

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR .....
RADY GMINY JASIEŃ
Z DNIA ..... R.

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY JASIEŃ**

TEKST UJEDNOLICONY STUDIUM

(zmiany w tekście zaznaczono kolorem zielonym)

Jasienica, sierpień 2021

Zespół autorski Studium: 2000r.

mgr inż. arch. Ewa Krakowska

mgr Kazimierz Bald

mgr Krzysztof Karski

mgr inż. arch. Krzysztof Seman

mgr inż. Mieczysław Żabicki

Zespół autorski zmiany Studium 2010 r.

mgr Iwona Górską - członek POIU z/s w Katowicach (KT-185)

mgr inż. arch. Joanna Kaczmarek - Mikuszevska - członek POIU z/s w Katowicach (KT-265)

mgr Jan Kohut - członek POIU z/s w Katowicach (KT-231)

mgr inż. Mateusz Czerch

Danuta Romańczyk

Ewa Babińska

Zespół autorski zmiany Studium 2016 r.

mgr inż. arch. Bogusław Bogacz

mgr Karolina Kukla

mgr inż. Arch. Patrycja Pszczółka

inż. Jacek Pszczółka

Artur Bogacz

(Uchwała nr XXII/316/16 Rady Gminy Jasienica

z dnia 31 sierpnia 2016 r.)

Zespół autorski zmiany Studium 2019 r.

mgr inż. Paweł Duś

mgr Agnieszka Zarajczyk

dr Jerzy Wach

(Uchwała nr XII/159/10 Rady Gminy Jasienica

z dnia 14 listopada 2019 r.)

Zespół autorski zmiany Studium 2022 r.

mgr inż. arch. Sławomir Tront

mgr inż. arch. Katarzyna Bondek

mgr inż. Marta Sarna

Zawartość

I. WPROWADZENIE	6
II. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY, JEJ POLITYKĘ PRZESTRZENNĄ	8
II.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z MIEJSCA GMINY JASIEŃ W STRUKTURACH PONADLOKALNYCH	8
II.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ PAŃSTWA.....	10
II.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POROZUMIEŃ GMINY JASIEŃ O WSPÓŁPRACY MIĘDZYREGIONALNEJ	12
II.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POWIĄZAŃ ZE STRUKTURAMI PRZYRODNICZYMI O PONADLOKALNYM ZNACZENIU	13
II.5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PONADLOKALNYCH POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH	15
III. WEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY I JEJ POLITYKĘ PRZESTRZENNĄ	16
III.1. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	16
III.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO - WALORY, ZAGROŻENIA, PREFERENCJE	20
III.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	26
III.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z UŻYTKOWANIA ZIEMI	28
III.5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROCESÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH	29
III.6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z RÓŻNYCH FORM ZABUDOWY GMINY	32
III.7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WEWNĘTRZNEGO UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO	34
III.8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z AKTUALNEGO I PRZEWIDYWANEGO POZIOMU OBSŁUGI GMINY PRZEZ INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ	34
III.8.1. Zaopatrzenie w wodę	34
III.8.2. Odprowadzanie ścieków	35
III.8.3. Zaopatrzenie w gaz	35
III.8.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną	36
III.8.5. Zaopatrzenie w ciepło	37
IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	37
IV.1. RYZYKO POWAŻNYCH AWARII	37
IV.2. ZAGROŻENIE POWODZIOWE	37
IV.3. ZAGROŻENIA GEOLOGICZNE, W TYM OSUWANIE SIĘ MAS ZIEMNYCH	38
IV.4. ZAGROŻENIA PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	38
V. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	39
V.1. ROZPOZNANIE ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH NA TERENIE GMINY	39
V.2. OCHRONA PRZECIWOSUWISKOWA	39
VI. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH	39

VI.1. ZŁOŻA KOPALIN	39
VI.2. ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH	40
VII. TERENY GÓRNICZE	40
VIII. OBSZARY I TERENY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	40
IX. STRATEGIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO ROZWOJU I JEJ ZWIĄZKI ZE STUDIUM.....	41
X. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	43
X.1. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA	43
X.1.1. Naturalny ruch ludności	44
X.1.2. Migracje wewnętrzne	51
X.1.3. Migracje zewnętrzne	53
X.1.4. Wynik prognozy demograficznej.....	54
X.2. ANALIZA EKONOMICZNA	54
X.3. ANALIZA ŚRODOWISKOWA.....	59
X.4. ANALIZA SPOŁECZNA	62
X.6. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ	71
X.6.1. Analiza chłonności terenów zabudowy mieszkaniowej	71
X.6.2. Bilans terenów w zakresie zabudowy mieszkaniowej.....	73
X.6.3. Bilans terenów w zakresie zabudowy usługowej sportu, rekreacji i turystyki.....	75
X.6.4. Bilans terenów w zakresie zabudowy usługowej.....	76
X.6.5. Bilans terenów w zakresie zabudowy produkcyjnej.....	77
XI. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY JASZENICA.....	78
XI.1. POLITYKA PRZESTRZENNA:	78
XI.1.1. Polityka przestrzenna - uwagi ogólne.....	78
XI.1.2. Cele polityki przestrzennej gminy Jasienica i ich odzwierciedlenie w „Studium”	78
XI.2. GENERALNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JASZENICA.....	79
XI.3. POLITYKA PRZESTRZENNA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYRODY	82
XI.3.1. Uwagi ogólne	82
XI.3.2. Główne kierunki polityki przestrzennej w zakresie ochrony środowiska i przyrody.....	82
XI.3.3. Obszary zagrożeń środowiska	84
XI.3.4. Kierunki działań	85
XI.3.5. Wnioski ogólne.....	86
XI.4. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW	86
XI.5. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE KOMUNIKACJI	86
XI.5.1. Kierunki rozwoju układu drogowego.....	86
XI.5.2. Parkingi	87
XI.5.3. Ogólne wytyczne w zakresie układu kolejowego.....	87
XI.5.4. Ogólne wytyczne dla drogi ekspresowej	87

XI.6. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	88
XI.6.1. System wodno-kanalizacyjny	88
XI.6.2. System energetyczny. Kierunki działań własnych gminy w zakresie rozwoju sieci energetycznej.....	90
XI.7. GOSPODARKA ODPADAMI	92
XI.8. OBRONA CYWILNA I OBRONNOŚĆ	93
XII. INSTRUMENTALIZACJA WDRAŻANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY JASIEŃ OKREŚLONEJ W STUDIUM.....	94
XII.1. ZAPIS STUDIUM DOTYCZĄCY INSTRUMENTALIZACJI POLITYKI PRZESTRZENNEJ	94
XII.2. ZASADY OGÓLNE I INSTRUMENTY WDRAŻANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ OKREŚLONEJ W STUDIUM	94
XII.3. INTERPRETACJA ZAPISÓW USTALEŃ STUDIUM.....	97
XII.4. KIERUNKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW WYZNACZONYCH W ZMIANIE STUDIUM	97
XII.4.1. Kategorie przeznaczenia terenów	97
XII.4.2. Kierunki zmian struktury urbanistycznej	98
XII.4.3. Ustalenia szczegółowe dotyczące kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów	100
XII.5. Tereny do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i innego typu opracowaniami specjalistycznymi	111
XII.6. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne	112
XIII. BIBLIOGRAFIA	113
XIV. ANEKSY	117

I. WPROWADZENIE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest obok strategii rozwoju lokalnego jednym z dwóch podstawowych dokumentów planowania strategicznego, służącym określeniu polityki przestrzennej gminy. Stosownie do wymagań określonych w obowiązującej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium stanowi wykładnię tej polityki w odniesieniu do całego obszaru gminy, wypracowaną na podstawie zidentyfikowanych uwarunkowań, celów oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, określonych na tle jej powiązań z otoczeniem. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, stanowi natomiast akt kierownictwa wewnętrznego władz samorządowych gminy. Oznacza to, że uchwalenie studium a także jego zmiany zobowiązują władze gminy do działania w sposób określony w odpowiednich uchwałach. Nie stwarza to bezpośrednich skutków prawnych dla mieszkańców, właścicieli nieruchomości czy też inwestorów, wywiera jednak istotne skutki pośrednie, przede wszystkim w sferze zagospodarowania przestrzennego poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium wiąże władze gminy przy:

- sporządzaniu planów miejscowych,
- prowadzeniu analiz zgodności planów miejscowych ze studium,
- opracowaniu programów branżowych, koncepcji rozwojowych oraz działań promocyjnych.

W związku z ewolucją potrzeb, rozwiązań i ogólnej sytuacji gminy Jasienica na tle zmieniających się uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i gospodarczych, ale również zmian zachodzących w obowiązujących przepisach prawa w zakresie planowania przestrzennego, „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica” przyjętego uchwałą Nr XLV/423/2010 Rady Gminy Jasienica z dnia 8 kwietnia 2010 r. wymaga uaktualnienia.

Opracowana „Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Jasienica w latach 2006 – 2011”, przyjęta uchwałą Nr XV/133/11 z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica, wskazuje jednoznacznie na potrzebę aktualizacji „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica” z dnia 8 kwietnia 2010 r.

Głównym celem sporządzenia zmiany studium jest opracowanie aktualnych uwarunkowań rozwoju w formie tekstowej i graficznej oraz określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego oraz uaktualnienie potrzeb Gminy w zakresie przeznaczenia terenów i wprowadzenia uszczegółowień niezbędnych dla sporządzenia planów miejscowych. To zadanie ma spełnić „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” poprzez reedycje „Zmiany studium...” przyjętego uchwałą 8 kwietnia 2010 r. o nowe ustalenia (zgodnie z §8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy).

Podstawą prawną sporządzenia studium, przyjętego uchwałą Nr XLV/423/2010 Rady Gminy Jasienica z dnia 8 kwietnia 2010 r. podjęta w oparciu o art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest uchwała Nr XXXI/325/13 Rady Gminy Jasienica z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica.

Wymagania co do zakresu studium zostały określone w ustawie z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury

z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

- zgodnie z §8 ust.1 rozporządzenia: przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się również do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie objętym zmianą.
- zgodnie z §8 ust.2 rozporządzenia: projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego polega na uzupełnieniu studium o pojedyncze ustalenia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy tj.
  - kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
  - kierunki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
  - obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
  - obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
  - kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
  - obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
  - obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
  - obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
  - obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
  - kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
  - obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
  - obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. 1999 Nr 41, poz. 412 oraz z późn. zm.);
  - obszary zdegradowane;
  - obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
  - granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
  - obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Na etapie sporządzania projektu Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zaktualizowano uwarunkowania występujące na obszarze gminy w zakresie wynikającym z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Stosownie do przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233) projektowane zmiany Studium wprowadzono w ujednoliconej formie do tekstu i rysunku nr 1, z odpowiednim ich wyróżnieniem w tekście. W tekście „Zmiany studium” zmiany w poszczególnych rozdziałach wyróżniono kursywą.

Podstawą prawną sporządzenia zmiany studium, przyjętego uchwałą Nr XXII/316/16 Rady Gminy Jasienica z dnia 31 sierpnia 2016 r. podjętą w oparciu o art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest uchwała Nr V/56/19 Rady

Gmina Jasienica z dnia 31 stycznia 2019r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica.

Głównym celem sporządzenia zmiany studium jest aktualizacja polityki przestrzennej gminy w zakresie wskaźników i parametrów zabudowy w obszarze zmiany tj. w „Obszarze Jasienickiej Strefy Niskoemisyjnej” oraz aktualizacja uwarunkowań w obszarze zmiany. Projektowane zmiany studium wprowadzono w ujednoliconej formie, z odpowiednim ich wyróżnieniem w tekście tj.: kursywą i niebieskim kolorem.

II. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY, JEJ POLITYKĘ PRZESTRZENNĄ

II.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z MIEJSCA GMINY JASIENICA W STRUKTURACH PONADLOKALNYCH

- Gmina Jasienica wchodzi w skład powiatu bielskiego (z siedzibą władz w Bielsku-Białej), stanowiącego część składową województwa śląskiego (z siedzibą władz wojewódzkich w Katowicach). Oba te elementy terytorialnego podziału kraju zostały utworzone w ramach nowej struktury administracyjnej kraju i rozpoczęły funkcjonowanie od dnia 1 stycznia 1999 roku.
- Granice gminy Jasienica stykają się od:
  - północy z miastem i gminą Czechowice-Dziedzice (rafineria, wielofunkcyjny ośrodek przemysłowy, usługowy, obsługi, miasto o zaludnieniu około 44 500 osób),
  - wschodu z miastem Bielsko-Biała (ośrodkiem wielofunkcyjnym: przemysłowym o zróżnicowanym profilu, o wykształconych funkcjach usługowych i obsługi regionu, nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, służby zdrowia, kultury, zamieszkałym przez około 174 000 mieszkańców).
  - południowego-wschodu z gminą Jaworze (centrum podmiejskiego wypoczynku dla mieszkańców Bielska-Białej, baza wypoczynkowo-turystyczna, sanatoryjna, lasy),
  - południowego-zachodu z gminą Brenna (ośrodek lotniskowy , znaczne walory turystyczno-krajobrazowe o znaczeniu ponadlokalnym, bogata baza turystyczno-wypoczynkowa),
  - zachodu - miastem i gminą Skoczów (miasto jest ośrodkiem wielofunkcyjnym, położenie gminy u stóp Beskidu Śląskiego nad Wisłą na trasie do granicznego Cieszyna, zaludnienie miasta i gminy wynosi około 27 000 mieszkańców),
  - północnego-zachodu z gminą Chybie (Cukrownia i Rafineria „Chybie”, szereg placówek Polskiej Akademii Nauk zajmujących się problemami doskonalenia hodowli ryb).
- Siedziba województwa - Katowice - odległa jest o około 60 km. Powiązania komunikacyjne z Katowicami są bardzo korzystne trasami drogowymi: E75 (przez Bielsko-Białą) lub nr 93 (przez Skoczów) oraz liniami kolejowymi przez Bielsko-Białą lub Skoczów.
- Ponadto bardzo blisko miejscowości gminnej Jasienica (w odległości 20 - 30 km) położone są tak istotne elementy sieci osadniczej, jak:
  - Cieszyn - ważne miasto graniczne z Czechami, ośrodek wielofunkcyjny, swego czasu siedziba Księstwa Cieszyńskiego, w skład którego wchodziła Jasienica,
  - rejony dużych, powszechnie znanych, o randze krajowej ośrodków wypoczynkowo-turystycznych Beskidów, jak: Szczyrk, Wisła, Żywiec,
  - a nieco dalej ośrodki o specyficznej historii, a w tym Oświęcim, Wadowice.

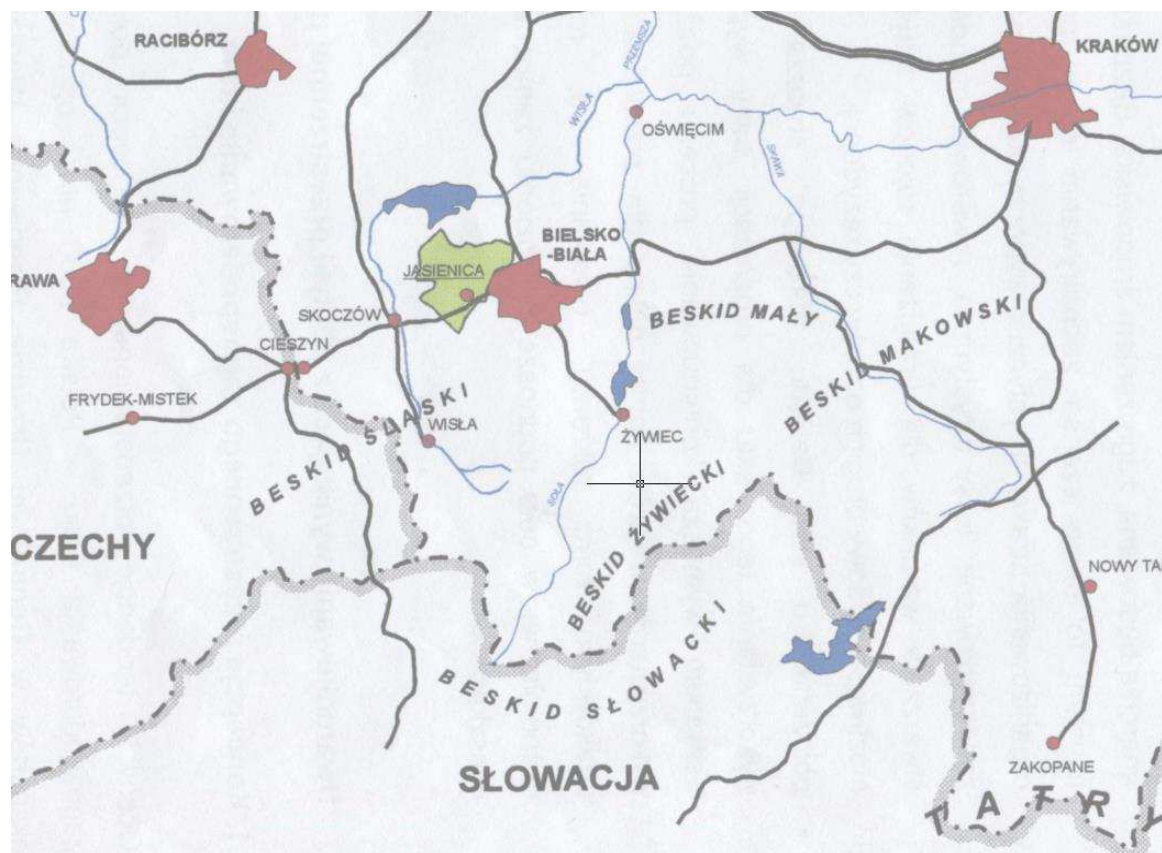

- Powyższa charakterystyka sąsiedztwa gminy daje podstawę do następujących ocen (w przeważającej mierze pozytywnych):
  - rejon podlegający silnym procesom urbanizacyjnym (komunikacja, przemysł, usługi),
  - rejon podgórski i górski Beskidów bardzo atrakcyjny pod względem przyrodniczo-krajobrazowo-wypoczynkowym (baza turystyczno-wypoczynkowa-całoroczna),
  - dogodne powiązania komunikacyjne drogowe i kolejowe z granicą państwa (z wielofunkcyjnym przejściem granicznym), oraz ośrodkami wojewódzkimi (obecnym i byłym) stwarzają warunki ich wykorzystania dla rozwoju gminy,

bezpośredni styk granicy gminy z Bielskiem-Białą stwarza warunki dla podejmowania pracy w Bielsku-Białej, korzystania z szerokiej gamy jego usług, możliwości edukacji, ale także tendencje ekspansji zabudowy miasta w kierunku zachodnim (co się już *silnie* uzewnętrznia) wzdłuż ciągów komunikacyjnych łączącym gminę z Bielskiem-Białą.

Ekspansja ta może być korzystna dla gminy o ile nie będzie związana z anarchią budowlaną zagrożeniem środowiska. Bezpośredni styk z tak dużym miastem to także szansa zaopatrywania go w produkty żywnościowe, organizowania atrakcji turystyczno-wypoczynkowych na obszarze gminy (już zapoczątkowane: trasy turystyczne, rowerowe, ośrodek jeździecki, zajazd), stwarzania warunków dla urządzania rejonów aktywności gospodarczej, możliwości budowy drugich domów czy rezydencji. Położenie „u stóp Beskidu Śląskiego” stwarza znaczne możliwości wykorzystania tego faktu dla organizacji „bazy wypadowej”, ale przede wszystkim wymusza kontynuowanie procesu poszukiwania możliwości wykorzystania walorów samej gminy dla powstawania (na jej obszarze) atrakcyjnych form rekreacji, osiedlania się, rozwijania aktywności ekonomicznej w celu podnoszenia poziomu zamożności gminy i samych mieszkańców.

Rysunek 1. Gmina Jasienica w otoczeniu zewnętrznym.

II.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ PAŃSTWA

Obowiązek uwzględnienia przy sporządzeniu studium zasad określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustaleń strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy wynika z art. 9 ust 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W warunkach opracowania „Zmiany studium” dla gminy Jasienica przyjęto wytyczne zawarte w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego”.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego przyjęty uchwałą Nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego w dniu 21 czerwca 2004 r. wraz ze zmianą przyjętą uchwałą sejmiku nr III/56/1/2010 w dniu 22 września 2010 roku w sprawie zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego definiuje podstawowe cele, kierunki i wytyczne dla opracowań planistycznych.

Główne ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego w zakresie celów i kierunków polityki przestrzennej województwa:

Cel I.: Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa

Oczekiwanym rezultatem jest stworzenie przestrzennych warunków dla dynamizowania gospodarczego rozwoju województwa i podniesienia jego konkurencyjności oraz wspierania strukturalnie słabszych obszarów. Przyjęto, że oczekiwany rezultat będzie do osiągnięcia poprzez działania podejmowane na następujących kierunkach polityki przestrzennej:

- Wspieranie tworzenia warunków przestrzennych rozwoju przedsiębiorczości, innowacji gospodarczej i transferu technologii,
- Rozwój i wspieranie restrukturyzacji wybranych dziedzin usług publicznych,
- Przeciwdziałanie największym zagrożeniom i poprawa bezpieczeństwa publicznego,
- Wykreowanie zintegrowanego regionalnego produktu turystycznego,
- Rozwój infrastruktury technicznej i transportowej poprawiającej warunki inwestowania,
- Rozwijanie potencjału wewnętrznego obszarów zagrożonych marginalizacją.

Cel II.: Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej.

Oczekiwanym rezultatem jest zahamowanie procesu suburbanizacji zwiększające atrakcyjność śląskich miast i aglomeracji oraz konkurencyjność Skonsolidowanego Śląskiego Obszaru Metropolitalnego w stosunku do innych metropolii w kraju i w Europie. Przyjęto, że oczekiwany rezultat będzie do osiągnięcia poprzez działania podejmowane na następujących kierunkach polityki przestrzennej:

- Promowanie zwartych miast efektywnie wykorzystujących teren,
- Kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających tworzeniu alternatywnych sposobów transportu w stosunku do samochodu i bardziej przyjaznych środowisku,
- Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych.

Aglomeracja Bielska obejmuje Bielsko-Białą i Czechowice-Dziedzice. Z aglomeracją funkcjonalnie powiązane są przyległe gminy: Bestwina, Buczkowice, Jasienica, Jaworze, Kozy, Wilkowice. Aglomeracja stanowi nowoczesny ośrodek przemysłu, kultury i nauki, a przede wszystkim krajowe centrum rozrządu ruchu turystycznego i ośrodek węzłowy strefy transgranicznej z rozrządem ruchu w kierunku Republiki Czeskiej i Republiki Słowackiej. Ośrodkami wspomagającymi rozwój aglomeracji na tych dwóch kierunkach są ośrodki regionalne Żywiec i Cieszyn. Dla rozwoju aglomeracji najistotniejszy jest rozwój usług

związanych z obsługą terenów pogranicza oraz obsługą ruchu turystycznego i rekreacyjnego, wykorzystujący walory przyrodniczo- krajobrazowe Beskidów.

Cel III.: Ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych.

Oczekiwanym rezultatem osiągania celu jest prawidłowe funkcjonowanie systemu ekologicznego województwa, przyczyniające się do poprawy warunków życia mieszkańców i wzrostu konkurencyjności województwa. Przyjęto, że oczekiwany rezultat będzie do osiągnięcia poprzez działania podejmowane na następujących kierunkach polityki przestrzennej:

- ochrona zasobów środowiska, w tym ochrona zwierząt i roślin - obejmująca między innymi zagadnienia tworzenia systemu obszarów chronionych przyrody i krajobrazu z uwzględnieniem wdrożenia elementów projektowanej europejskiej sieci Natura 2000 oraz Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET –Polska, w tym między innymi:
  - obejmowanie ochroną obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, na przykład stanowiących biocentra, wyspy ekologiczne oraz ostoje flory i fauny , jak i korytarzy ekologicznych;
  - ochrona terenów leśnych - obejmująca między innymi zagadnienia ograniczenia chaotycznego i nieskoordynowanego (powodującego fragmentację kompleksów leśnych), przeznaczenia gruntów leśnych pod zainwestowanie, w tym szczególnie w rejonach rozwoju masowej turystyki i rekreacji w południowej (powiaty: bielski, cieszyński, żywiecki) a także zagadnienia przebudowy drzewostanów ukierunkowane na zwiększenie różnorodności gatunkowej, różnowiekowości lasów oraz poprawę ich stanu;
- racjonalne użytkowanie terenów o wysokich walorach środowiska i dużej atrakcyjności dla rozwoju rekreacji turystyki,
- przekształcenia terenów intensywnego rolnictwa,
- wzmocnienie ekonomicznej siły i żywotności strukturalnie słabych obszarów wiejskich.

Cel IV.: Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury

Oczekiwanym rezultatem są ukształtowane funkcjonalne systemy infrastruktury technicznej i transportowej, ograniczające zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi, tym samym przyczyniające się do zmniejszenia ryzyka zanieczyszczenia środowiska i poprawy bezpieczeństwa warunków inwestowania, integracji województwa oraz wzrostu jego europejskiej konkurencyjności. Przyjęto, że oczekiwane rezultaty będą do osiągnięcia poprzez działania podejmowane na następujących kierunkach polityki przestrzennej:

- wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym,
- promowanie rozwoju pasażerskiego transportu zbiorowego,
- promowanie rozwoju zintegrowanych systemów transportu kombinowanego/intermodalnego opartego na zunifikowanych technologiach przewozowo-ładunkowych,
- wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675), decyzja o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej wiąże właściwe organy przy opracowywaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie gminy Jasienica został ustalony przebieg regionalnej sieci szerokopasmowej dla inwestycji p.n. „Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa: Relacja: Pszczyna- Bielsko-Biała; Łączna długość relacji: 24,2 km”.

Cel V.: Stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią

Oczekiwanym rezultatem jest ład przestrzenny i wysokie poczucie mieszkańców województwa związku z ich terytorium. Przyjęto, że oczekiwany rezultat będzie do osiągnięcia poprzez działania podejmowane na następujących kierunkach polityki przestrzennej:

- wykreowanie i rozwój obszarów metropolitalnych,
- promowanie innowacyjnych instrumentów zarządzania przestrzenią.

Cel VI.: Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego

Oczekiwanym rezultatem osiągania celu jest wyeliminowanie zbędnych problemów i konfliktów w zagospodarowaniu przestrzennym w obszarach przygranicznych i stykowych z innymi województwami oraz integracja województwa z przestrzenią europejską. Przyjęto, że oczekiwany rezultat będzie do osiągnięcia poprzez działania podejmowane na następujących kierunkach polityki przestrzennej:

- rozwijanie współpracy transgranicznej w obszarach stykowych,
- rozwijanie współpracy międzyregionalnej w obszarze makroregionu,
- rozwijanie współpracy ponadnarodowej.

W obszarze zmiany studium obowiązują nowe ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz.U. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016 r. poz. 4619). W w/w planie obszar zmiany studium znajduje się w następujących obszarach funkcjonalnych:

- wiejski obszar funkcjonalny
- górski obszar funkcjonalny.

Zmiany wskaźników i parametrów zabudowy w obszarze zmiany nie naruszają polityki przewidzianej dla w/w stref funkcjonalnych. Przeznaczenie obszaru dla funkcji produkcji i usług jest już bowiem ustalone w obowiązującym planie miejscowym.

II.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POROZUMIEŃ GMINY JASIENICA O WSPÓŁPRACY MIĘDZYREGIONALNEJ

Rada Gminy Jasienicy podjęła Uchwałę Nr XXX/197/98 z dnia 28 maja 1998 roku o wystąpieniu w charakterze współzałożyciela stowarzyszenia pod nazwą „Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z siedzibą w Cieszynie”. Celem Stowarzyszenia jest wspieranie rozwoju lokalnego i regionalnego na terenach gmin członkowskich. Statut Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej 'Olza' określa, że będzie ono realizować swoje cele m.in. przez:

- poszukiwanie nowych możliwości rozwoju gospodarczego i zatrudnienia mieszkańców, poprzez działania zmierzające do poprawy infrastruktury technicznej, i inicjatywy służące przyciągnięciu inwestorów,
- upowszechnianie korzystnego wizerunku regionu z naciskiem na jego korzystne położenie i inne walory sprzyjające ekonomicznemu rozwojowi,
- działania mające na celu poprawę stanu środowiska naturalnego,
- działalność edukacyjną mającą na celu wymianę informacji, wiedzy i doświadczeń dotyczących rozwoju lokalnego i regionalnego.

- działalność kulturalną i sportową dla popularyzacji wartości budujących tożsamość regionalną mieszkańców.

W dniu 22 kwietnia 1998 roku zawarta została umowa o współpracy regionalnej pod nazwą Region Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko pomiędzy Stowarzyszeniem Rozwoju i współpracy Regionalnej „Olza” z siedzibą w Cieszynie (strona polska i Regionalnym Stowarzyszeniem Współpracy Czesko-Polskiej Śląska Cieszyńskiego (strona czeska).

Euroregion Śląsk Cieszyński obsługuje granicę strefy rozwoju, szczególnie w tych dziedzinach działalności:

- wymiany doświadczeń i informacji w rozwoju regionu,
- wymiany doświadczeń i informacji na temat rynku pracy,
- współpraca w planowaniu zagospodarowania przestrzennego,
- rozwiązań dla wspólnych interesów w dziedzinie transportu, komunikacji, łączności i bezpieczeństwa publicznego,
- rozwiązań wspólnych problemów ekologii i środowiska,
- współpracy w zapobieganiu i rozwiązywaniu skutków klęsk żywiołowych współpracy gospodarczej i handlowej,
- rozwoju turystyki, w tym rozwoju i dalszej poprawy kontaktu granicy,
- działań wspierających rozwój kultury, edukacji i sportu, w szczególności dostarczanie informacji na temat poszczególnych działań,
- wymiany kulturalnej i zarządzania wspólnego dziedzictwa kulturowego,
- wzajemnej współpracy i usług ratownictwa górskiego na obszarze Euroregionu współpracy między szkołami i młodzieżą na terenie Euroregionu.

Jak wynika z przytoczonego dokumentu, zakres współpracy jest bardzo duży i także w sposób bezpośredni związany ze strategią rozwoju gmin i problematyką przestrzenną. Obecnie podjęto współpracę w zakresie programu bezpiecznych i atrakcyjnych tras rowerowych w regionie.

Oba te dokumenty zapewniają swym członkom wspieranie działań w najrozmaitszych działaniach, w tym w wymianie informacji o planowaniu przestrzennym, rozwiązywaniu wspólnych problemów, we wzajemnej współpracy. Są to więc założenia bardzo szczytne a ich realizacja może zapobiec konfliktom interesów. Należy się jednak liczyć z sytuacją że dążenia poszczególnych partnerów do określenia własnych celów rozwojowych w tym polityki przestrzennej mogą być sprzeczne (bo np. konkurencyjne) w stosunku do programów i polityki innych zainteresowanych.

II.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POWIĄZAŃ ZE STRUKTURAMI PRZYRODNICZYMI O PONADLOKALNYM ZNACZENIU

- Gmina położona jest w strefie atrakcyjnej krajobrazowo, posiadającej duże walory przyrodnicze.
- Stosunkowo niedaleko od granic gminy znajdują się wyróżnione i opisane (w tym w publikacjach dotyczących ECONET - Polska) elementy systemu przyrodniczego:
  - **obszary węzłowe** („obszar węzłowy jest to jednostka ponadekosystemalna, wyróżniająca się otoczenia bogactwem ekosystemów "ECONET):
  - Beskidu Śląskiego 29K: (krajobrazy fizyczno-gospodarcze: górski regla dolnego, wyżynny krzemianowy, górski regla górnego, subalpejski, den dolin. Główne typy siedlisk: żyzna buczyna karpacka, bór świerkowy regla dolnego i górnego).

- Beskidu Małego 30K: (krajobraz fizycznogeograficzny: górski regla dolnego. Główne typy siedlisk: żyzna buczyna karpacka, podgórski łęg jesionowy).
- Beskidu Żywieckiego 40M: (krajobrazy fizycznogeograficzne: górski regla dolnego, górnego, subalpejski, alpejski. Główne typy siedlisk: żyzna buczyna karpacka, bór świerkowy regla dolnego, górnego, zboczowy las jaworowy, łęg podgórski, olszyna górska, roślinność subalpejska).

Obszary te posiadają znaczne wartości pod względem atrakcyjności turystycznej II - IV kategorii (i to w skali całorocznej). Stąd położenie gminy u ich „podnóża” stwarza szereg możliwości rozwoju w tym także w formie lokalizacji tańszej bazy noclegowej w porównaniu z bazą w granicach tych obszarów; możliwość rozwoju agroturystyki, wykorzystania warunków dla turystyki pieszej, rowerowej i dalszych penetracji uroczych rejonów Beskidów i Podbeskidzia.

- **korytarze ekologiczne** („korytarze ekologiczne” są to struktury przestrzenne, które umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi oraz terenami przylegającymi do nich” według ECONET):
  - Wisła stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym (na północ od gminy). Gmina położona jest w dorzeczu Wisły. W wykazie korytarzy ekologicznych ECONET w rejonie „Północnego Podkarpacia” wykazano korytarz ekologiczny 26m Górnej Wisły i 27m Krakowski Wisły.
  - w „Karpatach” najbliższym korytarzem ekologicznym o znaczeniu krajowym jest korytarz 69k Szyndzielni.

Z punktu widzenia dokumentu istotnym jest, że cieki przepływające przez gminę (łącznie) stanowią dopływ Wisły. Chcąc poprawić stan czystości Wisły posiadającej obecnie (w tym rejonie) wody pozaklasowe, należy kompleksowo rozwinąć system oczyszczania ścieków w gminie oraz dążyć do wytworzenia gminnego, lokalnego systemu obszarów chronionych.

Na terenie gminy Jasienica wyznaczone zostały obszary Natura 2000, podstawą dla tego programu są dwie unijne dyrektywy: Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa. Celem programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy, są to:

- „Dolina Górnej Wisły” (kod obszaru PLB 240001) - wyznaczony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków oraz utrzymanie ich siedlisk w nienaruszonym stanie - obejmujący zachodnią część gminy, o powierzchni 4168,38 ha. Obszar mieści się w obrębie proponowanego „Południowego Korytarza Migracyjnego” o znaczeniu krajowym. Łączy on ostoje sieci „Natura 2000” pomiędzy obszarem alpejskim, a kontynentalnym.
- „Cieszyńskie Źródła Tufowe” (kod obszaru PLH 240001) - obszary występowania czynnych tufów wapiennych, którym towarzyszą zbiorowiska mchów brunatnych - jeden z obszarów projektowany we wsi Grodziec, w otoczeniu rezerwatu „Morzyk”.
- „Pierściec” (kod obszaru PLH 240022) - obszar ochrony siedlisk obejmujący zachodni skraj gminy - część wsi Roztropice i Iłownica (znajduje się w całości w granicach utworzonego obszaru „Dolina Górnej Wisły”).
- „Beskid Śląski” (kod obszaru PLH 240005) - obszar ochrony siedlisk, część obszaru położona na południowym skraju gminy, na pograniczu wsi Biery i Grodziec.

II.5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PONADLOKALNYCH POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH

Gmina Jasienica jest dogodnie powiązana systemem dróg i trasą kolejową zarówno z gminami bezpośrednio graniczącymi jak i z Katowicami, granicą państwa (Cieszyn), a poprzez miasto Bielsko-Białą (stanowiące węzeł komunikacyjny) z resztą kraju a w tym z rejonem górskim.

Przez gminę przebiega w układzie W-Z trasa drogowa krajowa Nr 1 (E75) (Gdańsk-Łódź-Częstochowa-Bielsko-Biała-Cieszyn) o znaczeniu międzynarodowym i następujące drogi powiatowe:

Tabela 1. Wykaz dróg powiatowych w Jasienicy.

Numer drogi	Przebieg drogi:
nr 2600 S	relacji Grodziec - Górki - klasy technicznej „L”
nr 2633 S	relacji Strumień - Jasienica - klasy technicznej „Z”
nr 2638 S	relacji Skoczów - Landek - klasy technicznej „L”
nr 2640 S	relacji Pierścień - Kowale - Wieszcza - Rudzica - klasy technicznej „L”
nr 4416 S	relacji Jasienica - Jaworze - Nałęże - klasy technicznej „L”
nr 4417 S	relacji Świętoszówka - Bielsko-Biała - klasy technicznej „G”,
nr 4418 S	relacji Grodziec - Zagóra - klasy technicznej „L”
nr 4419 S	relacji Świętoszówka - Łazy - klasy technicznej „L”
nr 4420 S	relacji Rudzica - Roztropice - Grodziec - klasy technicznej „L”
nr 4423 S	relacji Jasienica - Międzyrzecze - klasy technicznej „L”
nr 4424 S	relacji Rudzica - Międzyrzecze - klasy technicznej „L”
nr 4425 S	relacji Czechowice - Zabrzeg-Międzyrzecze - Wapienica - klasy technicznej „L”
nr 4426 S	relacji Landek - Ligota - Mazańcowice - Stare Bielsko - klasy technicznej „Z”
nr 4426 S	relacji Landek - Ligota - Mazańcowice - Stare Bielsko do granicy gminy Czechowice - Dziedzice- klasy technicznej „L”
nr 4427 S	relacji Międzyrzecze - Mazańcowice - Komorowie - klasy technicznej „L”

oraz szereg dróg gminnych i nieczynna linia kolejowa relacji Bielsko - Biała - Cieszyn.

Rysunek 2. Struktura administracyjna.

III. WEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA Kształtowanie Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i jej politykę przestrzenną

III.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy

Na dzień uchwalenia niniejszej Zmiany Studium w gminie Jasienica obowiązuje 70 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 2. Wykaz planów miejscowych obowiązujących na terenie gminy.

Lp.	Sołectwo	Nr działki/parceli	Nr Uchwały	Ogłoszenie w Dzienniku U.W.Ś1
1.	Biery	Cały obszar sołectwa	XXVI/245/2005 z dnia 27 stycznia 2005r	Nr 31, poz 848 z dnia 22 marca 2005r
2.	Iłownica	Cały obszar sołectwa	XXVI/246/2005 z dnia 27 stycznia 2005r	Nr 31, poz.849 z dnia 22 marca 2005r
3.	Landek	Cały obszar sołectwa	XXVI/247/2005 z dnia 27 stycznia 2005r	Nr 31, poz. 8 50 z dnia 22 marca 2005r
4.	Łązy	Cały obszar sołectwa	XXVI/248/2005 z dnia 27 stycznia 2005r	Nr 64, poz. 1660 z dnia 23 maja 2005r
5.	Międzyrzecze Dolne	Cały obszar sołectwa	XXVI/249/2005 z dnia 27 stycznia 2005r	Nr 31, poz. 851 z dnia 22 marca 2005r
6.	Bielowicko	Cały obszar sołectwa	XXVI/244/2005 z dnia 27 stycznia 2005 r.	Nr 31, poz. 847 z dnia 22 marca 2005r
7.	Międzyrzecze Górne	Cały obszar sołectwa	XXVII/257/2005 z dnia 24 lutego 2005r	Nr 45, poz. 1233 z dnia 19 kwietnia 2005r
8.	Roztropice	Cały obszar sołectwa	XXVII/258/2005 z dnia 24 lutego 2005r	Nr 45, poz. 1234 z dnia 19 kwietnia 2005r
9.	Świątoszówka	Cały obszar sołectwa	XXVII/259/2005 z dnia 24 lutego 2005r	Nr 45, poz. 1235 z dnia 19 kwietnia 2005r
10.	Wieszczęta	Cały obszar sołectwa	XXVII/260/2005 z dnia 24 lutego 2005r	Nr 45, poz. 1236 z dnia 19 kwietnia 2005r
11.	Mazańcowice	Cały obszar sołectwa	XXVII/261/2005 z dnia 24 lutego 2005r	Nr 45, poz. 1237 z dnia 19 kwietnia 2005r
12.	Rudzica	Cały obszar sołectwa	XXVII/262/200S z dnia 24 lutego 2005r	Nr 45, poz. 1238 z dnia 19 kwietnia 2005r
13.	Jasienica	Cały obszar sołectwa	XXVII/263/2005r z dnia 24 lutego 2005r	Nr 64, poz. 1661 z dnia 23 maja 2005r
14.	Grodziec	Cały obszar sołectwa	XLIV/461/2006 z dnia 26 października 2006r	Nr 145, poz.4192 z dnia 8 grudnia 2006r
15.	Bielowicko	cz. 148/21, cz. 575/4, cz. 239/35, cz. 239/69, cz. 248/5,	VI/39/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 85, poz. 1745 z dnia 16 maja 2007r
16.	Biery	cz.146 cz. 124/9,cz. 124/10, cz.124/11, cz.126/8, cz.126/2, 126/4 cz. 136, 73/1, cz.73/2 cz. 112/7, cz.112/8, cz.91	VI/40/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 85, poz. 1746 z dnia 16 maja 2007r
17.	Iłownica	cz.842/6, cz.842/1, cz.841/3, cz.849/5, 294/35, 294/38, cz.294/34	VI/41/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 85, poz. 1747 z dnia 16 maja 2007r

Lp.	Sołectwo	Nr działki/parceli	Nr Uchwały	Ogłoszenie w Dzienniku U.W.Ś1
18.	Jasienica	12/5, 12/6, 12/7, 12/8,12/9, 1481/3, 1483/7, 1484/13, 1484/11, 1484/12, 1484/8, 1102/10, 1102/5, 1102/6, 1106/2, 1140, 1139/6, 1138/6, 1447, 1453, 1454, 1455, 1458/42, 348/4,348/1, 348/3, 601/1, 631/2, 632/1, 646, 496, 101, 107/2, 920/1,920/2,920/3, 203/4,205/1, 199/13, 601/1, 947/2, 955, 956/1, 948/1, 948/2, 3661, 963, 964, 961/4, 1716/8, 1717/3, 1717/5, 1717/4, 1717/6,1717/7, 1717/8, 1717/9, 1717/10, 1717/11, 1717/12, 1708/2	VI/42/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 85, poz. 1748 z dnia 16 maja 2007r
19.	Landek	cz. 121/2, cz. 120/2, cz. 119, cz. 116	VI/43/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 85, poz. 1749 z dnia 16 maja 2007r
20.	Łazy	cz. 46/1, 32, cz. 37/4	VI/44/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 85, poz. 1750 z dnia 16 maja 2007r
21.	Międzyrzecze Dolne	cz. 140/6, 140/5, 140/4, 365/5, 365/4, 365/3, 283, cz.419, 420/1, 420/2,420/3,421, 424, 218/2,215,219/6, 219/5,219/2,219/3, 280/2, 278/3, 32/2, 33, 34, 36, 37	VI/45/2007r z dnia 28 lutego 2007r	Nr 67, poz. 1393 z dnia 18 kwietnia 2007r
22.	Międzyrzecze Górne	cz.390, 113/13,534, 618	VI/46/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 67, poz. 1394 z dnia 18 kwietnia 2007r
23.	Rudzica	cz. 992/16, 980/17, 980/18,980/32, 980/33, cz. 980/34, 296/19, cz. 878/1, cz. 186, cz.173,	VI/47/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 85, poz. 1751 z dnia 16 maja 2007r
24.	Świętoszówka	cz. 204,56/10,56/9, cz. 56/7, cz. 56/6, cz. 56/5	VI/48/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 85, poz. 1752 z dnia 16 maja 2007r
25.	Wieszczęta	805, 806, 865, 786/2,786/1,768/2, 768/1, cz.166/30, cz.166/31,CZ.141/4, cz.12/4	VI/49/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 85, poz. 1753 z dnia 16 maja 2007r
26.	Mazańcowice	cz.972/1,cz.288/5, cz. 1946/17, cz. 2571/9, 2889, 1518, 1515,	VI/50/2007 z dnia 28 lutego 2007r	Nr 85, poz. 1754 z dnia 16 maja 2007r

		1519, cz. 1820/1, cz.1825/1, cz.1802, cz.1700/22,1700/23, cz. 1700/24, 1700/26, 1700/27, 1700/28,1700/29, 1700/30, 1700/34, 1700/35, 1700/36, 1700/37, cz.1734/37, cz. 1697/12, cz. 1697/18, 572/1, Cz.1610/1, 1568/8		
27.	Mazańcowice	795/28	XXVI/231/2008 z dnia 6 listopada 2008r	Nr 27, poz. 665 z dnia 17 lutego 2009r
28.	Mazańcowice	334/6, 324/6	XXVI/232/2008 z dnia 6 listopada 2008 r	Nr 21, poz. 550 z dnia 9 lutego 2009r
29.	Łazy	520/10,527, cz. 529/2	XXVI/233/2008 z dnia 6 listopada 2008r	Nr 27, poz. 666 z dnia 17 lutego 2009r
30.	Łazy	509	XXVI/234/2008 z dnia 6 listopada 2008r	Nr 21, poz. 551 z dnia 9 lutego 2009r
31.	Landek	519/1,519/2,678, 679, 515/46	XXVI/235/2008 z dnia 6 listopada 2008r	Nr 27, poz. 667 z dnia 17 lutego 2009r
32.	Jasienica	634	XXVI/236/2008 z dnia 6 listopada 2008r	Nr 27, poz. 668 z dnia 17 lutego 2009r
33.	Jasienica	297/1	XXVI/237/2008 z dnia 6 listopada 2008r	Nr 27, poz. 669 z dnia 17 lutego 2009r
34.	Wieszczęta	244/40	XXVI/238/2008 z dnia 6 listopada 2008r	Nr 27, poz. 670 z dnia 17 lutego 2009r
35.	Mazańcowice	2369/66, 2369/67, 2369/75, 2369/76	XXXVII/328/09 z dnia 03 września 2009r	Nr 190, poz. 3441 z dnia 29 października 2009r
36.	Jasienica	294	XXXIX/350/2009 z dnia 14 października 2009r	Nr 228, poz. 4607 z dnia 21 grudnia 2009r
37.	Rudzica	349/9	XLIV/410/10 z dnia 25 marca 2010r	Nr 92 poz. 1479 z dnia 24 maja 2010r
38.	Jasienica	1370/25	XLVI/426/10 z dnia 30 kwietnia 2010r	Nr 114 poz. 1828 z dnia 22 czerwca 2010r
39.	Międzyrzecze Dolne	301/1,301/2,301/3	XLVII/438/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2878 z dnia 14 września 2010r
40.	Międzyrzecze Górne	313/17	XLVII / 439/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2879 z dnia 14 września 2010r
41.	Międzyrzecze Górne	473/2	XLVII/440/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2880 z dnia 14 września 2010r
42.	Międzyrzecze Dolne	186/11, 186/13, 186/16, 187, 186/18, 186/20	XLVII/441/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2881 z dnia 14 września 2010r
43.	Jasienica	1058	XLVII/442/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2882 z dnia 14 września 2010r
44.	Rudzica	904/4	XLVII/443/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2883 z dnia 14 września 2010r
45.	Międzyrzecze Górne	599/3	XLVII/444/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2884 z dnia 14 września 2010r
46.	Rudzica	3/22	XLVII/445/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2885 z dnia 14 września 2010r
47.	Rudzica	963/7	XLVII/446/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2886 z dnia 14 września 2010r
48.	Biery	182/17	XLVII/447/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2887 z dnia 14 września 2010r
49.	Międzyrzecze Górne	387, 388	XLVII/448/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2888 z dnia 14 września 2010r
50.	Jasienica	347	XLVII/449/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2889 z dnia 14 września 2010r

51.	Międzyrzecze Górne	522/8	XLVII/450/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2890 z dnia 14 września 2010r
52.	Biery	214/7	XLVII/451/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2891 z dnia 14 września 2010r
53.	Łazy	182/4, 182/5, 182/6, 182/7	XLVII/452/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2892 z dnia 14 września 2010r
54.	Świątoszówka	174/4, 174/6, 175/2, 176/3	XLVII/453/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2893 z dnia 14 września 2010r
55.	Jasienica	596	XLVII/454/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2894 z dnia 14 września 2010r
56.	Jasienica	1233/2	XLVII/455/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2895 z dnia 14 września 2010r
57.	Wieszczęta	166/23	XLVII/456/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2896 z dnia 14 września 2010r
58.	Jasienica	550/16	XLVII/457/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2897 z dnia 14 września 2010r
59.	Międzyrzecze Górne	564/31	XLVII/458/10 z dnia 15 lipca 2010r	Nr 184, poz. 2898 z dnia 14 września 2010r
60.	Biery	200/10, 200/27	XLVIII/476/10 z dnia 29 września 2010r	Nr 244, poz. 3703 z dnia 19 listopada 2010r
61.	Jasienica	1693	XLVIII/477/2010 z dnia 29 września 2010r	Nr 244, poz. 3704 z dnia 19 listopada 2010r
62.	Mazańcowice	252/20	VI/14/11 z dnia 24 lutego 2011r	Nr 75, poz. 1335 z dnia 04 kwietnia 2011r
63.	Mazańcowice	2369/126, 2369/125, 2369/48	VI/15/11 z dnia 24 lutego 2011r	Nr 84, poz. 1540 z dnia 20 kwietnia 2011r
64.	Mazańcowice	1577/12	VIII/40/11 z dnia 29 kwietnia 2011r	Nr 131, poz. 2449 z dnia 17 czerwca 2011r
65.	Międzyrzecze Górne	502/2	VIII/41/11 z dnia 29 kwietnia 2011r	Nr 131, poz. 2450 z dnia 17 czerwca 2011r
66.	Międzyrzecze Dolne	104/6	X/68/11 z dnia 30 czerwca 2011r	Nr 185, poz. 3462 z dnia 23 sierpnia 2011r
67.	Mazańcowice	2369/66, 2369/67, 2369/75, 2369/76	X/69/11 z dnia 30 czerwca 2011r	Nr 185, poz. 3463 z dnia 23 sierpnia 2011r
68.	Jasienica	165/1, 165/3, 165/4	XIII/106/11 z dnia 27 października 2011r	Nr 322, poz. 5598 z dnia 21 grudnia 2011r
69.	Jasienica	1233/2	XIII/107/11 z dnia 27 października 2011r	Nr 322, poz. 5599 z dnia 21 grudnia 2011r
70.	Mazańcowice	2195/16, 2195/17	XIII/105/11 z dnia 27 października 2011r	Nr 322, poz. 5597 z dnia 21 grudnia 2011r.

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Jasienica.

Wymienione miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, obejmuje tereny o łącznej pow. ok. 9171 ha, co stanowi 100% powierzchni gminy. W porównaniu z rokiem 2010r., obszar objęty obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego nie powiększył się, natomiast dokonano wiele zmian punktowych.

Uchwalając plany miejscowe, gmina ustaliła przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenów oraz inne zasady dotyczące m.in. ochrony środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego i zabytków, ochrony przed zagrożeniami naturalnymi. Powoduje to konsekwencje przestrzenne, prawne i ekonomiczne dla gminy, mieszkańców, inwestorów instytucji, poruszających się i korzystających z „przestrzeni planistycznej”.

Ważne jest kontynuowanie prowadzonej przez gminę polityki przestrzennej, aby zminimalizować konflikty i osiągnąć w perspektywie stan równowagi, w którym świadome

działania inwestycyjne i działania mające na celu ochronę walorów przyrodniczo – krajobrazowych połączone z odpowiedzialnym planowaniem przestrzennym, zapewnią zrównoważony rozwój i ład przestrzenny w gminie.

W obszarze zmiany studium obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica dla sołectwa Międzyrzecze Dolne – część obejmująca teren nr 2 przyjęty uchwałą nr XXXI/459/2017 Rady Gminy Jasienica z dnia 26 czerwca 2017 r.

III.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO - WALORY, ZAGROŻENIA, PREFERENCJE

- Gmina położona jest na pograniczu jednostek fizyczno-geograficznych: Pogórze Śląskie - 513.32, Beskid Śląski - 513.45, Kotlina Oświęcimska - 512.2.
- Krajobraz gminy jest urozmaicony, urokliwy, atrakcyjny, oceniany jako posiadający wysoki stopień walorów estetycznych. Jest to typ krajobrazu wyżynnego.
- Pagórkowaty teren gminy poprzecinany jest korytami cieków występujących w:
  - Grodźcu: Zlewaniec, Łaziański, o Iłownicy: Iłownica,
  - Jasienicy: Jasienica, Szeroki, Wysoki,
  - Mazańcowicach: Wapienicki, Starobielski,
  - Międzyrzeczu Dolnym i Górnym: Jasienica, Rudawka, Międzyrzeczek.

W okresie obfitych opadów cieki te w szeregu miejscach zalewają drogi, pola. Wzdłuż cieków wykształcił się pasmowy układ dróg z towarzyszącą zielenią przydrożną i zabudową 1-2-kondygnacyjną na wydzielonych działkach (także zagospodarowanych zielenią). Kolorytu krajobrazowi nadają także: leśna zieleń iglasta i liściasta, zieleń zabytkowa z drzewami kilkusetletnimi; duże kompleksy stawów rybackich: (w sołectwach Iłownica, Jasienica, Landek, Międzyrzecze Górne i Dolne, Roztropice), które urozmaicają formy rzeźby terenu (w rejonie stawów występują tereny podmokłe); układ pól przeszło tysiąca gospodarstw indywidualnych i przeszło półtora tysiąca działek rolnych; obiekty i pola należące kiedyś do Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego w Grodźcu; pola i obiekty Spółdzielni Rolniczych; obiekty zabytkowe (głównie sylwety kościołów) i obiekty zakładów przemysłowych - mebli giętych, płytek ceramicznych, a także elementy architektury (w znacznym stopniu nowe) - siedziba Urzędu Gminy, Banku, Poczty i Telekomunikacji, stacje paliw, zajazdy, obiekty handlowe itp. Struktura krajobrazu charakteryzuje się dominacją agrocenoz drobnoprzestrzennych a struktury geomorfologiczne są sprzyjające zachowaniu siedlisk hydrogenicznych.

- Walory gminy stwarzają także rozległe widoki na panoramę Beskidów, np.: drogi biegnącej na zachód od starego Grodźca (widoki na Łazek, Czupeł, Mały Cisowy, Wielki Cisowy, Stołów, Trzy Kopce, Klimczok, Szyndzielnię, Cuberniak, Dębrowiec, a na pierwszym planie Bucznik, Wielka Polana, Ostry, Borowina, Wysokie, Palenica),
  - idąc przez most kolejowy do Bielowicka roztaczają się widoki na Zebrzydkę i Górkę. Na wschód widok na dolinę Łaziańskiego (Łanskiego) cieku,
  - mijając przystanek PKS Grodziec widok na Równinę i Lipowski Groń. Dalej idące tym samym szlakiem pod Górkę (475 m) malownicze widoki na Zebrzydka, Łazek, Czupeł, Mały Cisowy, Wielki Cisowy, Błatnię, Stołów, Klimczok, Szyndzielnię - na dalszym planie Beskid Mały, na pierwszym planie Bucznik, Wielka Polana, Ostry, Borowina, Wysokie, Palenica,
  - z Rudskiego wzgórza roztacza się piękny widok na Beskid, część Śląska Cieszyńskiego, a od północnej strony nawet na Górny Śląsk,

- kierując się z Rudzicy na Roztropice widoczne są w dole Stawy Hłownicy (opisy wg Piotra Klibera, Projekt stron internetowych. 1992r).

Lasy na terenie gminy to przede wszystkim świerki, brzozy, olszyny a zadrzewienia wzdłuż cieków to głównie olszyny i wierzby. W lasach zbiera się borówki, maliny, jeżyny, grzyby.

Fauna to bocian czarny stanowiący atrakcję Grodzca, sarny, zające, dzikie kaczki, bociany, łyski, łabędzie białe (na stawach), ptaki pospolite, wiewiórki, kuny, zaskrońce, salamandry plamiste. W ciekach występują pstrągi.

- Klimat charakteryzuje się następującymi parametrami (według oceny ogólnokrajowej):
  - średnia suma opadów zawiera się w przedziale 800-900 mm/rok a w okresie V-X 550-600 mm;
  - pogody korzystne dla klimatoterapii:
    - kwiecień 90%;
    - lipiec 70%;
    - październik 90%;
  - pogody oszczędzające mają miejsce od wiosny do jesieni (mało pogód silnie obciążających);
  - bioklimat typu łagodnie bodźcowego (powiązany od strony południowej z bioklimatem terenów leśnych a od strony wschodniej z bioklimatem terenów zurbanizowanych);
  - średnie nasłonecznienie w lecie 5,5-6 godzin;
  - średnia liczba dni pokrywy śnieżnej >10 cm - 40-60 a >20 cm - 20-40 dni;
  - średni wskaźnik turystyczny klimatu w lutym 0,65-0,70, w czerwcu 0,85-0,80;
  - bonitacja klimatyczna dla rolnictwa zmienia się od korzystnej (w części północnej 90-85) i maleje w kierunku wartości 50 (100 stanowi najwyższą wartość);
  - według oceny (w skali byłego województwa bielskiego) potencjalnych warunków aerosanitarnych występują także zjawiska niekorzystne -przewaga ciszy, zastoiny chłodnego powietrza, długotrwałe inwersje.
- Według waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej obszar gminy znajduje się w paśmie określanym wskaźnikiem 80-70 (w skali 100 punktów). W sumarycznym wskaźniku.
- zawarta jest ocena takich warunków agroekologicznych jak: gleba, rzeźba, klimat, stosunki wodne. Jest to obszar o dużej wartości rolniczej uznawany w dotychczasowych ocenach za strefę rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że jest to rejon bardzo dużej produkcji karpia. Ze względu na ukształtowanie terenu mogą występować procesy spłukiwania, spływania, spełzania gleby. Stwierdzono, że natężony ruch samochodowy powoduje zanieczyszczenie gleb w odległości ok. 20 m od danej drogi.
- Obszar gminy od strony zachodniej, północnej i wschodniej graniczy a częściowo jest i bezpośrednio związany z obszarem wysokiej ochrony (OWO) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 347. Miasto Bielsko-Biała (bezpośrednio graniczące z gminą Jasienica) położone jest z kolei na obszarze najwyższej ochrony (ONO) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 448. Są to zbiorniki powstałe w czwartorzędzie związane z dolinami, a zbiorniki położone dalej (od strony południowej) związane są z trzeciorzędem fliszu karpackiego. Zasobność w wodę podziemną jest bardzo mała, a od strony południowej mała.
- Głównymi zagrożeniami wód płynących prowadzących wody nie odpowiadające normom (n.o.n.) są skażenia komunalne i związane z chemicznymi środkami do

produkcji rolnej. Doliny przepływających cieków stanowią obszary powiązań ekologicznych.

- Na północ od gminy a poniżej Jeziora Goczałkowickiego przebiega równoleżnikowo granica nasunięcia karpackiego. Geologia i tektonika związane są z fliszem karpackim.
- Na terenie gminy występują niewielkie złoża kruszywa naturalnego. *W sołectwie Międzyrzecze Górne złoża „Międzyrzecze”. Sposób eksploatacji - odkrywkowy. Powierzchnia złoża to 41,70 ha. Minimalna miąższość złoża to 2,5m, maksymalna miąższość złoża to 8,4m. Podtypy kopalin: piasek ze żwirem oraz kruszywa naturalne.*
- Poziom hałasu jest nasilony wzdłuż dróg prowadzących ciężki transport a odczuwalny jest on w odległości ok. 50 m od danej drogi.
- Gospodarka odpadami została w pewnym stopniu rozwiązana poprzez zapewnienie wywozu odpadów komunalnych przez wyspecjalizowaną firmę na wysypisko zlokalizowane poza obszarem gminy, aczkolwiek istnieje szereg dzikich wysypisk powodujących skażenie gleb i wód.
- Gospodarka ściekami nie jest uregulowana, brak kanalizacji na przeważającym obszarze gminy. Funkcjonują szamba (w małym stopniu), zbiorniki bezodpływowe, co zagraża skażeniem gleby i wód.
- Istotnymi uwarunkowaniami (także o charakterze norm prawnych) wpływającymi na kształtowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ogólną politykę przestrzenną politykę ochrony środowiska, są:
  - otulina Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, obejmująca część gminy,
  - istniejące rezerваты przyrody:
    - leśny „Morzyk” w Grodźcu (wielogatunkowy las gradowy, buczyna karpacka, stanowisko bociana czarnego),
    - leśno-florystyczny „Dolina Łańskiego Cieku” w Grodźcu (podgórski łęg jesionowy oraz nadrzeczna olszyna górską),
  - projektowane rezerваты przyrody:
    - leśny „Grabówka” w Rudzicy (kompleks leśny: żyzna buczyna karpacka, kwaśna buczyna, łęg jesionowy i grąd),
    - leśny „Łukaszowe Gaje” w Łazach (fragment lasu gradowego, olszynki karpackiej i łęgu jesionowego),
    - leśny „Las nad Bronowem” w Rudzicy (fragment łęgu jesionowego i buczyny karpackiej),
    - leśno-krajobrazowy „Łęgi nad Jasienicą” w Jasienicy (fragment naturalnych krajobrazów łęgowych w dolinie Jasienicy),
    - leśny „Kąty” - w obrębie proponowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Łazy” (fragmenty lasów gradowych i łęgów),
  - parki zabytkowe:
    - w Grodźcu, własność osoby prywatnej (rodzaj parku - zamkowy). Zespół parkowo-zamkowy w Grodźcu posiada znaczną wartość przyrodniczą i stanowi atrakcję turystyczną. Są tu najstarsze pomniki przyrody na Śląsku Cieszyńskim - dęby, lipy, jesiony, wiązy górskie, jawor. Aleja pomnikowych kasztanowców to aż 230 drzew.
    - w Mazańcowicach (rodzaj parku - dworski) - własność prywatna,
  - pomniki przyrody (pojedyncze drzewa, grupy drzew, aleja, pomniki przyrody nieożywionej) w Grodźcu, Międzyrzeczu Górnym, Rudzicy, Mazańcowicach. Bierach i Jasienicy,
  - proponowane użytki ekologiczne:

- „Dzioly Rudzickie” - wąwóz leśny w Rudzicy,
- „Lasowisko” - wąwóz leśny między Rudzicą a Roztropicami,
- pięć innych wąwozów - „Las Przedniak”, „Las Granicznik”, „Las Stryczków”, „Las Wyrobków”, „Las Klajsturów” (dobrze zachowane drzewostany liściaste z przewagą buka, dębu szypułkowego, lipy drobnolistnej, graba, brzozy, na dnie wąwozów jesiony i olsze czarne),
- „Stawy w Landeku” (ochrona ptaków wodno-błotnych i płazów),
- „Łański ciek” (ochrona płazów),
- proponowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:
  - „Grodziec” w Grodźcu, (naturalny krajobraz przyrody żywej, rezerwat przyrody „Morzyk”, park leśny na wzgórzu „Goruszka”, zabytkowy zespół zamkowo-parkowy),
  - „Łazy” w Łazach i Jasienicy (krajobraz kulturowy wsi Łazy oraz sąsiednich sołectw),
  - „Landek” (ochrona ptaków i płazów),
- proponowane pomniki florystyczne:
  - „Jarocz” w Rudzicy,
  - „Las nad Stawem Przedziałek Hłowiecki” w Rudzicy,
  - „Las Pośredniak” w Rudzicy.

Tabela 3. Wykaz pomników przyrody nieożywionej na terenie gminy Jasienica.

Nazwa wsi	Rodzaj pomnika przyrody	Wyszczególnienie zakazów
Wieś Grodziec Własność osoby prywatnej	Odkrywka cieszyńców i łupków fliszowych, w której widoczny jest kontakt wapieni cieszyńskich z żyłami cieszyńskimi znajduje się na pow. leśnej na części dz. nr 83/19 i 83/104. (odkrywka magmowa)	Orzeczenie o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 23.10.1958r. nr L.O.13b/39/58. Zakazuje się: wycinania, niszczenia lub uszkodzenia drzew znajdujących się w najbliższym otoczeniu odkrywki.

Nazwa wsi	Rodzaj pomnika przyrody	Wyszczególnienie zakazów
Wieś Rudzica Własność Skarbu Państwa - Nadleśnictwa Bielsko (w Wapienicy) Bielsko-Biała ul. Kopytko 13 Leśnictwo Rudawka Oddz. 40a	Głaz narzutowy pochodzenia skandynawskiego, granit różowy gruboziarnisty o obw. 5,8 m, wys. nad powierzchnią ziemi 1,05 m - znajdujący się w Rudawicy, oddz. 40a Leśnictwa Rudawka, na dz. 818.	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dn. 27.06.1957 r. L.O. 13b/19/57 Zakazuje się: 1) niszczenia głazu przez rozbijanie lub rozsadzanie; 2) chodzenia po głazie lub wydrapywania się nań; 3) usuwania pokrywających go mchów i porostów oraz innych roślin; 4) umieszczania tablic, napisów i znaków nie związanych z ochroną; 5) rycia na głazie napisów i znaków; 6) zanieczyszczania terenu w pobliżu głazu i wzniesienia ognia; 7) dokonywania przemieszczeń głazu lub przesunięć oraz podkopywania.

Źródło: <http://www.przyroda.katowice.pl/>

Tabela 4. Wykaz pomników przyrody ożywionej na terenie gminy Jasienica.

Nazwa wsi	Rodzaj pomnika przyrody	Wyszczególnienie zakazów
Wieś Grodziec Własność osoby prywatnej	dąb szypułkowy o obw. 640 cm, wys. 15 m, w wieku ok. 600 lat, znajdujący się nad strumykiem w odległości 50 m od toru kolejowego Cieszyn-Bielsko; dz.47/6	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. RL.13/66/53 Zakazuje się: 1) ścinania, wykopywania i podpalania drzewa; 2) obcinania i obłamywania gałęzi, wycinania znaków i napisów oraz jakiegokolwiek niszczenia drzewa; 3) niszczenia gleby i użytkowania terenu na składowiska, budowle itp. w promieniu 5 m od drzewa.
Wieś Grodziec Własność osoby prywatnej	dąb szypułkowy zrosnięty z lipą - dąb o obw. 420 cm, lipa o obw. 200 cm, wys. 30 m, w wieku ok. 300 lat. Znajdują się w parku w odległości 25 m od zamku; dz.47/6	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec Własność osoby prywatnej	dąb szypułkowy o obw. 535 cm, wys. 27 m, w wieku ok. 400 lat. Znajduje się w parku w odległości ok. 10 m od studni; dz.48/5	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. RL.13/66/53 Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec Własność osoby prywatnej	dąb szypułkowy o obw. 500 cm, wys. 20 m, w wieku ok. 400 lat. Znajduje się w parku na lewym brzegu strumyka w odległości ok. 20 m od kładki; dz.47/6	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. RL.13/66/53 Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec Własność osoby prywatnej	6 dębów szypułkowych o obw. 377-427 cm, wys. 25-28 m, w wieku ok. 300 lat. Znajdują się w parku obok ścieżki, po lewej stronie strumyka, rosną w jednym Rzędzie; dz.48/5	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 13.05.1953 r. RL.13/66/53 Zakazuje się: j.w.
Wieś Grodziec	dąb szypułkowy o obw. 345 cm, wys. ok. 30 m, w wieku ok. 150 lat. Rośnie w Grodźcu, gm. Jasienica na skrzyżowaniu ul. Dworskiej i Bielowickiej na terenie będącym w zarządzie ZZD w Grodźcu; dz.348/1	Rozporz. Wojewody Bielskiego nr 6/93 a dnia 22.12.1993 r. Zakazuje się j.w.
Wieś Grodziec	skupienie 15 lip o obw. 200-340 cm, wys. 20-25 m, w wieku ok. 150 lat, rosnących wzdłuż ul. Goruszkowej w Grodźcu dz. 83/80	Rozporz. Wojewody Bielskiego nr 6/93 a dnia 22.12.1993 r. Zakazuje się j.w.

Wieś Międzyrzecze Górne Własność Jan Ostrowski, Międzyrzecze Górne 246	lipa o obw. 345 cm, wys. 16 m, w wieku ok. 200 lat - znajdująca się w odległości kilkudziesięciu metrów od budynku ob. Jana Ostrowskiego w Międzyrzeczu Górnym 246; dz.670/9	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 22.10.1960 r. R-Op-b//19/60 Zakazuje się: j.w.
--	--	---

Nazwa wsi	Rodzaj pomnika przyrody	Wyszczególnienie zakazów
Wieś Międzyrzecze Górne Własność Władysław Lis, Międzyrzecze Górne 49	lipa o obw. 340 cm, wys. 18 m, w wieku ok. 200 lat - znajdująca się na podwórzu gospodarstwa; dz.83/6	Orzeczenie Prez. WRN w Katowicach z dn. 22.10.1960 r. R-OP-b/17/60 Zakazuje się: j.w.
Wieś Rudzica Własność Parafii Kościoła Rzymsko-Katolickiego w Rudzicy	lipa o obw. 370 cm, wys. 28 m, w wieku ok. 300 lat; dz.31/4	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dn. 11.06.1959 r. RÓP-b/12/59 Zakazuje się: 1) ścinania, wykopywania i podpalania drzewa; 2) obcinania i obłamywania gałęzi, wycinania napisów i znaków oraz jakiegokolwiek niszczenia drzewa; 3) niszczenia gleby i użytkowania terenu na składowiska budowlane itp. w promieniu 5 m od drzewa.
Wieś Rudzica plac kościelny cmentarza	pojedynczy- Lipa drobnolistna, ob. 430; dz. 78	Orzeczenie o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 23.10.1958r. nr L.O.13/39/58. Zakazuje się: 1) ścinania, wykopywania i podpalania drzewa; 2) obcinania i obłamywania gałęzi, wycinania napisów i znaków oraz jakiegokolwiek niszczenia drzewa; 3) niszczenia gleby i użytkowania terenu na składowiska budowlane itp. w promieniu 5 m od drzewa.

Źródło: <http://www.przyroda.katowice.pl/>

Ponadto w zakresie ochrony przyrody należy uwzględnić:

- zachowanie istniejącej zieleni naturalnej i półnaturalnej w postaci zadrzewień łągowych wzdłuż większych cieków oraz zadrzewień śródpolnych,
- istniejącą zielenią urządzonej wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- istniejące powierzchnie leśne ograniczają przeznaczenie lasów na cele nieleśne. Uwzględnić zalesienia gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa celem zwiększenia zasobów leśnych gminy,
- występowanie obszarów o predyspozycjach do powstawania osuwisk, w tym również obszary osuwiskowe czynne bądź ustabilizowane. W związku z tym przy przeznaczeniu na cele zabudowy mieszkaniowej, usługowej itp. terenów położonych na zboczach (stokach) wzniesień lub u ich podnóży należy uwzględnić możliwość występowania ruchów masowych (osuwisk, obrywów, spływania gruntów itp.) na tych terenach.

Wnioski:

- ze względu na przyrodnicze i krajobrazowe walory samej gminy a także Bielska-Białej i Beskidów istnieje podstawa do oceny obszaru gminy jako rejonu o istotnych walorach dla rozwoju różnych form rekreacji i możliwości wykorzystania walorów przyrodniczych dla różnych form zainwestowania. Jest to ocena odbiegająca od ocen dotychczasowych, uznających obszar gminy przede

wszystkim za strefę rolniczej przestrzeni produkcyjnej a tylko we fragmencie za strefę przydatną dla rekreacji,

- już obecnie walory krajobrazu, atrakcje zabytkowe, powiązania z Beskidem Śląskim, tendencje rozwoju zagospodarowania turystycznego wokół Bielska-Białej spowodowały wytyczenie kilku szlaków turystycznych (wychodzących także poza granice gminy); pozwalają na uprawianie sportu i rekreacji w zróżnicowanej formie - jeździectwo, turystyka piesza i kolarstwo górskie; propagowanie agroturystyki, wędkarstwo,
- izochrona komunikacyjnej dostępności gminy z miasta Bielska-Białą stwarza możliwości organizacji wypoczynku skoncentrowanego wokół niego, w relacji z Katowicami obszar gminy stanowić może strefę penetracji wypoczynku cotygodniowego, w szerszym układzie (ogólnokrajowym) - agroturystyki i form wypoczynku wyspecjalizowanego,
- walory przyrodnicze stanowią podstawę do utrzymania funkcji rolniczej -produkcji polowej, wyspecjalizowanej hodowlanej, rybackiej. Należałoby ustalić faktyczne możliwości zwiększenia areалу użytków zielonych i upraw sadowniczych w nawiązaniu i do innych gmin Podbeskidzia i Beskidu,
- elementem negatywnym w ocenie środowiska jest brak systemu kanalizacyjnego na zdecydowanym obszarze gminy. Osadniki bezodpływowe nie zapewniają pełnej ochrony wód powierzchniowych, wglębnych, gleby. Kontakty z obszarami ochrony GZWP, z Wisłą wymagają radykalnego przeciwdziałania zanieczyszczeniom. Znaczna ilość terenów i obiektów objętych ochroną prawną wymaga szczególnej dbałości o stan sanitarny gminy i ochronę przeciw potencjalnym powodziom.

III.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Rys historyczny. Nazwa miejscowości Jasienica, która w minionych wiekach zmieniała się dosyć często, najprawdopodobniej wywodzi się od jesionów porastających niegdyś ten podmokły teren.

Pierwsza historyczna wzmianka na temat wsi pojawiła się w roku 1305, kiedy to w „Liber Fundation” wymieniona została wśród wsi zakładanych przez biskupstwo wrocławskie pod nazwą łacińską Gessenita, a zapiski kronikarskie z roku 1335 mówią o istnieniu w tym czasie w Jasienicy probostwa i kościoła. Przez wieś przepływa ciek Jasieniczanka i w pierwszej kolejności wokół niej właśnie rozwinęło się życie wsi. Jako własność książąt cieszyńskich w roku 1679 wieś urzędową nazwę zmienia z Jasienicy na laschenitz, a w 1688 r. na nazwę całkowicie już niemiecką tzn. Heitzendorf. Fakty te świadczą o tym, że wpływy osadzonych tu kolonistów niemieckich były bardzo silne. Książę cieszyński Wacław Adam panujący w latach 1545-1579 jako protestant wspiera pod każdym względem protestantyzm w swoim księstwie, bo panowało wówczas w Europie prawo - „jaka wiara panującego, taka wiara poddanych”. Kościoły wiejskie, wśród których znalazł się również kościół w Jasienicy, przechodzą wtedy na własność protestantów. Przy kościele katolickim pozostał tylko Grodziec, bo ówczesny właściciel tych posiadłości Gródecki był wyznania katolickiego. W roku 1610-1611 syn Wacława Adama przechodzi na katolicyzm i odbiera protestantom ich kościoły. W drugiej połowie XVI wieku Jasienica przechodzi pod panowanie książąt bielskich. W roku 1572 powstaje hrabstwo bielskie zwane później „Państwem Bielskim”, a jego właściciele w ciągu prawie dwóch wieków zmieniali się siedmiokrotnie.

Mieszkańcy Jasienicy do dnia dzisiejszego w mowie potocznej posługują się gwarą śląsko-cieszyńską i pieczołowicie przechowują typowy strój cieszyński noszony jeszcze w niedalekiej przeszłości przez swoich przodków. W roku 1784 uruchomiono szosę cesarską biegnącą przez wieś, w 1786 wybudowano szkołę jednoklasową a w 1888 roku oddano do użytku tzw. „Kolej Miast Śląskich” łączącą Bielsko z Frydkiem przez Cieszyn. O rozwoju wsi

w tych latach zdecydowała niewątpliwie fabryka mebli. Założona została w roku 1881 przez wiedeńczyka Józefa Hofmana. Należy przypuszczać, że na lokalizację fabryki mebli właśnie w Jasienicy wpłynęło korzystne położenie miejscowości na trasie kołowym i kolejowym.

Powyższe informacje (podane na podstawie stron internetowych) świadczą o różnych korzeniach kulturowych, które są dotąd w Jasienicy pielęgnowane przez różne zespoły regionalne, przez odczyty o Ziemi Cieszyńskiej, a także imprezy kulturalne.

Działają:

- Grupa twórcza „Barwa”,
- Chór „Hejnał” - Mazańcowice,
- Zespół Regionalny Jasieniczanka,
- Zespół Regionalny Bierowianie,
- Zespół Regionalny Grodzieczanie,
- Zespół Regionalny Międzyrzeczanie,
- Zespół Regionalny Dudoski,
- Zespół Śpiewaczy Echo Bielowicka,
- Kapela Ludowa,
- Zespół Regionalny Mali Międzyrzeczanie,
- Galeria autorska Floriana Kohuta - Rudzica,
- Gminny Ośrodek Kultury w Jasienicy z lokalnymi filiami w Bierach, Rudzicy, Mazańcowicach i Międzyrzeczu Górnym - organizatorzy imprez lokalnych,
- Biblioteka gminna w Jasienicy i jej filie: w Rudzicy, w Mazańcowicach, w Międzyrzeczu Górnym i punkt biblioteczny w Bierach.

Cykliczne imprezy:

- „Strachy Polne” - impreza z okazji otwarcia galerii - Rudzica - czerwiec,
- „Lato w Jasienicy” - cykl corocznych imprez plenerowych - wakacje,
- Dożynki gminne - sierpień/wrzesień,
- Wystawy, wernisaże, plenery malarskie grupy „Barwa”,
- Rodzinny rajd rowerowy - czerwiec.

Obiekty zabytkowe wpisane do Rejestru Zabytków (nieruchomych) prowadzonego przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach - Delegatura w Bielsku-Białej zostały umieszczone w aneksie nr 1. Natomiast obiekty zabytkowe wpisane do Ewidencji Zabytków (nieruchomych) prowadzonego przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach - Delegatura w Bielsku-Białej stanowią aneks nr 2.

Każda wieś wchodząca w skład gminy posiada obiekt sakralny. Są kościoły katolickie i ewangelickie oraz kaplice czy kapliczki.

Parafie Rzymsko-Katolickie:

- w Jasienicy,
- w Rudzicy,
- w Łazach,
- w Międzyrzeczu Górnym,
- w Mazańcowicach,
- w Bielowicku,
- w Grodziecu,
- w Bierach.

Parafie Ewangelicko-Augsburskie:

- w Jasienicy,
- w Wieszczałach,
- w Międzyrzeczu Górnym.

Jak z powyższych ustaleń wynika na terenie gminy występuje różnorodność obiektów uznanych za dziedzictwo kulturowe - od założenia zamkowo--parkowego z XVII wieku w Grodźcu (wymienia się także w. XV) poprzez kościoły (katolickie, protestanckie) głównie z XVIII-XIX w., przydrożne krzyże i kapliczki głównie z XIX w., do obiektów rzemiosła, przemysłu z XIX-XX w., obiektów gospodarczych związanych z produkcją rolno-hodowlaną do najliczniejszych budynków mieszkalnych - drewnianych i murowanych z XIX i XX wieku.

Szczególne nasycenie i różnorodność występuje w sołectwach: Jasienica, Mazańcowice, Międzyrzecze Górnym (po około czterdzieści pozycji). Obiekty i założenia zamkowo-parkowego z XVII wieku w Grodźcu (*własność osoby prywatnej*) znajdują się w dobrym stanie, mają charakter reprezentacyjny. Malowniczość krajobrazu, ilość i różnorodność obiektów archeologicznych, założeń urbanistycznych i architektonicznych powinna być wykorzystana dla rozwijania turystyki (w tym urządzenia atrakcyjnych tras rowerowych, różnorodnych form wypoczynku).

III.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z UŻYTKOWANIA ZIEMI

Według danych Urzędu Statystycznego powierzchnia gminy wynosi 9172,66 ha. W podziale tej powierzchni na sołectwa (według danych Urzędu Gminy) sytuacja przedstawia się następująco:

do grupy największych powierzchniowo zaliczają się:

- Międzyrzecze Górne:	1250,42 ha
- Jasienica:	1171,71 ha
- Rudzica:	1147,55 ha
- Grodziec:	975,01 ha
- Mazańcowice:	814,10 ha
- Międzyrzecze Dolne:	781,33 ha
- Hłownica:	776,79 ha

do grupy średniej:

- Roztropice:	576,30 ha
- Landek;	453,33 ha
- Łazy:	349,11 ha
- Bielowicko:	301,30 ha

do grupy o najniższej powierzchni:

- Biery:	216,43 ha
- Wieszczałta:	198,46 ha
- Świętoszówka:	150,60 ha

w granicach administracyjnych gminy Jasienica:

- Kowale:	10,22 ha
-----------	----------

Łączna powierzchnia gminy Jasienica: 9172,66ha

Na powierzchni 9172,66 ha w gminie użytki rolne zajmują 60,41% czyli 5541 ha. Na 1519 gospodarstw indywidualnych – 55,3% to gospodarstwa o powierzchni do 2 ha. Powyżej 5 ha w gminie jest 13,9% ogółu gospodarstw, a powyżej 15 ha zaledwie 1% ogółu gospodarstw.

Do indywidualnych właścicieli na terenie gminy należy 540 ha stawów położonych w sołectwach: Landek, Hłownica, Międzyrzecze Dolne, Międzyrzecze Górne oraz Roztropice, zaś 353 ha stawów w tych miejscowościach znajduje się w gestii uspołecznionych jednostek gospodarczych. Użytki leśne w gminie stanowią 15,1% powierzchni gminy, czyli 1385,14 ha.

Jak wynika z powyższych informacji: powierzchnia gminy jest stosunkowo duża. Występują znaczne różnice w powierzchni poszczególnych sołectw. Część sołectw związana jest bezpośrednio z gospodarką hodowlaną ryb. Gospodarstwa indywidualne posiadają niewielkie areale. Lesistość gminy jest obecnie niska. Istotnym nowym elementem w użytkowaniu ziemi wpływającym na atrakcyjność gminy może stać się realizacja zbiornika wodnego na Jasienicy.

III.5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROCESÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH

Sytuacja społeczno-gospodarcza wyrażona poprzez procesy demograficzne dotyczące zaludnienia wskazuje na postępujący wzrost poziomu zaludnienia gminy. Z informacji Urzędu Gminy dotyczących poszczególnych sołectw wynika, że od 1991 roku do końca 2013 roku przybyło w gminie blisko 5.000 mieszkańców, tj. około 27 %.

Tabela 5. Informacje według ewidencji Urzędu Gminy na temat ilości zameldowanych na terenie Jasienicy mieszkańców (stan na 15.01.2014 r.), powierzchni sołectw oraz gęstości zaludnienia w poszczególnych sołectwach.

Miejscowość	Mężczyźni Liczba	Kobiety Liczba	Razem	Powierzchnia sołectwa [ha]	Gęstość zaludnienia [os/km ²]
Bielowicko	306	311	617	301,30	205
Biery	642	611	1253	216,43	579
Grodziec	614	615	1229	975,01	126
Hłownica	516	510	1026	776,79	132
Jasienica	2476	2681	5157	1171,71	440
Landek	289	286	575	453,33	127
Łazy	423	446	869	349,11	249
Mazańcowice	1762	1847	3609	814,10	443
Międzyrzecze Dolne	560	549	1109	781,33	142

Miejscowość	Mężczyźni Liczba	Kobiety Liczba	Razem	Powierzchnia sołectwa [ha]	Gęstość zaludnienia [os/km ²]
Międzyrzecze Górne	1249	1273	2522	1250,42	202
Roztropice	380	366	746	576,30	129
Rudzica	1421	1462	2883	1147,55	251
Świątoszówka	315	310	625	150,60	415
Wieszczęta	253	246	499	198,46	251
SUMA	11206	11513	22719		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Jasienica.

Poniżej przedstawiono podstawowe dane na dzień 31 grudnia 2015r. w oparciu o informacje Głównego Urzędu Statystycznego zawartych w Banku Danych Lokalnych (www.stat.gov.pl):

- ludność według faktycznego zamieszkania 23 199 osób,
- powierzchnia gminy 9172,66 ha,
- gęstość zaludnienia 255 osób na km² (354 osób/km² - w powiecie bielskim; 371 osób/km² w województwie śląskim),
- przyrost naturalny dodatni 5,6 ‰ (1,5 ‰ w powiecie bielskim; -1,9 ‰ w województwie śląskim).

Liczba ludności podana w tabeli 6 różni się nieznacznie z danymi statystycznymi Głównego Urzędu Statystycznego z uwagi na to, że w statystyce Urzędu Gminy podaje się liczbę ludności zameldowanej na terenie Jasienica, a w statystyce GUS ludność faktycznie zamieszkującą gminę.

Tabela 6. Ludność w latach 1991- 2014 w gminie Jasienica.

Lp	Miejscowość	Ludność w 1991 r.	Ludność w 1998 r.	Ludność 2001 r.	Ludność 2014 r.	Zmiany liczby ludności 2014/2001 %
1	Biery	982	1093	1146	1253	109%
2	Bielowicko	492	515	539	617	114%
3	Grodziec	1053	1058	1078	1229	114%
4	Iłownica	949	1022	1044	1026	98%
5	Jasienica	4185	4291	4386	5157	117%
6	Landek	515	515	516	575	111%
7	Łazy	657	738	728	869	119%
8	Mazańcowice	2450	2681	2786	3609	130%
9	Międzyrzecze Dolne	892	922	961	1109	115%
10	Międzyrzecze Górne	1747	1916	1929	2522	131%
11	Roztropice	617	690	701	746	106%
12	Rudzica	2347	2475	2560	2883	112%
13	Świątoszówka	548	567	585	625	107%
14	Wieszczęta	469	437	458	499	109%
RAZEM		17903	18920	19417	22719	117%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Jasienica.

Zgodnie z tabelą 6 sporządzoną na podstawie danych ze Strategii Rozwoju Gminy oraz danych z Urzędu Gminy liczba ludności w zdecydowanej większości sołectw w latach 1991 - 2014 wzrosła. Wyjątek stanowi sołectwo Iłownica, gdzie w okresie 2001 - 2014 liczna ludności nieznacznie spadła. Najwyższy wzrost ludności obserwuje się w sołectwach Mazańcowice, Międzyrzecze Górne oraz Łazy.

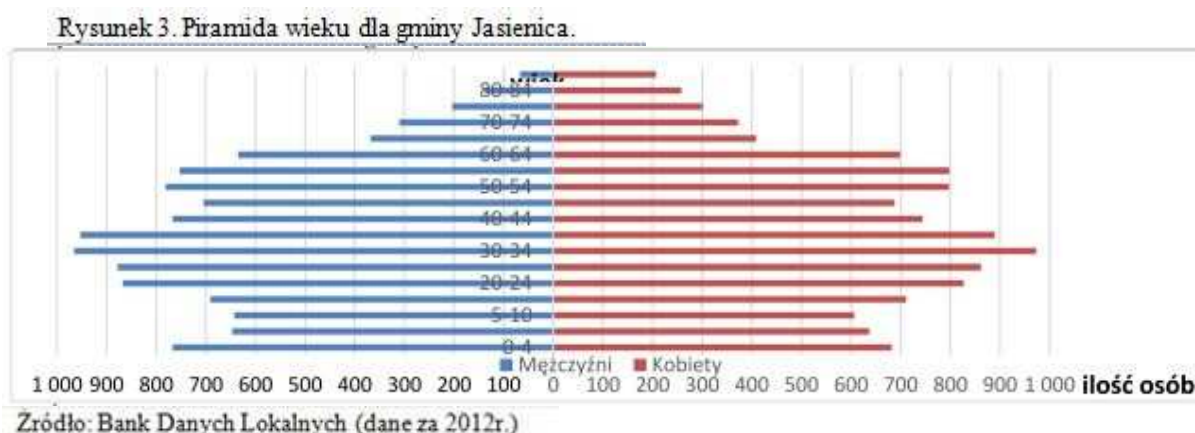
Obserwuje się spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. Wzrasta udział procentowy osób w wieku produkcyjnym oraz osób starszych. W kolejnych latach należy spodziewać się dalszego wzrostu liczebności grupy osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 7. Ilość osób w danych grupach wiekowych w wybranych latach.

Wiek	2000 r.	Udział procentowy	2006.	Udział procentowy	2013r.	Udział procentowy
przedprodukcyjny	5175	26,9%	4673	22,6%	4579	20,2%

produkcyjny	11556	60,1%	13244	64,1%	14703	64,7%
poprodukcyjny	2493	13%	2731	13,3%	3437	15,1%
łącznie	19224	100%	20648	100%	22719	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Jasienica.

O dużej aktywności mieszkańców gminy świadczy fakt, że na terenie gminy działa około 2200 podmiotów gospodarczych. Działalność gospodarcza zdominowana jest przez osoby fizyczne prowadzące działalność. Najliczniej reprezentowanymi sekcjami są: handel i naprawy, przemysł i budownictwo.

Tabela 8. Jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 w gminie Jasienica.

Sekcja	Ilość jedn. gospodarczych
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	73
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	2
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	334
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	13
Sekcja F - Budownictwo	323
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	576
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	197
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	55
Sekcja J - Informacja i komunikacja	39
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	75
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	24
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	147
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	54
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	14
Sekcja P - Edukacja	58

Sekcja	Ilość jedn. gospodarczych
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	75
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	22

Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe	
zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	120
Sekcja U - Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Zródło: Bank Danych Lokalnych.

Analiza rejestru świadczy o różnorodności podejmowanych form aktywności gospodarczej. Poniżej podaje się szereg przykładów. Są reprezentowane zajęcia rzemieślnicze (np. tapicerstwo, stolarstwo, cukiernictwo, naprawy sprzętu i samochodów, budowlane, fryzjerstwo, szewstwo, krawiectwo, introligatorstwo, blacharstwo, hydraulika, garbarstwo, kuśnierstwo, fotografika, elektronika); usługi handlowe i gastronomiczne o różnym profilu (np. handel detaliczny i hurtowy, nieruchomości, import-export, skup złomu i opakowań, kolportaż, gastronomia); usługi specjalistyczne (np. lekarskie, doradztwo prawno-podatkowe, ubezpieczenia, poradnictwo rybactwa, usługi pogrzebowe, geodezyjne, szkoleniowe, artystyczne

- galeria autorska, renowacja mebli zabytkowych, korepetycje, usługi marketingowe); usługi transportowe (np. taxi, rolniczo-transportowe itp.).

Przestrzenne rozmieszczenie w gminie zarejestrowanych jednostek jest bardzo nierównomierne i przedstawia się następująco:

- największe koncentracje mają miejsca w sołectwach: Jasienica, Mazańcowice, Międzyrzecze Górne,
- niższe w sołectwach: Rudzica, Grodziec, Biery,
- zdecydowanie niższe w sołectwach: Międzyrzecze Dolne, Hłownica, Świętoszówka, Łazy, Roztropice, Bielowicko, Wieszcza oraz Landek.

Przestrzenny rozkład aktywności świadczy o koncentracji działań tego typu w sołectwie siedziby gminy (potwierdzając jego rangę) oraz w bezpośrednim styku granic gminy z Bielskiem Białą, co zgodne jest z obserwowanymi procesami urbanizacyjnymi w tym rejonie.

Pracujący ogółem na terenie gminy w 2014r. stanowili grupę 4022 osób. Udział bezrobotnych w tym czasie zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym to 3,6%. Obserwowany spadek liczby osób pozostających bez pracy w stosunku do poprzednich lat wynika nie tylko z faktu tworzenia nowych miejsc pracy ale również emigracji zarobkowej.

III.6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z RÓŻNYCH FORM ZABUDOWY GMINY

O jakości życia w gminie świadczą też wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych. Gmina posiada wielorakie formy zainwestowania, a w tym:

- 1) zabudowę mieszkaniową niską jednorodzinną, której zasoby szacowane są 6125 (dane na dzień 31.12.2015 r.. Przestrzenne rozmieszczenie zabudowy charakteryzowane ilością budynków w poszczególnych sołectwach wskazuje, że najwyższa koncentracja budynków ma miejsce w sołectwie¹:

Jasienica 1464 budynków,

- niższa w:

Mazańcowice 1051 budynków,

Rudzica 755 budynków,

Międzyrzecze Grn. 738 budynków,

Biery 365 budynków,

Grodziec 384 budynków,

¹ Dane z Urzędu Gminy Jasienica, dane za dzień 31.12.2015

Iłownica	270 budynków,
Międzyrzeczu Dln.	299 budynków,
– najniższa w:	
Łazy	246 budynków,
Świątoszówka	181 budynków,
Roztropice	164 budynków,
Bielowicko	170 budynków,
Landek	151 budynków,
Wieszczęta	153 budynków,
Ogółem:	6391 budynków

Ilość osób na budynek mieszkalny niewiele tylko przekracza ilość osób na mieszkanie. Niekorzystnym elementem zabudowy mieszkaniowej jest nieuregulowana gospodarka ściekowa.

1) zabudowę usługową z urządzeniami towarzyszącymi, a w tym:

- obiekty wychowania i edukacji - przedszkola, szkoły, gimnazja,
- obiekty kultury - Gminny Ośrodek Kultury i jego filie, Biblioteka Gminna i jej filie, Galeria Autorska F. Kohuta,
- obiekt służby zdrowia - ośrodek zdrowia, apteka, obiekty sakralne - kościoły (obiekty zabytkowe),
- obiekty administracji publicznej i działalności finansowej, poczty i telekomunikacji, a w tym siedziba Urzędu Gminy, Bank Spółdzielczy, Poczta i Telekomunikacja:
- obiekty Ochotniczej Straży Pożarnej pełniące różnorodne funkcje, w tym kulturotwórcze, zakłady rzemieślnicze różnych branż,
- sklepy, przedsiębiorstwa handlowe, zakłady gastronomiczne;

2) zabudowę przemysłową , w tym:

- Paged Meble S.A.,
- Ceramika Pilch Sp. z o.o. Sp. K,
- Eurovia Polska S.A., oddział w Międzyrzeczu Górnym,
- ELEKTROMETAL Tadeusz Pączek Pączyński,
- Polmotors Sp. z o.o.,
- Sanit-Trans Sp. z o.o., Okmar-Plastik,
- KOMERS-MAG Sp. jawna;

3) urządzenia sportowe, rekreacyjne – boiska sportowe, zajazd, ośrodek jeździecki;

4) cmentarze;

5) stacje kolejowe;

6) stacje paliw.

Z analizy przestrzennego rozmieszczenia powyższych placówek wynika, że:

- największa ich koncentracja ma miejsce w sołectwie Jasienica, we wsi gminnej. Tutaj funkcjonują podstawowe instytucje gminne (Rada i Urząd Gminy, poczta i telekomunikacja, bank, ośrodek zdrowia, apteka, ośrodek kultury, biblioteka, zakłady przemysłowe, stacja paliw, stacja kolejowa);
- ośrodek naukowy skupiony jest w Grodźcu;

- niemal w każdym sołectwie znajduje się kościół, cmentarz, remiza OSP, szkoła podstawowa (lub filia), także filia przedszkola, biblioteki, placówki handlu detalicznego, rzemiosła;
- nie we wszystkich sołectwach są placówki pocztowe, boiska sportowe, brak filii aptek.

Położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie Bielska Białej - ośrodkiem wielofunkcyjnym - stwarza dogodne warunki korzystania z usług wyższego rzędu zlokalizowanych na jego terenie.

Stały wzrost powierzchni budowanych mieszkań w nawiązaniu do walorów krajobrazowych i wyposażenia w usługi stwarza realne warunki propagowania agroturystyki. Niezbędnym jest jednak uregulowanie problemów związanych z gospodarką ściekową.

Ze względu na stały wzrost liczby jednostek rejestrowanych w systemie REGON, tj. wykazywanej aktywności gospodarczej mieszkańców gminy, ze względu na walory położenia w stosunku do korytarzy komunikacyjnych, granicy państwowej, rejonu Beskidów należy spodziewać się potrzeby wyznaczenia w gminie obszarów dla różnych form działalności ekonomicznej, które znacznie wzbogacą formy zabudowy gminy i wytworzą nowe jakości w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy.

III.7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WEWNĘTRZNEGO UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO

- Wewnętrzny układ komunikacyjny zawiera:
  - fragment drogi krajowej S52 o charakterze międzynarodowym (Gdańsk - Łódź - Katowice - Bielsko Biała - Cieszyn),
  - fragmenty dróg powiatowych,
  - drogi gminne,
  - linię kolejową.
- Sieć komunikacyjna stwarza warunki połączenia gminy z terenami ościennymi, w tym także poprzez komunikację zbiorową.
- Wzdłuż tras prowadzących ruch tranzytowy występuje duże natężenie hałasu. Drogi lokalne są dosyć wąskie i w okresach nasilenia ruchu maszyn rolniczych i samochodów ciężarowych występują trudności dla innych użytkowników dróg.
- Istotnym warunkiem dla usprawnienia warunków dla transportu lokalnego jest polepszenie parametrów technicznych dróg powiatowych i gminnych - poszerzenie jezdni, korekta nienormatywnych łuków, zapewnienie poboczy, chodników w rejonach zainwestowania, parkingów w obszarach koncentracji miejsc zainteresowań.
- Obecnie proces niezbędnych działań (w tym dotyczących parkingów, stacji paliw) jest realizowany w sposób widoczny.

III.8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z AKTUALNEGO I PRZEWIDYWANEGO POZIOMU OBSŁUGI GMINY PRZEZ INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ

III.8.1. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę sołectw gminy Jasienica realizowane jest głównie za pośrednictwem „AQUA” S.A. posiadającej ujęcia w Bielsku – Białej oraz źródeł lokalnych. Źródłami zaopatrzenia gminy są:

- ujęcie „Wapienica” w Bielsku - Białej zaopatrująca za pośrednictwem wodociągu grupowego miasta między innymi miejscowości Jasienicę, Jaworze, Świętoszówkę i Łazy;
- ujęcie Soła I i Soła II w Kobiernicach, zapatrująca za pośrednictwem wodociągu grupowego miasta Bielsko - Biała między innymi miejscowości Mazańcowice, Międzyrzecze Dolne i Górne, Iłownicę, Landek.

Teren wsi Rudzica obsługiwany jest przez Spółkę Wodno-Wodociągową w Rudzicy z ujęcia wody podziemnej znajdującej się w południowej części sołectwa. Na 700 budynków 300 przyłączonych jest do sieci wodociągowej.

- ujęcia lokalne wody pitnej zlokalizowane są w miejscowościach:
  - Jasienica - fabryka mebli,
  - Roztropice – przy spółdzielni mleczarskiej Biel-Ser,
  - Rudzica – eksploatowaną przez spółkę wodociągową, przy ul. Strumieńskiej.
- studnie gospodarcze - w sołectwach gospodarstwa niepodłączone do sieci wodociągowej korzystają z własnych ujęć.

Oceniając stan zaopatrzenia gminy w wodę można uznać, że jest on dobry, nie licząc potrzeby podjęcia działań modernizacyjnych związanych głównie z uzdatnianiem wody w ujęciach lokalnych. Rozbudowa sieci wodociągowej powinna być ukierunkowana na obszary budowlane wyznaczone w planach miejscowych. Kierunkowym rozwiązaniem, uniezależniającym gminę od „transportowania” wody z odległych ujęć będzie budowa zbiornika wodnego „Międzyrzecze” na cieku Jasienica.

III.8.2. Odprowadzanie ścieków

Stopień wyposażenia gminy Jasienica w sieć kanalizacji sanitarnej jest w dalszym ciągu bardzo niski. Marginalny poziom skanalizowania gminy tj. do istniejącej kanalizacji ścieki socjalno – bytowe odprowadza około 10% zabudowań zamieszkałych przez ok. 2700 osób, które są odprowadzane do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Bielsku-Białej w Wapienicy należącej do Aqua S.A.

Lokalne oczyszczalnie ścieków zlokalizowane są na terenie:

- Roztropice – spółdzielnia mleczarska;
- Jasienicy – fabryka mebli;
- Rudzica – zespół szkolno – przedszkolny.

Odbiór ścieków z większości terenów gminy Jasienica opiera się obecnie na systemie szamb indywidualnych. Niska częstotliwość wywozu zanieczyszczeń z szamb bezodpływowych świadcząca o nielegalnym opróżnianiu zbiorników, a tym samym stwarzanie zagrożeń środowiskowych dla wód podziemnych, powierzchniowych oraz ujęć wody pitnej. Na terenie gminy zarejestrowano również 350 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków.

Odbiorem ścieków, jak i prowadzeniem inwestycji w infrastrukturę sanitarną zajmuje się powołany z dniem 1 lipca 2008 r. na mocy uchwały nr XXI/189/2008 Rady Gminy Jasienica - Zakład Komunalny w Jasienicy.

III.8.3. Zaopatrzenie w gaz

Gmina Jasienica jest w chwili obecnej w pełni zgazyfikowana – gaz ziemny wysokometanowy. Gaz doprowadzany jest poprzez dwie główne magistrale obsługiwane przez Regionalny Oddział Przesyłu w Świerklanach (ROP Świerklany) relacji: Komorowice – Simoradz, Świętoszówka – Skoczów. Zaopatrzenie gminy w gaz sieciowy realizowane jest za

pośrednictwem stacji redukcyjno-pomiarowych pierwszego stopnia (I°) zlokalizowanych w Grodźcu, Jasienicy i Międzyrzeczu Górnym zasilane gazociągami wysokopiętnymi.

Stan zaopatrzenia gminy w gaz nie budzi zastrzeżeń i nie stanowi żadnej bariery dla rozwoju urbanizacji. Jedyne ograniczenia w lokalizacji obiektów ze względu na obligatoryjną strefę ochronną stwarzają, przebiegające przez tereny gminy istniejące gazociągi wysokiego ciśnienia: DN 300 relacji Komorowice - Skoczów, DN 100 relacji Komorowice - Skoczów, odg. do SG Jaworze/Jasienica (zgłoszony przez Zarząd Województwa Śląskiego, jako element polityki regionalnej) oraz istniejący gazociąg DN100 relacji Komorowice - Skoczów, odg. do SG Międzyrzecze, z uwzględnieniem jego przebudowy w ramach zadania "Przebudowa gazociągu DN300 PN 6,3 MP relacji Komorowice - Skoczów".

W skład sieci gazowej na obszarze gminy wchodzi:

- gazociąg wysokiego ciśnienia DN 300 PN 6,3MPa relacji Komorowice-Skoczów,
- gazociąg wysokiego ciśnienia DN 100 PN 6,3MPa - odgałęzienie do stacji gazowej Międzyrzecze Górne,
- gazociąg wysokiego ciśnienia DN 100 PN 6,3MPa - odgałęzienie do stacji gazowej Jasienica,
- Pilch,
- gazociąg wysokiego ciśnienia 100 PN 6,3 MPa - odgałęzienie do stacji gazowej Jaworze,
- gazociąg wysokiego ciśnienia 100 PN 6,3 MPa - odgałęzienie do stacji gazowej Grodziec, stacja gazowa Międzyrzecze Górne 1 i 2,
- stacja gazowa Jasienica Pilch,
- stacja gazowa Grodziec.

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerkianach wnioskuję o uwzględnienie w studium gazociągu przesyłowego wysokopiętnego DN700 relacji Skoczów – Komorowice – Oświęcim. Planowany gazociąg relacji Skoczów – Komorowice – Oświęcim jest inwestycją celu publicznego o znaczeniu ponadregionalnym i będzie stanowił istotny element systemu przesyłowego zapewniającego transport gazu dla odbiorców w rejonie aglomeracji śląskiej.

Odwierty gazu

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Oddział Sanok posiada na terenie gminy odwierty gazu. Przeważająca większość odwiertów - 12 szt. została już zlikwidowana, obecnie tylko 1 szt. jest w eksploatacji. Od czynnych jak i zlikwidowanych odwiertów gazowych wymagane są strefy techniczne wynoszące dla:

- odwiertów gazowych czynnych - 50 m,
- odwiertów gazowych zlikwidowanych - 5 m.

III.8.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Odbiorcy na terenie gminy zasilani są z ponad 140 stacji transformatorowych SN/nN (w tym 20 stacji, których właścicielami są odbiorcy), które z kolei zasilane są liniami napowietrznymi i kablowymi SN z 5 stacji WN/SN: GPZ Skoczów, GPZ Ustroń, GPZ Strumień, GPZ Wapienica i GPZ Gwiedzna oraz 1 stacji 220/110/15 kV GPZ Komorowice, zlokalizowanych poza obszarem gminy.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące napowietrzne linie elektroenergetyczne:

- 2-torowa linia 220 kV relacji Bujaków - Liskovec, Bieruń -Komorowice,
- 1 -torowa linia 110 kV relacji: GPZ Komorowice - GPZ Czechowice,

- 2-torowa linia 110 kV relacji: GPZ Komorowice - GPZ Gwiedzna, GPZ Bielsko –GPZ Skoczów,
- 2-torowa linia 110 kV relacji: GPZ Gwiedzna - GPZ Skoczów, GPZ Bielsko -GPZ Skoczów.

W zasadzie nie ma na razie ograniczeń w dostawie energii elektrycznej. Dla nowych rejonów urbanizacji i grup odbiorców niezbędna będzie rozbudowa istniejących sieci 15 kV i budowa nowych stacji transformatorowych, na warunkach określonych przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego.

III.8.5. Zaopatrzenie w ciepło

Zaopatrzenie w ciepło jest i z uwagi na rozproszoną zabudowę powinno opierać się głównie na źródłach indywidualnych bądź grupowych - dla większych skupisk odbiorców (zwartej i wyższej zabudowy) o tzw. wyższej „gęstości cieplnej”. Podstawowym kryterium doboru paliwa winny być względy ekologiczne, tj. ochrony powietrza atmosferycznego. Ten kierunek wymusza sukcesywne ograniczanie paliwa stałego na rzecz paliw ekologicznych (w tym gazu i oleju opałowego).

IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

IV.1. RYZYKO POWAŻNYCH AWARII

W obrębie gminy i w jej najbliższym sąsiedztwie nie ma zakładów stwarzających ryzyko poważnej awarii. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska mogą powstać na skutek awarii lub wypadków drogowych z udziałem substancji niebezpiecznych.

W przypadku wystąpienia poważnej awarii podczas transportu substancji niebezpiecznych może nastąpić bezpośrednie skażenie środowiska, polegające na wylaniu substancji do środowiska (gleby, wód powierzchniowych i podziemnych) oraz skażenie pośrednie, związane z wybuchem lub pożarem substancji niebezpiecznej, stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Zasięg pożaru lub wybuchu i ich rozprzestrzenianie są zależne od rodzaju substancji niebezpiecznej. Potencjalny zasięg oddziaływania wybuchu i pożaru substancji (np. chlor, propan –butan) może sięgać 300 m od miejsca wypadku.

IV.2. ZAGROŻENIE POWODZIOWE

W studium określa się obowiązkowo obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne rozumie się przez to :

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Do wyznaczenia obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dochodzi poprzez ciąg prac analityczno – badawczych prowadzących do powstania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Na ich podstawie powstaje plan zarządzania ryzykiem powodziowym, którego ustalenia uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo wodne z dnia 5 stycznia 2011 r. miały powstać do końca 2015 r. jednak dla terenów gminy Jasienica, ze względu na ograniczoną skalę problemu, realizację map przesunięto na późniejszy termin. Aktualnie brak jest ww. dokumentów, stąd też w niniejszym studium nie wyznaczono „obszarów szczególnego zagrożenia powodzią”. Na podstawie wcześniejszych dokumentów planistycznych oraz w oparciu o analizy ukształtowania terenu wyznaczono natomiast „obszary zagrożone podtapianiem przez wody powodziowe”, które potencjalnie mogą być zagrożone wezbraniami lokalnych rzek na skutek gwałtownych krótkotrwałych opadów, lub długotrwałych okresów z dużą ilością opadów. „Obszary zagrożone podtapianiem przez wody powodziowe” zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie cieków Iłownica, Łaziański, Wapienica i Jasienica i wskazano je na rysunkach nr 1 i nr 2, przy czym o ich faktycznym zasięgu winien zdecydować miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego poddając analizie ukształtowanie terenu i koryta rzeki, na podstawie aktualnych map wysokościowych w skali szczegółowej.

IV.3. ZAGROŻENIA GEOLOGICZNE, W TYM OSUWANIE SIĘ MAS ZIEMNYCH

Obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych oraz tereny osuwiskowe zostały wyznaczone i uszczegółowione w Studium w oparciu o „Mapę osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla gminy Jasienica” sporządzone przez Państwowy Instytut Geologiczny.

IV.4. ZAGROŻENIA PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokich napięć (od 110 kV wzwyż), stacje elektroenergetyczne i Główne Punkty Zasilania, stacje radiowe i telewizyjne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe. Urządzenia elektroenergetyczne i radiokomunikacyjne w niewielkim stopniu stwarzały konflikty przestrzenne i społeczne. Napowietrzne linie elektroenergetyczne są odbierane jako ograniczenia lokalizacyjne, poprzez wprowadzanie stref bezpieczeństwa. Stacje i linie elektroenergetyczne mogą być także źródłem hałasu uciążliwego dla otoczenia.

Na terenie gminy nie prowadzono badań poziomu pól elektromagnetycznych oraz dotyczących oddziaływania promieniowania na środowisko, a w szczególności na zdrowie mieszkańców. Niemniej występują tu źródła promieniowania niejonizującego, m.in. stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej oraz napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, w tym 2 linie 110 kV i 1 linia 220 kV. Pola elektromagnetyczne stacji telefonii komórkowej, o gęstości mocy większych niż wartości graniczne, występują w miejscach niedostępnych dla ludzi.

Konieczność uzgodnienia z Operatorem Systemu Dystrybucyjnego planowanego do budowy obiektu występuje wówczas, gdy jego odległość od urządzeń elektroenergetycznych jest mniejsza niż:

- dla linii napowietrznej 110 kV -14,5 m od skrajnego przewodu,
- dla linii napowietrznych SN - 6 m od skrajnego przewodu,
- dla linii napowietrznych nN - 2 m od skrajnego przewodu,
- dla linii kablowych SN i nN - 2 m od osi kabla,
- dla stacji transformatorowych SN/nN - 15 m od stacji.

V. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

V.1. ROZPOZNANIE ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH NA TERENIE GMINY

Północna część gminy Jasienica leży w strefie występowania udokumentowanych obszarów osuwiskowych i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Ich powstawanie związane jest z nachyleniem i ekspozycją stoków, układem warstw geologicznych (warstwy przepuszczalne położone na warstwach nieprzepuszczalnych położone równolegle do kierunku spadku zbocza), a także antropogenicznymi przekształceniami środowiska naturalnego (wycinka lasów, budowa dróg w poprzek stoków, obciążanie stoków zabudową).

Zmieniające się w ostatnich latach warunki klimatyczne (intensywne, trwające kilka dni opady) przyspieszają i intensyfikują proces powstawania osuwisk. Osuwiska powstają często w otoczeniu koryt nieuregulowanych cieków, których nurt w okresach wysokiego stanu wód podmywa stoki i wypłukuje materiał powodując osuwanie się wyżej położonych mas ziemi (boczna erozja rzeczna).

V.2. OCHRONA PRZECIWOSUWISKOWA

W ramach budowy Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) Państwowy Instytut Geologiczny wyznaczył w 2012 r. następujące obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych:

- obszary osuwiskowe aktywne ciągle,
- obszary osuwiskowe aktywne okresowo,
- obszary osuwiskowe nieaktywne,
- obszary zagrożone ruchami masowymi.

Obszary te obejmują głównie tereny zalesione, tereny łąk i pastwisk.

VI. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ŹŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

VI.1. ŹŁOŻA KOPALIN

W granicach gminy Jasienica zlokalizowane są następujące złoża kopalin:

- gazu ziemnego,
- kruszywa naturalnego.

1) Złoża kruszywa naturalnego „Międzyrzecze” - złoża zalega na terenie zbiornika wodnego "Międzyrzecze" w dolinie cieków Jasienica w sołectwie Międzyrzecze Górne. Decyzja Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych zatwierdzająca dokumentację geologiczną, znak KZK/012/W/5114/86 z dnia 10 września 1986 r.

Sposób eksploatacji - odkrywkowy. Powierzchnia złoża to 41,70 ha. Minimalna miąższość złoża to 2,5m, maksymalna miąższość złoża to 8,4m. Podtypy kopalin: piasek ze żwirem oraz kruszywa naturalne. Złoża rozpoznane wstępnie, zasoby wydobywalne szacowane są na 3,909 tys. ton.

2) Złoże kruszywa naturalnego „Międzyrzecze II” - zlokalizowane w sołectwie Międzyrzecze Górne. Decyzja Wojewody Bielskiego zatwierdzająca uproszczoną dokumentację geologiczną, Nr 139/95 z dnia 18 sierpnia 1995r. Eksploatacja zakończona, złoże zrekultywowane. Sposób eksploatacji - odkrywkowy. Powierzchnia złoży wynosiła 3,89 ha. Minimalna miąższość złoży to 1,4m, maksymalna miąższość złoży to 4,6m. Podtypy kopalin: piasek ze żwirem oraz kruszywa naturalne. Zasoby oszacowane zostały na poziomie 9 tys. ton.

3) Złoże gazu ziemnego „Kowale” - zlokalizowane w sołectwie Rudzica. Zawiadomienie Ministra Środowiska o przyjęciu dokumentacji geologicznej, znak DGiKGkzk-479-53/7913/7648/09/AW z dnia 12 lutego 2010 r. Data rozpoczęcia eksploatacji to 17.09.2008r. Sposób eksploatacji - otworowy. Powierzchnia złoży to 209 ha. Zasoby wydobywalne szacowane są na 92,51 mln m³, w tym zasoby przemysłowe to 36,41mln m³. Maksymalna głębokość spęgu to 446,0m, minimalna grubość nakładu to 382,5m.

VI.2. ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy Jasienica wody podziemne występują w obrębie:

- czwartorzędowych aluviach piaszczysto - żwirowych (Kotlina Oświęcimska), zalegających na ilasto - piaszczystych utworach miocenu. Utwory te tworzą dobre warunki występowania wód porowych bardzo płytkich do 2,0m w dolinach i nieco głębiej 5 - 10 m na działach wodnych. Małe deniwelacje terenu nie sprzyjają drenowaniu obszaru - źródeł jest mało, natomiast regułą jest występowanie terenów podmokłych. Wydajność ujęć waha się wokół wartości 5m³/h. Wody są twarde lub średnio twarde, jako płytkie łatwo ulegają zanieczyszczeniu.
- w skałach fliszowych Pogórza. Występujące w utworach piaskowych i łupkowych wody odznaczają się niewielką zasobnością. Zwierciadło wody występuje na głębokości od kilku do 20 m pod powierzchnią terenu. Ilość naturalnych wypływów jest stosunkowo duża, ale ich wydajność słaba, poniżej 1l/s. Wody trzeciorzędowe generalnie nie nadają się do celów pitnych, z uwagi na silną mineralizację i żelazienie.

Północno-zachodnia część gminy (sołectwo Hłownica, Landek i Roztropice) znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 347 Dolina Górnej Wisły. GZWP nr 347 zawiera wody dobrej lub zadawalającej jakości (w latach 2003, 2006 i 2007 wody odpowiadały III klasie czystości), a w latach 2004 i 2005 - II klasie czystości). Nie notowano przekroczeń wartości dopuszczalnych określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417). Wody GZWP nr 347 wymagają wysokiej ochrony.

VII. TERENY GÓRNICZE

W granicach gminy Jasienica funkcjonują dwa tereny górnicze wyznaczone, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2016 poz. 1131), są to:

- Teren górniczy Kowale - powierzchnia: 240,6359 ha,
- Teren górniczy Międzyrzecze - powierzchnia: 4,0951 ha.

VIII. OBSZARY I TERENY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Rekultywacja polega na przywróceniu zdegradowanym gruntom jakości wymaganej odpowiednimi standardami oraz doprowadzeniu tych obszarów do stanu umożliwiającego ich właściwe zagospodarowanie. Na terenie gminy Jasienica można wyróżnić grunty zdegradowane przez eksploatację kruszywa naturalnego, zgodnie z rysunkiem nr 1 i nr 2 studium.

IX. STRATEGIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO ROZWOJU I JEJ ZWIĄZKI ZE STUDIUM

Niniejszy punkt porusza zagadnienia potrzeb i możliwości rozwoju, m.in. w oparciu o „Strategię Rozwoju gminy Jasienica na lata 2008-2015”. Jest to dokument określający cele i priorytety społeczno-gospodarczego rozwoju gminy Jasienica w kilkunastoletniej perspektywie oraz wyznacza zadania służące jego urzeczywistnieniu. „Strategia Rozwoju Gminy Jasienica na lata 2008-2015” została przyjęta uchwałą Nr XX/177/2008 Rady Gminy Jasienica dnia 24 kwietnia 2008 r.

Strategia rozwoju gminy Jasienica jest uznawana za instrument zarządzania strategicznego i łącznie ze STUDIUM traktowana jako dokument strategicznej polityki.

Analiza SWOT dla gminy Jasienica:

Mocne strony odnoszące się do planowania przestrzennego:

- przynależność gminy i jej rejonu do Śląska Cieszyńskiego wyróżniającego się dziedzictwem kulturowym,
- bezpośrednią styczność z Bielskiem-Białą, miastem powiatowym, ośrodkiem rozwoju regionalnego,
- usytuowanie względem ważnych szlaków komunikacyjnych tj. drogi ekspresowej S52 oraz linii kolejowej,
- lokalizację w strefie przygranicznej umożliwiającą współpracę transgraniczną Polska – Czechy i Polska – Słowacja,
- bezpośrednie sąsiedztwo Beskidów – rejonu górskiego o krajowych walorach przyrodniczych, krajobrazowych, rekreacyjnych, uzdrowiskowych,
- atrakcyjne warunki przyrodnicze związane z krajobrazem, ukształtowaniem terenu, klimatem, licznymi zbiornikami wodnymi, bogactwem ornitologicznym, przydatnością dla produkcji roślinnej i hodowlanej bydła i ryb oraz dla rozwoju turystyki i wypoczynku,
- terenowe możliwości lokalizacji różnorodnej działalności gospodarczej (przemysł, przemysł przetwórczy, bazy, hurtownie, salony sprzedaży, stacje obsługi itp.),
- terenowe możliwości lokalizacji różnorodnych form zabudowy niskiej (indywidualnych domów mieszkalnych, zabudowy letniskowej, rezydencjonalnej),
- potencjalne terenowe możliwości organizacji założeń sportowo-rekreacyjnych,
- systematycznie rozbudowywany i modernizowany system infrastruktury technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną, gaz oraz odprowadzanie ścieków,
- realizacja programów ochrony środowiska,
- rozbudowany układ drogowy wymagający modernizacji w zakresie parametrów technicznych, korzystna sytuacja demograficzna, wynikająca z tendencji migracyjnych, skłonności do osiedlania poza terenami ściśle miejskimi.

Słabe strony odnoszące się do planowania przestrzennego:

- niedostateczna infrastruktura z zakresu ochrony środowiska (kanalizacja, woda),
- ograniczone środki własne samorządów i mieszkańców,

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych, niewystarczająca regulacja cieków wodnych, brak regulacji i odprowadzenia wód opadowych.

Szanse odnoszące się do planowania przestrzennego:

- położenie przy ważnych szlakach komunikacyjnych, w pobliżu aglomeracji bielskiej, w rejonie współpracy transgranicznej w formie euroregionów,
- dostępność środków zewnętrznych na inwestycje i działania prorozwojowe (środki z UE i innych instytucji pomocowych),
- moda na turystykę aktywną oraz agroturystykę, zwiększający się ruch turystyczny,
- pozyskanie nowych podmiotów inwestujących na terenie gminy.

Zagrożenia odnoszące się do planowania przestrzennego:

- brak konsekwencji i stabilności uregulowań prawnych dotyczących dochodów jednostek samorządu terytorialnego,
- niestabilna polityka finansowa, kredytowa i podatkowa
- zanieczyszczenie środowiska, niska świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- brak systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki rolnej,
- skomplikowane i długotrwałe procedury pozyskiwania środków,
- nadmierne obciążenie samorządów zadaniami bez zapewnienia środków finansowych.

Wizja gminy – to zwięzła formuła określająca wizję jej pożądanego stanu w perspektywie kilkunastu następnych lat.

Wizję gminy Jasienica sformułowano następująco:

GMINA JASIENICA ATRAKCYJNE I BEZPIECZNE MIEJSCE ZAMIESZKANIA, PRACY, AKTYWNEGO WYPOCZYNKU I INWESTOWANIA W DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ PRZYJAZNĄ ŚRODOWISKU NATURALNEMU.

Misja - to syntetyczny opis sposobu postępowania w celu realizacji wizji gminy. W oparciu o wizję gminy Jasienica, ustala się sformułowanie misji gminy o następującym brzmieniu:

GMINA JASIENICA MAŁA OJCZYzna LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI CZĘŚĆ ZIEMI CIESZYŃSKIEJ. MAJĄC NA UWADZE: POŁOŻENIE W RAMACH AGLOMERACJI BIELSKO-BIALSKIEJ, WALORY PRZYRODNICZE SĄSIEDZTWO MIĘDZYNARODOWEJ TRASY KOMUNIKACYJNEJ UZNAJE ZA KONIECZNE: W OPARCIU O ZASADĘ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU WYKORZYSTANIE ZASOBÓW I POTENCJAŁU GMINY W CELU PODNOSZENIA POZIOMU WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I EFEKTYWNEGO GOSPODAROWANIA.

W związku z planowaną kontynuacją większości zadań strategicznych uznano za aktualną deklarację misji oraz sformułowane wcześniej główne cele rozwoju strategicznego gminy.

Cele strategiczne.

I. GŁÓWNY CEL STRATEGICZNY: ISTOTNE PODNIESIENIE MATERIALNYCH WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA GMINY I DOCHODÓW JEJ MIESZKAŃCÓW

CEL POŚREDNI I-1: Tworzenie warunków dla rozwoju sektora gospodarczego w celu zwiększenia dochodów budżetu gminy i dochodów jej mieszkańców poprzez wykorzystanie walorów położenia (związane z trasami komunikacyjnymi, z aglomeracją bielską, w rejonie podejmujących wielostronną współpracę transgraniczną w formie euroregionów z Czechami i Słowacją oraz współpracę z gminami Podbeskidzia.

II. GŁÓWNY CEL STRATEGICZNY: ISTOTNE PODNIESIENIE CYWILIZACYJNYCH WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY

CEL POŚREDNI II-1: Rozwiązanie problemów infrastrukturalnych w gminie szczególnie w zakresie odprowadzenia ścieków, utylizacji odpadków, wodociągów, dróg lokalnych w celu poprawy sytuacji bytowej ludności a także ochrony środowiska.

CEL POŚREDNI II-2 : Zaspokojenie potrzeb z zakresu edukacji, ochrony zdrowia, opieki społecznej i kultury na poziomie gminy.

III. GŁÓWNY CEL STRATEGICZNY: WYKORZYSTANIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH GMINY DLA ROZWOJU ROLNICTWA, TURYSTYKI, SPORTU, WYPOCZYNKU PRZY ZAŁOŻENIU ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

III-1 CEL POŚREDNI: Racjonalne wykorzystanie walorów rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy

III-2 CEL POŚREDNI: Racjonalne wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki, sportu i wypoczynku.

IV. GŁÓWNY CEL STRATEGICZNY: OSIĄGNIĘCIE WYŻSZEGO POZIOMU ŁADU PRZESTRZENNEGO I ESTETYKI W GMINIE

IV-1 CEL POŚREDNI: Ustalenie aktualnej polityki przestrzennej gminy i zasad jej instrumentalizacji (STUDIUM, plany miejscowe) w formie komplementarnej ze STRATEGIĄ

IV-2 CEL POŚREDNI: Ustalenie stanów prawnych nieruchomości w celu ułatwienia obrotu nieruchomościami i lokalizacji różnych form aktywności gospodarczej

IV-3CEL POŚREDNI: Stworzenie systemu zachęt dla dbałości o estetykę przestrzeni prywatnych i miejsc publicznych.

Deklaracja, cele strategiczne stanowiły podstawę do określenia dalszych faz strategii - zasadniczych przedsięwzięć samorządu lokalnego przybliżających realizację podstawowych założeń rozwoju gminy oraz zadań, których wykonanie będzie materialnym, fizycznym skutkiem procesu zarządzania strategicznego.

Uznaje się, że realizację strategii to proces długotrwały, rozłożony na szereg kadencji samorządu lokalnego. Zmieniać się będą ludzie realizujący politykę długofalową niektóre okoliczności działania, ale podstawowe ustalenia STRATEGII (a głównie misja samorządu i główne cele strategiczne) powinny obowiązywać dotąd, aż okoliczności działań nie zmienią się w sposób radykalny w porównaniu ze stanem wyjściowym.

W polityce przestrzennej, której podstawę ma stanowić STUDIUM w sposób jednoznaczny nawiązuje się do powyższych zapisów STRATEGII.

X. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.

X.1. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Podstawowe wskaźniki demograficzne zostały oszacowane na podstawie danych GUS z prognozy ludności Polski na lata 2014-2050 oraz rezultatów monitoringu prognozy na 2014 i 2015r. Niniejsza analiza demograficzna dla gminy Jasienica jest sporządzona na okres 30 lat, tj. lata 2016-2045.

Analiza demograficzna przeprowadzona do celów, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest analizą wtórną w stosunku do analizy demograficznej GUS, a więc „podstawowe wskaźniki demograficzne” będą uwzględniać wyłącznie dane wynikające z prognozy przygotowanej przez GUS, w

szczegółności ruchu naturalnego i migracje. Ruch naturalny zostanie przyjęty wprost z prognozy GUS dla wsi powiatu bielskiego, natomiast migracje zostaną przeanalizowane szczegółowo pod kątem przewidywanych przepływów w skali gminy, na tle powiatu, podregionu i województwa, czego nie wyodrębniono w analizie demograficznej GUS. Bardzo istotnym elementem prognozy będzie analiza uwarunkowań lokalnych (otoczenia) pod kątem wpływu różnych czynników: ekonomicznych, społecznych i środowiskowych.

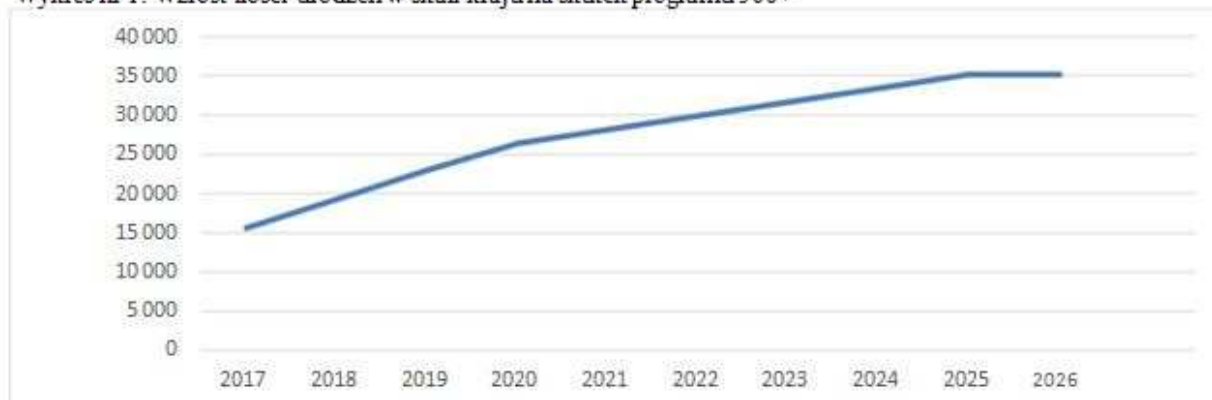
X.1.1. Naturalny ruch ludności

Naturalny ruch ludności gminy Jasienica oszacowany na podstawie analizy danych GUS dla wsi powiatu bielskiego na lata 2016-2045: W związku z rozszerzeniem polityki pro demograficznej państwa o program 500+, prognozy dzietności winny ulec poprawie w stosunku do prognoz z roku 2014 nie uwzględniających wpływu tego programu na demografię. Analizując dostępne materiały można przyjąć, że spadkowa tendencja ilości urodzeń się nie zmieni jednak wpływ programu będzie odczuwalny, szczególnie na terenach wiejskich o niższych dochodach na mieszkańca. Analiza przeprowadzona na podstawie danych GUS przez Departament Analiz Ekonomicznych i Prognoz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, dla perspektywy 10 letniej, określa tendencje wpływu dodatkowego dochodu w gospodarstwach domowych i poprawy bezpieczeństwa ekonomicznego na ilość urodzeń w okresie 10 letnim od wprowadzenia w życie programu (tabela nr 9 / wykres nr 1). Dla uproszczenia przyjęto, że po 10 latach wpływ programu ustabilizuje się na poziomie dodatkowych 35176 urodzeń rocznie.

Tabela nr 9: Ilość urodzeń w skali kraju z uwzględnieniem wpływu programu 500+

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Wariant niski	334 540	331 202	330 421	330 147	327 995	321 354	314 713	308 072	301 431	294 790	289 607
Wariant średni	348 807	345 929	344 982	342 651	339 298	333 599	327 900	322 200	316 501	310 802	305 619
Wariant wysoki	365 369	362 618	360 228	357 401	353 698	347 389	341 080	334 771	328 462	322 153	316 970
Po wprowadzeniu 500+	376 585	378 227	379 501	380 427	380 086	375 535	370 983	366 432	361 880	357 329	352 146
Różnica pomiędzy wariantem "Po wprowadzeniu 500+" a wariantem wysokim	11 216	15 609	19 273	23 026	26 388	28 146	29 903	31 661	33 418	35 176	35 176

Wykres nr 1: Wzrost ilości urodzeń w skali kraju na skutek programu 500+

W tabeli nr 10 przeanalizowano procentowy wzrost liczby urodzeń dla terenów wiejskich, w kolejnych latach, będących skutkiem wprowadzenia programu 500+, w stosunku do wyników prognozy demograficznej GUS na lata 2014-2050.

Tabela nr 10: Wzrost liczby urodzeń dla terenów wiejskich na skutek programu 500+

ROK	Kraj	Wieś			
	Wzrost urodzeń z 500+	Mieszkańcy wsi GUS	Wzrost urodzeń na wsi z 500+	Ilość urodzeń na wsi GUS	Wzrost urodzeń z 500+
	[szt]	[%]	[szt]	[szt]	[%]
	1	2	3	4	5
			(1)x(2)x1,25(1)		(3)/(4)
2016	11 216	39,9	5594	151 152	3,7
2017	15 609	40,0	7805	150 509	5,2
2018	19 273	40,2	9685	150 258	6,4
2019	23 026	40,3	11599	150 039	7,7
2020	26 388	40,4	13326	149 403	8,9
2021	28 146	40,6	14284	148 237	9,6
2022	29 903	40,7	15213	146 588	10,4
2023	31 661	40,9	16187	144 645	11,2
2024	33 418	41,0	17127	142 560	12,0
2025	35 176	41,1	18072	140 445	12,9
2026	35 176	41,3	18160	138 371	13,1
2027	35 176	41,4	18204	136 389	13,4
2028	35 176	41,6	18292	134 544	13,6
2029	35 176	41,7	18335	132 849	13,8
2030	35 176	41,9	18423	131 323	14,0
2031	35 176	42,0	18467	129 976	14,2
2032	35 176	42,2	18555	128 817	14,4
2033	35 176	42,3	18599	127 840	14,5
2034	35 176	42,4	18643	127 036	14,7
2035	35 176	42,6	18731	126 374	14,8
2036	35 176	42,7	18775	125 826	14,9
2037	35 176	42,9	18863	125 383	15,0
2038	35 176	43,0	18907	125 027	15,1
2039	35 176	43,1	18951	124 722	15,2
2040	35 176	43,3	19039	124 425	15,3
2041	35 176	43,4	19083	124 104	15,4
2042	35 176	43,5	19127	123 707	15,5
2043	35 176	43,7	19215	123 205	15,6
2044	35 176	43,8	19259	122 557	15,7
2045	35 176	43,9	19303	121 772	15,9

(1) Wzrost przy uwzględnieniu założenia, że wpływ programu 500+ będzie wyższy w terenach wiejskich o niższych dochodach, niż w terenach miejskich, w proporcjach 60% do 40%.

W tabeli nr 11 obliczono zmiany demograficzne z wyłączeniem migracji, w populacji mieszkańców gminy Jasienica, z uwzględnieniem wpływu programu 500+ na liczebność populacji. Przyjęto, biorąc pod uwagę, że okres wchodzenia w wiek rozrodczy osób urodzonych „na skutek” programu 500+ nastąpi pod koniec okresu objętego niniejszą prognozą. Bezpośredni wpływ tych urodzeń na liczebność populacji w okresie objętym prognozą będzie pomijalny.

Tabela nr 11: Ruch Naturalny z uwzględnieniem programu 500+

ROK	Wsie powiatu bielskiego – Dane GUS			Gmina Jasienica			
	Ludność	Ruch naturalny		Ruch naturalny GUS	Przyrost z programu 500+		Ruch Naturalny z programem 500+
		Urodzenia	Zgony				
	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]	[%]	[szt]	
1	2	3	4	5(3)	6(2)	7	8
2015	117 440			8			23161 ⁽¹⁾
2016	118 102	1 149	1 128	4	3,7	8	13
2017	118 733	1 142	1 138	1	5,2	12	13
2018	119 356	1 138	1 145	-1	6,4	14	13
2019	119 974	1 134	1 150	-3	7,7	17	14
2020	120 581	1 128	1 157	-6	8,9	20	14
2021	121 172	1 119	1 161	-8	9,6	21	13
2022	121 742	1 107	1 166	-12	10,4	23	11
2023	122 290	1 093	1 170	-15	11,2	24	9
2024	122 814	1 078	1 175	-19	12,0	26	6
2025	123 313	1 064	1 181	-23	12,9	27	4
2026	123 781	1 048	1 187	-27	13,1	27	0
2027	124 222	1 035	1 194	-31	13,4	27	-4
2028	124 632	1 023	1 202	-35	13,6	27	-8
2029	125 014	1 015	1 213	-39	13,8	28	-11
2030	125 369	1 007	1 222	-42	14,0	28	-15
2031	125 694	1 003	1 239	-47	14,2	28	-18
2032	125 992	1 000	1 254	-50	14,4	28	-22
2033	126 264	1 000	1 272	-54	14,5	29	-25
2034	126 513	1 002	1 288	-56	14,7	29	-27
2035	126 739	1 005	1 306	-59	14,8	29	-30
2036	126 952	1 009	1 322	-62	14,9	30	-32
2037	127 155	1 015	1 338	-64	15,0	30	-34
2038	127 348	1 021	1 354	-66	15,1	30	-35
2039	127 533	1 028	1 369	-67	15,2	31	-36
2040	127 711	1 034	1 382	-69	15,3	31	-37
2041	127 883	1 039	1 393	-70	15,4	32	-38
2042	128 048	1 044	1 406	-71	15,5	32	-39
2043	128 208	1 046	1 413	-72	15,6	32	-40
2044	128 361	1 047	1 421	-74	15,7	32	-41
2045	128 507	1 046	1 427	-75	15,9	33	-42
Razem				-1212		785	-424

⁽¹⁾ Ludność gminy Jasienica na koniec 2015r.: 23121 (dane 2014r.)+40 prognozowane (na 2015r.)

⁽²⁾ według kolumny 5 tabeli nr 10

⁽³⁾ wartość kolumny 5 = (kol.3)-(kol.4)x(23 121)/(117 440)

⁽⁴⁾ wartość kolumny 7 = (kol.3)x(kol.6)x(23 121)/(117 440)

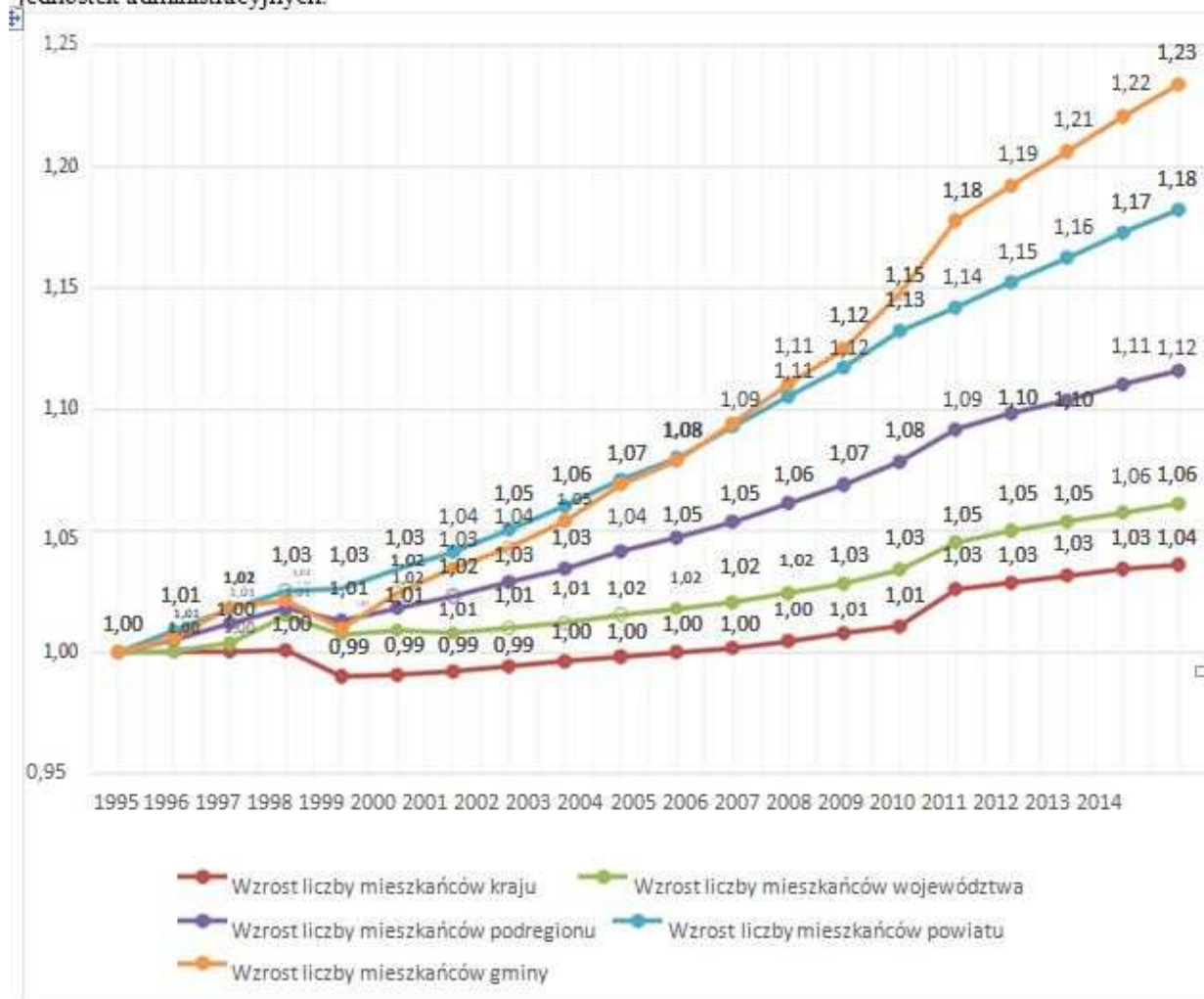
Przyjęcie prognozy GUS szacującej przyrost naturalny na poziomie -1212 osoby w perspektywie 30 letniej, skorygowanej o prognozę Departamentu Analiz Ekonomicznych i Prognoz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotyczącej wpływu programu 500+ na ilości urodzeń, na poziomie +785 osób w perspektywie 30 letniej, wskazuje na utrzymywanie populacji

gminy Jasienica, bez uwzględnienia migracji, na poziomie 98,2% stanu dzisiejszego. Zmniejszenie populacji w ciągu 30 lat, dla ruchu naturalnego wg danych GUS wyniosłoby -424 osoby.

Korekta Prognozy GUS

Analiza ruchu naturalnego na przestrzeni ostatnich 20 lat wskazuje jednak, że wskaźniki dla gminy Jasienica są znacznie korzystniejsze niż dane w skali kraju, województwa, podregionu czy powiatu bielskiego, co obrazuje wykres nr 2.

Wykres nr 2: Wzrost względny liczby ludności gminy Jasienica w latach 1995 – 2014 na tle danych dla większych jednostek administracyjnych.

Ponadto wszelkie wskaźniki ekonomiczne regionu mające wpływ na poziom przyrostu naturalnego oraz migracje wskazują stałą poprawę, w związku z czym prawdopodobieństwo głębokiego załamania istniejących trendów, prognozowane przez GUS na lata 2015-2016, nie może nastąpić, co zresztą pokazują dane za rok 2015. Dla przykładu poziom bezrobocia na 2014 rok to 3,6% przy wskaźniku dla powiatu 8,5%, a dla województwa 9,6%, co pokazuje skalę przewagi konkurencyjnej gminy nad pozostałymi gminami powiatu, przekładającą się w ostateczności na wskaźniki demograficzne.

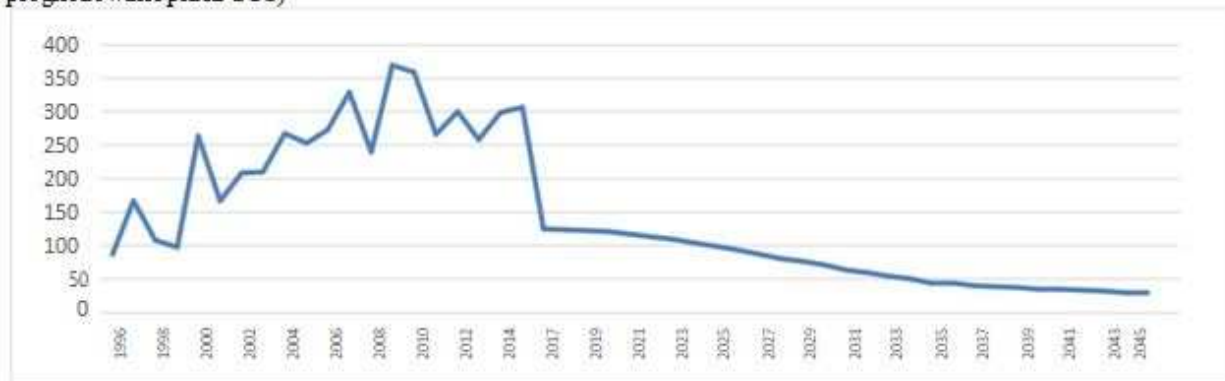
Poniższe wykresy nr 3, nr 4, nr 5 i nr 6 obrazujące trendy dotychczasowe tj. do roku 2014, oraz trendy prognozowane od 2015 roku, wskazują na załamanie wskaźników demograficznych na styku prognozy, z okresem poprzedzającym prognozę. Można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że prognozowane załamanie trendu nie wystąpi, choć na pewno ulegnie spowolnieniu.

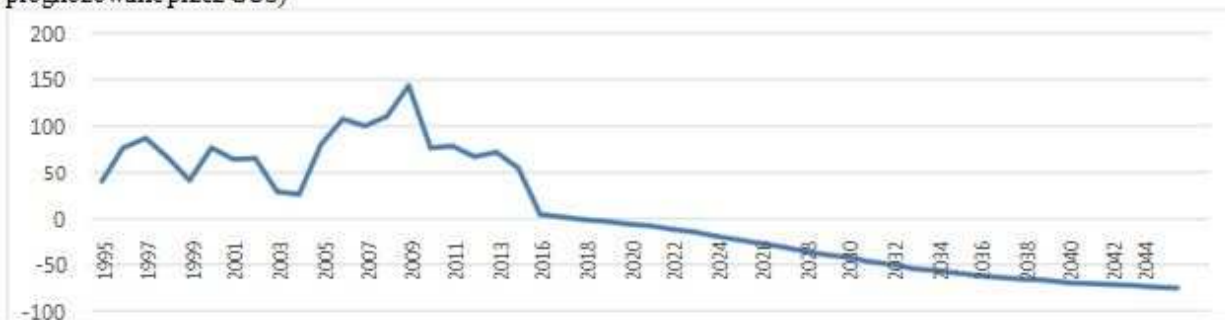
W związku z tak istotnymi rozbieżnościami pomiędzy prognozą demograficzną a danymi empirycznymi i prognozami ekonomicznymi mającymi zasadnicze znaczenie, zarówno dla przyrostu naturalnego, jak i poziomu migracji, poddano prognozy korekcje ilościowej, ale z zachowaniem trendów uwzględniających niekorzystne współczynniki obciążenia demograficznego.

Poniżej połączono wykresy wskazujące trendy dotychczasowe oraz prognozowane przez GUS:

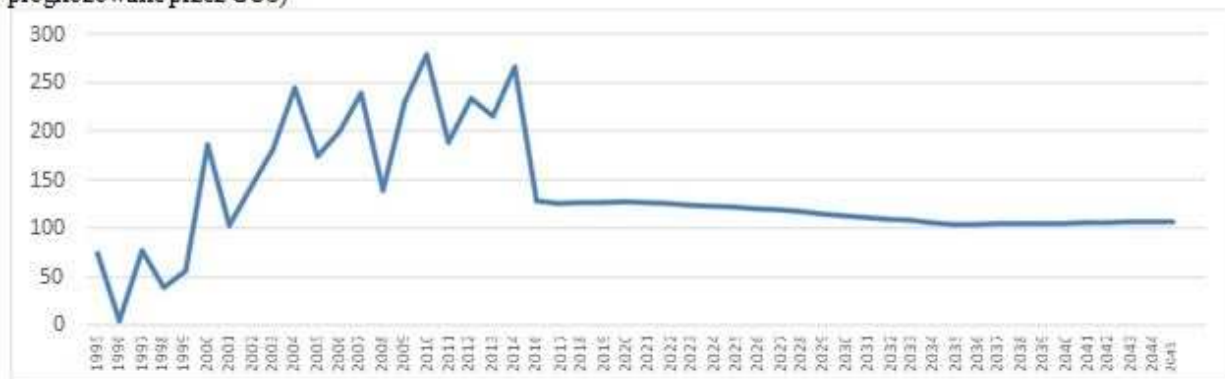
Wykres nr 3: Wzrost liczby mieszkańców gminy (do 2014 roku dane statystyczne, od 2015 roku dane prognozowane przez GUS)

Wykres nr 4: Przyrost naturalny w gminie Jasienica (do 2015 roku dane statystyczne, od 2016 roku dane prognozowane przez GUS)

Wykres nr 5: Saldo migracji wewnętrznych w gminie (do 2014 roku dane statystyczne, od 2015 roku dane prognozowane przez GUS)

Wykres nr 6: Saldo migracji zewnętrznych gminie (do 2014 roku dane statystyczne od 2015 roku dane prognozowane przez GUS)

Korekta prognozy GUS w zakresie ruchu naturalnego dla gminy Jasienica

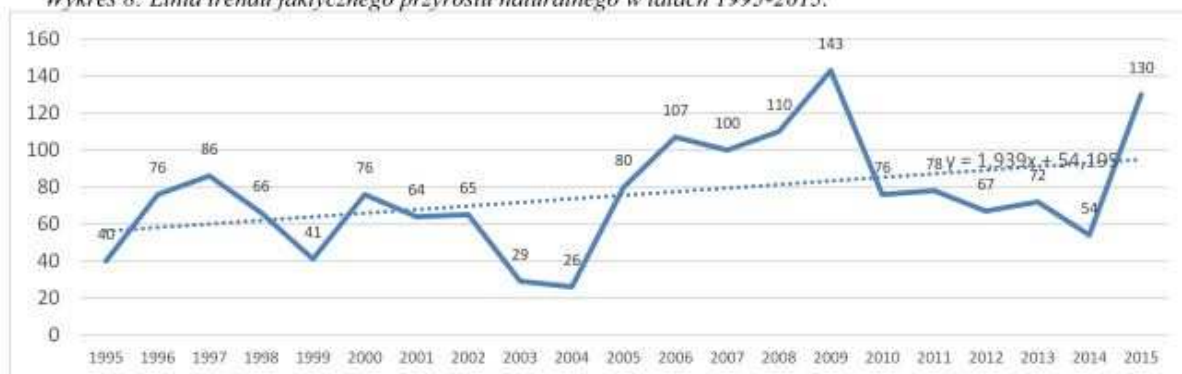
Gwałtowna zmiana trendu w okolicach 2015 i 2016 roku nie wydaje się uzasadniona w przypadku gminy Jasienica, co potwierdzają już dane za 2015 rok.

Prognoza GUS na 2015 rok zakładała uśredniony wzrost liczby mieszkańców na skutek ruchu naturalnego o 8 osób, natomiast dane na koniec roku 2015 wykazują wzrost o 130 osób, a więc faktyczny wzrost jest wyższy o **1625%** od prognozowanego. W związku z powyższym do obliczeń wzrostu ilości mieszkańców gminy na skutek ruchu naturalnego przyjęto jako poziom bazowy wartość wynikającą z linii trendu liniowego z ostatnich 20 lat, z uwzględnieniem danych za 2015 r. tj. wzrost +97 osób z trendem wzrostowym zgodnie z wykresem nr 8.

Wykres 7: Linia trendu przyrostu naturalnego w latach 1995-2014.

Wykres 8: Linia trendu faktycznego przyrostu naturalnego w latach 1995-2015.

W związku z powyższym, ostatecznie przyjęto ruch naturalny zgodnie z tabelą nr 12.

Tabela nr 12: Ruch Naturalny z uwzględnieniem wpływu programu 500+

ROK	Gmina Jasienica					
	Ruch naturalny			Przyrost z programu 500+ obliczony w stosunku do prognozowanej przez GUS liczby urodzeń		Ruch Naturalny z programem 500+ (4)+(6)
	Według trendu	Efekt Bazy	(2)*(3)			
	[szt]		[szt]	[%]	[szt]	[szt]
1	2(1)	3(3)	4	5(2)	6	7
2016	97	1,013	98	3,7	4	102
2017	99	1,027	102	5,2	5	107
2018	101	1,043	105	6,4	7	112
2019	103	1,062	109	7,7	8	118
2020	105	1,085	114	8,9	10	124
2021	107	1,111	119	9,6	4	130
2022	109	1,14	124	10,4	5	137
2023	111	1,171	130	11,2	7	145
2024	113	1,202	136	12,0	8	152
2025	114	1,235	141	12,9	10	159
2026	116	1,267	147	13,1	11	166
2027	118	1,3	153	13,4	13	174
2028	120	1,333	160	13,6	15	182
2029	122	1,366	167	13,8	16	190
2030	124	1,4	174	14,0	18	198
2031	126	1,433	181	14,2	19	206
2032	128	1,467	188	14,4	21	215
2033	130	1,502	195	14,5	22	224
2034	132	1,536	203	14,7	23	233
2035	134	1,571	211	14,8	24	242
2036	136	1,607	219	14,9	26	251
2037	138	1,642	227	15,0	27	261
2038	140	1,679	235	15,1	28	271
2039	142	1,715	244	15,2	30	281
2040	144	1,752	252	15,3	31	291
2041	145	1,789	259	15,4	33	299
2042	147	1,827	269	15,5	34	310
2043	149	1,864	278	15,6	35	321
2044	151	1,901	287	15,7	37	332
2045	153	1,938	297	15,9	39	344
Razem	+3753		+5521		+753	+6274

(1) trend według wykresu nr 8: $54,195 + 1,939 * x$ (gdzie „x” to kolejny rok)

(2) według kolumny 5 tabeli nr 10

(3) Ilość mieszkańców w danym roku w stosunku do wartości na początku prognozy.

Ostatecznie ruch naturalny w 30-to letnim okresie objętym prognozą przyjęto na poziomie:

+6 274 osoby

X.1.2. Migracje wewnętrzne

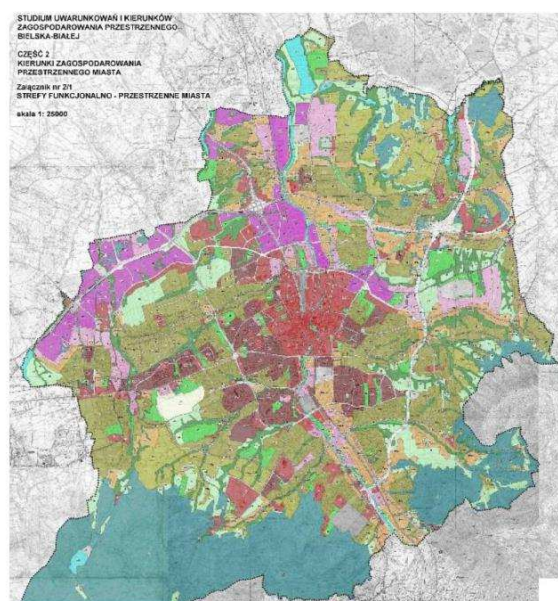
Migracje wewnętrzne ludności gminy Jasienica oszacowano na podstawie danych GUS dla wsi powiatu bielskiego w latach 2016-2045, uwzględniając poziom migracji na tle pozostałych gmin wiejskich powiatu bielskiego, tj. analizując poziom przepływów w szczególności z Miasta Bielska-Białej do gmin ościennych.

Rysunek nr 4: rozmieszczenie gmin w stosunku do głównego ośrodka miejskiego oraz rozmieszczenie ośrodków produkcyjno-usługowych w Bielsku-Białej (kolor fioletowy i czerwony):

Gmina)

Miasto)

Dodatkowo wprowadzono „wskaźnik atrakcyjności migracyjnej”, który szacuje wpływ najistotniejszych czynników na atrakcyjność migracyjną gminy w stosunku do pozostałych gmin ośrodka powiatowego, punktując takie czynniki jak:

- lokalizację w stosunku do głównych ośrodków produkcyjno-usługowych uwzględniający dostępność komunikacyjną: punkty od 1 do 5,
- podaż terenów przeznaczonych do zabudowy, z uwzględnieniem ceny nieruchomości gruntowych: punkty od 1 do 5,
- atrakcyjność położenia ze względów środowiskowych: punkty od 1 do 3,
- wyposażenie w infrastrukturę, w tym społeczną: punkty od 1 do 3.

Tabela nr 13: Udział Gminy w ruchu migracyjnym

Gmina	Ludność ⁽²⁾		Wskaźnik atrakcyjności migracyjnej						Udział gminy w ruchu migracyjnym
	[szt]	[%]	A	B	C	D	Suma A do D	Wskaźnik	[%]
Jasienica	23121	19,8	5	4	3	3	15	1,42	27,0
Jaworze	7051	6,0	5	1	3	3	12	1,14	6,6
Szczyrk	5799	5,0	2	1	2	3	8	0,76	3,6
Buczkowice	11119	9,5	3	3	1	2	9	0,85	7,8
Wilkowice	13290	11,4	4	2	1	2	9	0,85	9,3
Kozy	12660	10,9	4	3	1	3	11	1,04	10,9

Porąbka	15384	13,2	2	4	2	2	10	0,95	12,0
Wilamowice	16821	14,4	3	5	1	1	10	0,95	13,1
Bestwina	11309	9,7	4	5	1	1	11	1,04	9,7
Powiat ⁽¹⁾	116554	100,0					95	9,00	100

(1) Powiat bez gminy miejskiej Czechowic-Dziedzic

(2) Dane za 2014r.

Zgodnie z analizą przeprowadzoną w tabeli nr 13 ruch migracyjny dla gminy Jasienica przekroczy średnią dla wsi powiatu bielskiego i wyniesie 27,0% całego ruchu w ramach wsi powiatu bielskiego. Ruch migracyjny uśredniony z pominięciem „wskaźnika atrakcyjności migracyjnej” wyniósłby 19,8%.

Tabela nr 14: Migracje wewnętrzne

ROK	Wsie powiatu bielskiego – Dane GUS				Gmina Jasienica
	Ludność	Migracje wewnętrzne			Udział w migracjach wsi powiatu bielskiego (27%)
		Napływ	Odpływ	Bilans	[szt]
2016	118 102	1 463	809	654	177
2017	118 733	1 450	811	639	173
2018	119 356	1 454	813	641	173
2019	119 974	1 458	814	644	174
2020	120 581	1 461	816	645	174
2021	121 172	1 455	814	641	173
2022	121 742	1 447	811	636	172
2023	122 290	1 440	809	631	170
2024	122 814	1 432	806	626	169
2025	123 313	1 424	804	620	167
2026	123 781	1 414	805	609	164
2027	124 222	1 405	805	600	162
2028	124 632	1 395	806	589	159
2029	125 014	1 386	807	579	156
2030	125 369	1 376	808	568	153
2031	125 694	1 371	813	558	151
2032	125 992	1 366	818	548	148
2033	126 264	1 361	822	539	146
2034	126 513	1 356	827	529	143
2035	126 739	1 351	831	520	140
2036	126 952	1 322	1 350	519	140
2037	127 155	1 338	1 350	519	140
2038	127 348	1 354	1 350	519	140
2039	127 533	1 369	1 350	519	140
2040	127 711	1 382	1 350	519	140
2041	127 883	1 393	1 350	519	140
2042	128 048	1 406	1 351	520	140
2043	128 208	1 413	1 351	520	140
2044	128 361	1 421	1 351	520	140
2045	128 507	1 427	1 351	520	140
Razem					+4647

Ostatecznie migracje wewnętrzne w 30-to letnim okresie objętym prognozą oszacowano na:
+4647 osoby

X.1.3. Migracje zewnętrzne

Migracje zewnętrzne ludności gminy Jasienica oszacowano na podstawie danych GUS dla wsi powiatu bielskiego w latach 2016-2045, uwzględniając poziom migracji na tle pozostałych gmin wiejskich powiatu bielskiego. Zgodnie z analizą przeprowadzoną w tabeli nr 15 ruch migracyjny dla gminy Jasienica przekroczy średnią dla wsi powiatu bielskiego i wyniesie 24% całego ruchu w ramach wsi powiatu bielskiego.

Prognoza demograficzna GUS z 2014 r., ze względu na nieprzewidywalność zjawisk, nie ujęła bardzo istotnego czynnika globalnego, jakim są migracje związane z sytuacją geopolityczną (obejmujące najbliższy okres), migracje ekonomiczne, które nasilą się w dalszym okresie objętym prognozą, reemigracji i repatriacji. Procesy te są bardzo zmienne i nieprzewidywalne w dłuższych okresach jednak można przyjąć założenie, że napływ imigrantów będzie miał charakter zbliżony do napływu obserwowanego w ostatnich 30-40 latach w Europie zachodniej gdyż w dużej mierze jest wynikiem zapotrzebowania lokalnych rynków na siłę roboczą w okresie szybkiego rozwoju gospodarczego. GUS prognozuje, że za 25–30 lat luka na rynku pracy wyniesie około dziesięciu milionów, które będzie trzeba uzupełnić imigrantami.

Tabela nr 15: Migracje zewnętrzne

ROK	Wsie powiatu bielskiego:					Napływ migrantów ekonomicznych i politycznych z zagranicy		Migracje zewnętrzne
	Ludność	Migracje zewnętrzne GUS			Udział gminy Jasienica w migracjach wsi powiatu bielskiego		Wzrost napływu ⁽²⁾ (w stosunku do roku poprzedniego)	
		Napływ	Odływ	Bilans				
					27% * [(3)*2-(4)*0,5] ₍₁₎	[szt]	[%]	[szt]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2016	118 102	34	47	-13	12	15	-	27
2017	118 733	35	47	-12	13	30	100	43
2018	119 356	36	47	-11	13	75	150	88
2019	119 974	37	47	-10	14	150	100	164
2020	120 581	38	47	-9	14	225	50	239
2021	121 172	39	47	-8	15	293	30	308
2022	121 742	40	47	-7	15	351	20	366
2023	122 290	41	47	-6	16	386	10	402
2024	122 814	42	47	-5	16	409	6	425
2025	123 313	43	47	-4	17	426	4	443
2026	123 781	44	46	-2	18	438	3	456
2027	124 222	46	46	0	19	447	2	466
2028	124 632	47	47	0	19	452	1	471
2029	125 014	48	47	1	20	452	0	472
2030	125 369	49	47	2	20	452	0	472
2031	125 694	50	47	3	21	452	0	473
2032	125 992	51	47	4	21	452	0	473
2033	126 264	52	47	5	22	452	0	474
2034	126 513	53	47	6	22	452	0	474
2035	126 739	54	47	7	23	452	0	475
2036	126 952	54	47	7	23	447	-1	470

2037	127 155	54	47	7	23	438	-2	461
2038	127 348	54	47	7	23	425	-3	448
2039	127 533	54	47	7	23	408	-4	431
2040	127 711	54	47	7	23	388	-5	411
2041	127 883	54	47	7	23	364	-6	387
2042	128 048	54	47	7	23	339	-7	362
2043	128 208	54	47	7	23	312	-8	335
2044	128 361	54	47	7	23	284	-9	307
2045	128 507	54	47	7	23	255	-10	278
Razem					+580	+10 518		+11 101

- (1) Biorąc pod uwagę atrakcyjność terenu Gminy na tle pozostałych gmin powiatu, przyjęto że napływ będzie większy około dwukrotnie w stosunku do średniej napływu natomiast odpływ będzie mniejszy o około 50% do wartości średniej odpływu.
- (2) Przyjęto, że w latach 2017-2028 pojawi się wzrost napływu imigrantów, w pierwszej fazie (2017-2022) wzrost procentowy będzie bardzo wysoki ze względu na niską bazę, w drugiej fazie (2023-2028) wzrost roczne będą kilkuprocentowe. Od roku 2029 imigracja ustakuje się na stałym poziomie aby po 2036 roku zacząć spadać w trendzie narastającym.

Ostatecznie migracje zewnętrzne w 30-to letnim okresie objętym prognozą oszacowano na:

+11 101 osoby

X.1.4. Wynik prognozy demograficznej

Dla okresu 30-letniego przy uwzględnieniu wskaźnika niepewności procesów rozwojowych na maksymalnym poziomie, określonym w art. 10 ust. 7 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wynik skumulowany prognozy został oszacowany na:

$$[6\,274(\text{wg pkt X.1.1}) + 4\,647(\text{wg pkt X.1.2}) + 11\,101(\text{wg pkt X.1.3})] \times 130\% = \underline{\underline{+28\,628 \text{ osób}}}$$

X.2. ANALIZA EKONOMICZNA

W oparciu o założenia „Wieloletniej prognozy finansowej gminy Jasienica na lata 2016-2026” przyjętej Uchwałą Nr XIV/209/2015 Rady Gminy Jasienica z dnia 29 grudnia 2015 roku, wraz ze zmianą przyjętą Uchwałą Nr XVIII/270/16 Rady Gminy Jasienica z dnia 19 maja 2016 roku sporządzono analizę ekonomiczną w perspektywie do roku 2045. Obowiązek opracowania analizy wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 10, ust.1, pkt 7 lit. a). Wieloletnia prognoza finansowa stanowi instrument wieloletniego planowania finansowego w jednostkach samorządu terytorialnego. Ustawodawca nakazuje, aby wieloletnia prognoza finansowa jednostek samorządu terytorialnego była realistyczna. Obejmuje ona okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat, w analizowanym przypadku obejmuje ona okres 10 letni.

Tabela nr 16: Prognozowane dochody gminy Jasienica na lata 2016-2026.

Tabela nr 10: Prognozowane dochody gminy w okresie od roku 2016 do 2026.											
Rok	Dochody Ogółem (3)+(10)	z tego:									
		Dochody Bieżące [mln zł]	w tym:						dochody majątkowe	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	podatki i opłaty	w tym: z podatku od nieruchomości	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące		ze sprzedaży majątku	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2016	80,98	74,61	18 16	0,39	16,45	9,50	22,06	15,92	6,37	3,51	2,86
2017	78,28	76,28	18 00	0,53	14,71	9,73	20,53	14,64	2,00	2,00	0,00
2018	79,16	79,16	18 30	0,54	15,15	10,32	21,14	14,81	0,00	0,00	0,00
2019	82,12	82,12	18 50	0,56	15,60	10,63	21,78	14,98	0,00	0,00	0,00
2020	85,21	85,21	18 68	0,58	16,07	10,95	22,43	15,16	0,00	0,00	0,00
2021	87,36	87,36	19 24	0,60	16,55	11,27	23,10	15,35	0,00	0,00	0,00
2022	89,58	89,58	19 81	0,61	17,05	11,61	23,79	15,54	0,00	0,00	0,00
2023	91,86	91,86	20 41	0,63	17,56	11,96	24,51	15,73	0,00	0,00	0,00
2024	96,36	96,36	21 02	0,65	18,09	12,32	25,24	15,93	0,00	0,00	0,00
2025	100,86	100,86	21 65	0,67	18,63	12,69	26,00	16,36	0,00	0,00	0,00
2026	105,36	105,36	22 30	0,69	19,19	13,07	26,78	16,58	0,00	0,00	0,00

źródło: Wieloletnia prognoza finansowa gminy Jasienica na lata 2016-2026

Przyjmuje się, że wielkość osiągniętych dochodów w danym czasie będzie systematycznie rosła. W roku 2016 r. Gmina osiągnie dochody w wysokości 80,98 mln zł natomiast w roku 2026 dochody mają wynieść 105,36 mln zł, czyli dochody zgodnie z prognozą mają wzrosnąć o 30,11% do roku 2026. W okresie prognozy ogólna suma dochodów osiągniętych przez gminę Jasienica będzie stosunkowo stabilna i nie będzie podlegać dużym wahaniom. Jest to korzystne biorąc pod uwagę finansowanie zadań gminy, które powinno być realizowane w sposób ciągły. Najbardziej wydajnym podatkiem jest podatek od nieruchomości, którego udział w dochodach ogólnych wyniósł 11,73% w roku 2016, przewiduje się minimalny wzrost udziału tego podatku w ogólnych dochodach gminy do poziomu 12,51% w roku 2026. Przewiduje się, że poziom dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje wyniesie 2,86 mln zł w roku 2016. W latach 2017-2026 nie przewiduje się dochodów z tego tytułu, co wynika z braku informacji odnośnie planowanych projektów po roku 2017. Obecny, wysoki stopień zadłużenia gminy, na poziomie 46% do potencjalnych dochodów ogółem w roku 2016, wynika z niedawno zakończonych dużych inwestycji ("Kompleksowe uzbrojenie terenu przeznaczonego pod działalność gospodarczą w Międzyrzeczu Dolnym" oraz budowę „Kanalizacji sanitarnej Gminy Jasienica w ramach ochrony zlewni zbiornika Goczałkowickiego”), których realizacja spowodowała konieczność zaciągnięcia kredytów i emisji obligacji przez gminę Jasienica. Na dzień dzisiejszy gmina posiada małą zdolność do zaciągania nowych zobowiązań finansowych.

Przewiduje się, że dochody majątkowe ze sprzedaży mienia w latach 2016 i 2017 łącznie wyniosą 5,51 mln zł. W dalszej perspektywie wieloletnia prognoza finansowa nie przewiduje uzyskania wpływów z tego tytułu, jednak na podstawie danych z dwóch dotychczas zawartych umów sprzedaży terenów w „Niskoemisyjnej Strefie Ekonomicznej” oraz istniejącego zainteresowania na te tereny, można ocenić potencjalne przyszłe wpływy z tytułu dochodów majątkowych na około

76,49 mln zł w perspektywie kilkunastu lat, przy założeniu pełnej komercjalizacji strefy i stabilności cen sprzedaży gruntów.

Tabela nr 17: Planowane wyniki budżetowe osiąmane przez gminę Jasienica w latach 2016-2026

Rok	Wydatki ogółem (3)+(9)	z tego:							wynik budżetu
		Wydatki bieżące	w tym:					Wydatki majątkowe	
			z tytułu poręczeń i gwarancji	w tym:	na spłatę przejętych zobowiązań (*2)	wydatki na obsługę długu	w tym:		
				gwarancje i poręczenia (*1)			odsetki i dyskonto (*3)		
	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2016	79,62	73,91	0,00	0,00	0,00	1,37	1,37	5,71	1,36
2017	76,56	68,76	0,00	0,00	0,00	1,33	1,33	7,79	1,72
2018	78,43	69,35	0,00	0,00	0,00	1,31	1,31	9,08	0,72
2019	81,40	71,01	0,00	0,00	x	1,29	1,29	10,40	0,72
2020	79,99	68,25	0,00	0,00	x	1,27	1,27	11,73	5,22
2021	82,14	70,03	0,00	0,00	x	1,16	1,16	12,11	5,22
2022	84,51	71,94	0,00	0,00	x	0,94	0,94	12,57	5,07
2023	86,84	73,89	0,00	0,00	x	0,72	0,72	12,95	5,02
2024	91,86	78,86	0,00	0,00	x	0,51	0,51	13,00	4,50
2025	96,36	82,36	0,00	0,00	x	0,31	0,31	14,00	4,50
2026	100,81	85,81	0,00	0,00	x	0,10	0,10	15,00	4,55

źródło: Wieloletnia prognoza finansowa gminy Jasienica na lata 2016-2026

(*1) gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitów spłaty zobowiązań określonych w art. 243 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) lub art. 169 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.)

(*2) samodzielniego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa

(*3) odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy lub art. 169 ust. 1 ufp z 2005 r.

Wieloletnia prognoza finansowa przewiduje osiągnięcie w każdym roku dodatniego wyniku budżetowego na przestrzeni lat 2016-2026. W roku 2016 nadwyżka budżetowa ma wynieść 1,36 mln zł. Na skutek nieznacznie większej dynamiki dochodów od dynamiki wydatków przewiduje się zwiększenie nadwyżki do poziomu 4,55 mln zł w roku 2026. Gmina planuje w całości przeznaczać uzyskiwane nadwyżki budżetowe na spłatę pożyczek i wykup obligacji. Uzyskiwane nadwyżki budżetowe pozwolą na pełną spłatę zadłużenia do roku 2027.

Ministerstwo Finansów stworzyło zestaw wskaźników, który może wspomóc ocenę sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego i porównać je z innymi jednostkami samorządowymi. Zalicza się do nich wskaźniki: budżetowe, na mieszkańca i dla zobowiązań według tytułów dłużnych.

Tabela nr 18: Stan zadłużenia gminy oraz plan jego spłaty - Wybrane wskaźniki budżetowe dla gminy Jasienica dla lat 2016-2026

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Dochody ogółem [mln zł]	80,98	78,28	79,16	82,12	85,21	87,36	89,58	91,86	96,36	100,86	105,36
1.1	Dotacje i subwencje	40,83	35,16	35,95	36,76	37,59	38,45	39,33	40,24	41,18	42,36	43,36
1.2	Dochody własne	40,15	43,12	43,21	45,37	47,62	48,92	50,25	51,62	55,19	58,51	62,01
2	Wydatki ogółem [mln zł]	79,62	76,56	78,43	81,40	79,99	82,14	84,51	86,84	91,86	96,36	100,81
2.1	Wydatki bieżące	73,91	68,76	69,35	71,01	68,25	70,03	71,94	73,89	78,86	82,36	85,81
2.2	Wydatki majątkowe	5,71	7,79	9,08	10,40	11,73	12,11	12,57	12,95	13,00	14,00	15,00
3	Wynik budżetu [mln zł]	1,36	1,72	0,72	0,72	5,22	5,22	5,07	5,02	4,50	4,50	4,55
4	Stan zadłużenia na koniec roku [mln zł]	37,26	35,54	34,81	34,09	28,87	23,64	18,57	13,55	9,05	4,55	0,00
4.1	Zobowiązania do pokrycia w danym roku	3,09	3,06	2,03	2,01	6,49	6,38	6,01	5,74	5,01	4,81	4,65

4.2	Spląty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	1,72	1,72	0,72	0,72	5,22	5,22	5,07	5,02	4,50	4,50	4,55
4.3	wydatki na obsługę długu	1,37	1,33	1,31	1,29	1,27	1,16	0,94	0,72	0,51	0,31	0,10
5	Wskaźniki (%)											
5.1	Stosunek łącznej kwoty długu (4) na koniec roku do dochodów ogółem (1)	46,0	45,4	44,0	41,5	33,9	27,1	20,7	14,8	9,4	4,5	0,0
5.2	Stosunek zobowiązań do pokrycia w danym roku do dochodów ogółem	3,8	3,9	2,6	2,4	7,6	7,3	6,7	6,2	5,2	4,8	4,4
5.3	Stosunek wydatków majątkowych(2.2) do wydatków ogółem (2)	7,2	10,2	11,6	12,8	14,7	14,7	14,9	14,9	14,2	14,5	14,9
5.4	Stosunek dochodów własnych (1.2) do dochodów ogółem (1)	49,6	55,1	54,6	55,2	55,9	56,0	56,1	56,2	57,3	58,0	58,9

źródło: Opracowanie własne

Przewiduje się, że udział dochodów własnych w dochodach ogółem wyniesie 49,6% w roku 2016, natomiast w roku 2026 ma wynieść 58,9%. Tendencja wzrostowa wskaźnika uwidacznia coraz większą niezależność gminy od środków pochodzących z budżetu państwa. Najlepszą wartość samodzielności dochodowej gmina ma osiągnąć w roku 2026. Wskaźnik wydatków majątkowych w wydatkach ogółem, w badanym okresie, będzie się kształtował na różnym poziomie, od 7,2% w roku 2016, do poziomu 14,9% w roku 2026. W 2016 roku gmina własnymi środkami pokryje w 57,75% wydatki majątkowe, czyli wydatki związane inwestycjami.

W kolejnych latach objętych prognozą wskaźnik ten wzrasta, do 100%, ponieważ w latach 2017-2026 nie uwzględniono dotacji na inwestycje, ze względu na brak informacji w tym zakresie. Wskaźnik ten obrazuje w jakim stopniu jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi.

Wskaźnik poziomu zadłużenia gminy, czyli udziału zobowiązań ogółem jednostek samorządu terytorialnego w dochodach ogółem, kształtuje się na relatywnie wysokim poziomie. Ustawodawca przewidział, że łączna kwota długu jednostek samorządów terytorialnych na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60% wykonanych dochodów tej jednostki. Przewiduje się, że w gminie Jasienica dług nie przekroczy 46% na koniec 2016 roku, co świadczy o stosunkowo wysokim poziomie zadłużenia. Wartość wskaźnika ma jednak tendencję malejącą, by osiągnąć wartość zerową w roku 2026, wynika to z przeznaczania przez gminę prognozowanych nadwyżek budżetowych w całym okresie objętym „Wieloletnią prognozą finansową” na spłatę pożyczek i wykup obligacji oraz finansowanie wydatków majątkowych z dochodów bieżących.

Wskaźnik obciążenia dochodów ogółem obsługą zadłużenia według ustawy nie może przekraczać 15% wykonanych dochodów ogółem. Wskaźnik ten w gminie Jasienica kształtuje się na dużo niższym poziomie niż dopuszczalny. Wielkość wskaźnika dla gminy Jasienica w roku 2016 ma wynieść 3,8% aby wzrosnąć maksymalnie do poziomu 7,6% w roku 2020 następnie spaść do poziomu 4,4% w roku 2026, co potwierdza, że gmina ma potencjał do całkowitej spłaty zadłużenia i jest zdolna do regulowania zobowiązań oraz w przyszłości osiągnięć znaczące możliwości inwestowania.

Wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres od 2016r.do 2026r., dla lat 2026-2045 w tabeli nr 19 obliczono prognozowaną nadwyżkę budżetową bez uwzględnienia potencjalnych wydatków związanych z rozwojem infrastruktury technicznej i społecznej wynikającej ze wzrostu populacji.

Tabela nr 19: Potencjalne dochody i wydatki gminy Jasienica w latach 2026-2045.

Rok	Dochody ogółem	Wydatki bieżące	Różnica pomiędzy dochodami ogółem a wydatkami bieżącymi
2027	108,53	87,30	21,24
2028	111,80	88,81	23,00
2029	115,17	90,34	24,83
2030	118,64	91,90	26,74
2031	122,21	93,48	28,73
2032	125,89	95,09	30,80
2033	129,68	96,72	32,96
2034	133,58	98,38	35,20
2035	137,61	100,07	37,54
2036	141,75	101,78	39,97
2037	146,02	103,53	42,49
2038	150,41	105,30	45,12
2039	154,94	107,10	47,85
2040	159,61	108,92	50,69
2041	164,41	110,78	53,63
2042	169,36	112,67	56,70
2043	174,46	114,58	59,88
2044	179,72	116,53	63,18
2045	185,13	118,51	66,62
Razem w latach 2027-2045	2728,94	1941,79	787,15

źródło: Opracowanie własne

Prognozuje się, że wzrost dochodów gminy pozostanie na podobnym poziomie do przyjętego w prognozie tj. ok. 3% rocznie, tym samym dynamika wzrostu dochodów i wydatków będzie porównywalna do w/w. Znaczna przewaga poziomu dochodów ogółem nad wydatkami bieżącymi pozwoli na rozszerzenie (polepszenie) możliwości inwestycyjnych gminy.

Przewiduje się, że wydatki majątkowe po roku 2026 będą rosły w sposób proporcjonalny do różnicy pomiędzy dochodami ogółem (ogólnymi dochodami) a wydatkami bieżącymi. Pozwoli to na finansowanie przez gminę znaczących inwestycji z wykorzystaniem środków własnych. Gmina zamierza spłacić całość swoich zobowiązań do 2027 roku. Pozwoli to na zagospodarowanie środków, które do tej pory były przeznaczone na spłatę i obsługę zadłużenia. Potencjalne dochody majątkowe gminy uzyskane poprzez dalszą komercjalizację „Niskoemisyjnej Strefy Ekonomicznej” mogą przynieść dochody na poziomie 76,49 mln zł w perspektywie kilkunastu lat.

Ogólny potencjał finansowania wydatków majątkowych gminy został określony na podstawie założeń wieloletniej prognozy finansowej. Gmina w okresie obejmującym wieloletnią prognozę finansową na wydatki majątkowe przewiduje wydanie sumarycznie 124,34 mln zł (według tabeli numer 18). Wydatki te opierają się na finansowaniu z własnych środków a nie środków zewnętrznych. W okresie obejmującym lata 2027-2045 dzięki pozbyciu się obciążeń związanych z obsługą i spłatą zadłużenia, możliwości finansowania przez gminę wydatków majątkowych z źródeł własnych znacznie się zwiększają, sumarycznie osiągając poziom 787,15 mln zł (według tabeli numer 19). Przewidywany potencjał finansowania wydatków majątkowych w latach 2016-2045 obejmujący tylko środki własne gminy wynosi więc sumarycznie 911,49 mln zł.

Dodatkowo gmina Jasienica może osiągnąć dochód majątkowy poprzez pełną komercjalizację „Niskoemisyjnej Strefy Ekonomicznej”, uwzględniając możliwy do osiągnięcia dochód majątkowy, potencjał możliwości finansowania wydatków majątkowych przez gminę z własnych źródeł w latach 2016-2045 rośnie do poziomu 911,49 mln zł + 76,49 mln zł= **988,0 mln zł**.

Ponadto, trzeba zaznaczyć, iż prognoza ekonomiczna nie uwzględnia potencjalnych wpływów i wydatków gminy, bezpośrednio związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w projekcie Studium.

Do zasadniczych wydatków gminy związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w projekcie Studium będą należeć:

- koszty realizacji lokalnych celów publicznych przewidzianych w Studium (w tym w szczególności koszty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w tym także związane z zapewnieniem transportu publicznego, koszty zagospodarowania przestrzeni publicznych, zapewnienia terenów zielonych, rekreacyjnych oraz usług publicznych itp.),
- koszty sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- odszkodowania związane ze zmianą wartości nieruchomości,
- koszty podziałów i scaleń nieruchomości.

Analizę wydatków na infrastrukturę techniczną i społeczną zawarto w pkt X.5.

Do zasadniczych dochodów gminy związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w projekcie Studium będą należeć:

- dochody z podatków,
- opłaty za dzierżawę gruntów,
- dochody ze sprzedaży nieruchomości gminnych,
- pośrednio: opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości (opłaty planistyczne, adiacenckie) uzyskiwane po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Uchwalenie dokumentu Studium nie rodzi bezpośrednio konsekwencji finansowych, gdyż Studium nie jest aktem prawa miejscowego, a w przypadku braku planu miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy dla potrzeb naliczania podatków, wiążące są zapisy ewidencji gruntów i budynków. Ponadto dochody z nowych terenów wpływają powoli, w miarę zagospodarowywania terenów i nie równoważą wydatków ponoszonych w krótkim okresie poprzedzającym zagospodarowanie terenów. W związku z powyższym skutki finansowe należy traktować jako potencjalne, choć niewątpliwie realne i związane ściśle z realizacją założeń Studium. Należy jednak zaznaczyć, iż celem gospodarki przestrzennej nie jest maksymalizacja korzyści ekonomicznych, a uporządkowane kształtowanie przestrzeni, odpowiadające potrzebom jej użytkowników i dobór funkcji terenów, uwzględniający także uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe. Pozytywny efekt przestrzenny jest głównym założeniem, do którego dąży gmina. Uwarunkowania ekonomiczne wspierają, zatem proces podejmowania decyzji przestrzennych, ale nie determinują go i nie ograniczają, stawiając na pierwszym miejscu potrzeby użytkowników przestrzeni i racjonalny sposób gospodarowania nią.

X.3. ANALIZA ŚRODOWISKOWA

Środowisko przyrodnicze gminy Jasienica charakteryzuje się dużym bogactwem, co wyraża się między innymi znaczną ilością terenów objętych różnorodnymi formami ochrony przyrody oraz bardzo wysokim udziałem gruntów podlegających ochronie, co zostało graficznie zobrazowane na Rysunku nr 3.

Tabela 20: Zestawienie chronionych elementów przyrodniczych:

Nazwa:	Powierzchnia	Udział w powierzchni gminy
	[ha]	[%]
Podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych		
Użytki leśne: Ls	1385,14	15,10
Pastwiska: klasy II	2,99	0,03
Pastwiska: klasy III	222,53	2,43
Łąka: klasy II	7,73	0,08

Nazwa:	Powierzchnia	Udział w powierzchni gminy
	[ha]	[%]
Łąka: klasy III	117,06	1,28
Rola: klasy IIIa:	235,50	2,57
Rola: klasy IIIb:	1390,91	15,16
Pozostałe chronione ze względu na charakter gminy: Ws	539,26	5,88
Razem:	3901,12	42,53
Podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody		
Obszar Natura 2000 PLB 240001 - Dolina Górnej Wisły	4161,38	45,37
Obszar Natura 2000 PLH 240001 - Cieszyńskie Źródła Tufowe	43,39	0,47
Obszar Natura 2000 PLH 240005 - Beskid Śląski	352,79	3,85
Obszar Natura 2000 PLH 240022 - Pierściec	331,36	3,61
Otulina Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego	1039,50	11,33
Rezerwaty	56,31	0,61
Pomniki przyrody	14 szt	
Razem:	5984,73	65,24
Inne istotne elementy przyrodnicze nieobjęte formami ochrony przyrody		
Korytarz migracji ptaków „Beskidu Śląsko-Żywieckiego”	1149,59	12,53
Korytarz migracji ptaków „Doliny Górnej Wisły”	4440,16	48,4
Korytarz migracji ssaków drapieżnych i kopytnych „Beskid Śląski – Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie”	2679,08	29,2
Korytarz spójności obszarów chronionych (Jasienica)	55,33	0,60
Korytarz spójności obszarów chronionych (Mazańcowice)	82,12	0,90
Korytarz spójności obszarów chronionych (Wieszczęta, Łazy, Bielowicko, Grodziec, Świętoszówka)	173,17	1,89
Obszary występowania ptaków chronionych	661,25	7,21
Zbiornik wód podziemnych	741,81	8,09
Razem⁽¹⁾:	9982,51	108,82
Razem⁽²⁾:	6554,20	71,46
Projektowane formy ochrony przyrody		
Pomniki przyrody	26,42	0,29
Rezerwaty	115,30	1,26

Użytki ekologiczne	78,16	0,85
Zespół krajobrazowy	634,46	6,92
Razem:	854,34	9,32
Inne elementy środowiska: powodujące zagrożenia (wg rys nr 2)		
Osuwiska aktywne	5,19	0,06
Osuwiska nieaktywne	56,30	0,61
Tereny zagrożone osuwiskami	235,96	2,57
Złoże gazu ziemnego	201,99	2,20
Złoża kruszywa naturalnego	44,06	0,48

Nazwa:	Powierzchnia	Udział w powierzchni gminy
	[ha]	[%]
Cmentarze wraz ze strefą sanitarną	47,86	0,52
Razem:	591,36	6,44

(1) Suma obszarów objętych odrębnymi formami ochrony przyrody

(2) Faktyczny obszar gminy objęty formami ochrony przyrody, z wyłączeniem chronionych na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Poszczególne elementy środowiskowe wymagają odmiennego zakresu ochrony przed zmianami przeznaczenia terenów, w szczególności przed lokalizacją zabudowy. Ze względu na zdecydowaną dominację terenów objętych formami ochrony przyrody czy innych wartościowych elementów środowiska, oraz stosunkowo równomierne rozproszenie istniejącej zabudowy, brak możliwości jednoznacznego wskazania terenów, na których rozwój zabudowy winien być wykluczony ani też terenów gdzie zabudowa nie stwarzałaby żadnego zagrożenia dla jakości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Analiza poszczególnych elementów środowiska ze względu na ich wrażliwość i zakres elementów chronionych pozwala wskazać elementy środowiska (obszary) gdzie rozwój zabudowy będzie najmniej wskazany i obszary gdzie rozszerzanie terenów zabudowy będzie mieć ograniczony wpływ na funkcjonowanie środowiska.

I tak, elementami wymagającymi szczególnej ochrony przed rozrostem zabudowy w granicach całej gminy są użytki leśne oraz tereny dolin rzecznych wraz z ciągami zbiorników wodnych i otoczeniem oraz korytarze spójności mające szczególne znaczenie w przemieszczaniu się zwierząt lądowych oraz gniazdowania ptaków w tym wielu gatunków chronionych. Istotne w tym zakresie jest utrzymanie wolnych od zabudowy korytarzy powiązań obszarów chronionych i obszarów stanowiących znaczące obszary rolnicze wolne od zabudowy. Szczególne znaczenie ma tutaj cały „pas zachodni” gminy tj. Grodziec, Bielowicko, Wieszczęta, Roztropice, Iłownica i Landek. W tych terenach zabudowę należy lokalizować wyłącznie w lukach planistycznych zwartej zabudowy ewentualnie proponując kolejne linie zabudowy. Należy unikać liniowego rozrostu terenów zabudowy i zamykania szerokich luk planistycznych.

Terenami, które wykazują ograniczone znaczenie dla funkcjonowania środowiska w gminie jest „pas wschodni” czyli Biery, Świętoszówka, Jasienica, Międzyrzecze Górne, Międzyrzecze Dolne i Mazańcowice. Tutaj możliwości rozwoju zabudowy są znaczące, ale rozwój również winien następować z poszanowaniem istniejących korytarzy.

Tereny położone pomiędzy „pasem wschodnim” a „pasem zachodnim”, tj. Łazy i Rudzica oraz zachodnie obszary sołectw Jasienica, Międzyrzecze Górne, Międzyrzecze Dolne winny stanowić obszary o zrównoważonym udziale terenów zabudowy w stosunku do przestrzeni przyrodniczej, przy czym istotnym będzie tutaj skupianie zabudowy w wybranych rejonach i niedopuszczanie do

tworzenia rozległych liniowo obszarów zabudowy, które będą się ze sobą łączyć, czyli niekorzystnym i niepożądanym zjawiskiem, którego należy unikać jest zabudowa w formie zwanej ulicówką.

Na rysunku nr 6 wskazano tereny potencjalnie wymagające uzyskania zgody właściwych organów na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz gruntów leśnych na cele nieleśne, o ile zasięg terenu przeznaczonego do zabudowy w sporządzanych planach nie będzie odbiegał od zasięgu terenów zabudowy określonych w studium lub jeśli nie znajdą przesłanki wynikające z art. 7 ust. 2a ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

X.4. ANALIZA SPOŁECZNA

Infrastruktura społeczna jest pojęciem szerokim i dość dowolnie interpretowanym w zależności od potrzeb: najczęściej definiowana jest jako „zespół podstawowych obiektów, urządzeń i instytucji o charakterze usługowym, niezbędnych do właściwego funkcjonowania społeczeństwa i produkcyjnych działów gospodarki”. Infrastruktura obszarów wiejskich oznacza ogół obiektów i urządzeń na danym obszarze wiejskim, ściśle związanych z tym terenem i niezbędnych do sprawnego funkcjonowania gospodarki na tym obszarze.

System infrastruktury społecznej obejmuje zespół urządzeń i instytucji w zakresie:

- nauki, oświaty i wychowania,
- kultury i sztuki,
- ochrony zdrowia i opieki społecznej,
- rekreacji.

Przyjmując, że wzrost ilości mieszkańców gminy przekroczy w analizowanym okresie 120%, ale uwzględniając również postępującą integrację społeczną z przyległym ośrodkiem miejskim, który w znacznym stopniu przejmuje role gminy Jasienica w zakresie społecznym, oddaje natomiast w zakresie infrastruktury mieszkaniowej, można przyjąć, że niezbędny rozwój infrastruktury społecznej nie będzie w pełni proporcjonalny do wzrostu ilości mieszkańców, w szczególności że mobilność społeczeństwa znacząco wzrasta, a wymagania co do jakości infrastruktury społecznej rosną, tym samym czyniąc atrakcyjniejszymi usługi zapewniane na wyższym poziomie niż proponuje gmina choć w większej odległości od miejsca zamieszkania. W zakresie kultury, ochrony zdrowia czy rekreacji tendencja ta jest bardzo wyraźna, ale również w zakresie szkolnictwa, nawet podstawowego, mieszkańcy coraz częściej korzystają z usług ośrodka miejskiego oferującego teoretycznie lepszą jakość kształcenia, znajdując w nim jednocześnie zatrudnienie, a łącząc te potrzeby. Dzięki tym tendencjom, wydatki na infrastrukturę społeczną rosną w niższym tempie niż przyrost ludności. Chcąc jednak zapewnić atrakcyjność funkcji mieszkaniowych inwestowanie w jakość i dostępność infrastruktury społecznej jest niezbędne, o ile celem jest napływ nowych mieszkańców i związany z tym rozwój gminy.

Zasadniczymi elementami z zakresu infrastruktury społecznej wymagającymi rozwoju a więc nakładów finansowych w sytuacji wzrostu populacji będą oświata, pomoc społeczna, kultura i kultura fizyczna. Do elementów infrastruktury społecznej związanej ze znaczącym wzrostem populacji należy również infrastruktura z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego jednak tu nakłady ponoszone przez gminę są wielokrotnie niższe. Przyjmuje się, że:

- infrastruktura społeczna z zakresu oświaty i wychowania na terenie gminy to szkoły podstawowe i gimnazja oraz przedszkola, przy czym wychowanie przedszkolne będzie zapewniane w 65% przez placówki prywatne.
- ze względu na bardzo dobrą dostępność komunikacyjną ośrodka miejskiego jakim jest Bielsko-Biała, nie będzie potrzeby realizacji na terenie gminy placówek szkolnictwa ponadgimnazjalnego.

- po wprowadzeniu w 1999 roku reformy systemu opieki zdrowotnej zaspokajanie potrzeb w tym zakresie odbywa się zwykle poprzez niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.

Potrzeby w zakresie wychowania przedszkolnego w prognozowanym okresie:

W gminie Jasienica jest aktualnie 10 placówek przedszkolnych, z czego 9 z nich jest podporządkowane samorządowi gminnemu, jedna jest przedszkolem niepublicznym. Publiczne placówki przedszkolne znajdują się w 9 sołectwach, co powoduje że ich dostępność jest dobra dla wszystkich mieszkańców gminy. Placówki przedszkolne dysponują łącznie 28 salami dydaktycznymi.

W roku 2014, 83,2 % dzieci w wieku 3-6 lat było objętych wychowaniem przedszkolnym, ilościowo daje to wynik 903 dzieci, w roku 2015 liczba ta spadła do 745 jednak był to wynik wprowadzenia obowiązku szkolnego dla sześciolatków, od którego już w roku 2016 odstąpiono. Do obsługi wychowania przedszkolnego w gminie Jasienica było wykorzystane 28 sal dydaktycznych, czyli jedna sala dydaktyczna na ponad 32 dzieci.

Stan istniejący na rok 2014 r. wg danych z Gminnego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli:

- Liczba dzieci w wieku 3-6 lat ogółem: 1085
- Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci: 903
- Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym: 83,2%
- Przedszkola: 9 publicznych (oraz 1 niepubliczne dla którego brak danych)
- Sale dydaktyczne: 28 (ilość uczniów na salę dydaktyczną: 32,25).

Stan prognozowany na rok 2045, przy założeniu wzrostu populacji do ponad 51 tys mieszkańców:

Na podstawie analizy demograficznej szacuje się ilość dzieci w wieku przedszkolnym na podstawie prognozowanej ilości urodzeń w ruchu naturalnym z uwzględnieniem migracji osób w wieku przedszkolnym w ruchu migracyjnym zewnętrznym i wewnętrznym.

Tabela nr 21: Ilość osób w wieku przedszkolnym (3-6 lat) w kolejnych latach:

ROK ⁽³⁾	Ruch naturalny		Migracje wewnętrzne		Migracje zewnętrzne		Ilość osób w wieku przedszkolnym ⁽²⁾
	wg tab. 12	Baza (dane 2014)	wg tab. 14	Wiek szkolny ⁽¹⁾	wg tab. 15	Wiek szkolny ⁽¹⁾	
	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]
1	2	3	4	5	6	7	8
2016	102	265	177	11	27	2	1520
2017	107	265	173	10	43	3	1540
2018	112	265	173	10	88	5	1568
2019	118	265	174	10	164	10	1612
2020	124	265	174	10	239	14	1652
2021	130	265	173	10	308	18	1692
2022	137	265	172	10	366	22	1736
2023	145	265	170	10	402	24	1776
2024	152	265	169	10	425	26	1812
2025	159	265	167	10	443	27	1844
2026	166	265	164	10	456	27	1872
2027	174	265	162	10	466	28	1908
2028	182	265	159	10	471	28	1940
2029	190	265	156	9	472	28	1968
2030	198	265	153	9	472	28	2000
2031	206	265	151	9	473	28	2032
2032	215	265	148	9	473	28	2068

2033	224	265	146	9	474	28	2104
2034	233	265	143	9	474	28	2140
2035	242	265	140	8	475	29	2176
2036	251	265	140	8	470	28	2208
2037	261	265	140	8	461	28	2248
2038	271	265	140	8	448	27	2284
2039	281	265	140	8	431	26	2320
2040	291	265	140	8	411	25	2356
2041	299	265	140	8	387	23	2380

- (1) przyjęto udział osób w wieku przedszkolnym (3-6 lat) średnio na poziomie 6%
(2) uproszczony model: ilość dzieci w wieku 3-6 lat: 4lata x (kol.2+kol.3+kol.5+kol.7), czyli wyższym niż istniejący o około 17%
(3) uwzględniono okres potrzebny urodzonym w danym roku, na wejście w średni wiek przedszkolny (4 lata)

- Liczba dzieci w wieku 3-6 lat ogółem: 2380
- Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, przyjęto zwiększony w stosunku do 2014r.: 90%
- Prognozowana liczba dzieci na salę dydaktyczną: 20
- **Brakująca liczba miejsc w przedszkolach: $2380 \times 90\% - 28 \text{ sal} \times 20 \text{ uczniów} = 1582$**
- **Prognozowana do uzupełnienia ilość miejsc w przedszkolach publicznych:**
 $1582 \times 35\% = 554 \text{ miejsc}$

Potrzeby w zakresie wychowania szkolnego w prognozowanym okresie:

W gminie Jasienica znajduje się 9 szkół podstawowych, które są równomiernie rozlokowane po jednej w sołectwie, tworzą one gęstą i łatwo dostępną sieć placówek szkolnictwa podstawowego. Szkoły sumarycznie dysponują 62 salami dydaktycznymi na 68 oddziałów szkolnych. Wszystkie szkoły, oprócz filii Szkoły Podstawowej w Świętoszówce, zlokalizowanej w Łazach są wyposażone w sale gimnastyczne.

W gminie znajdują się trzy gimnazja zlokalizowane sołectwach w największych pod względem liczby ludności. Szkoły sumarycznie dysponują 34 salami dydaktycznymi na 28 oddziałów szkolnych. Wszystkie szkoły są wyposażone w sale gimnastyczne. Gimnazja nie posiadają własnych budynków są one ulokowane w tych samych budynkach co zespoły szkolno-przedszkolne.

Stan istniejący na rok 2014 r. wg danych z Gminnego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli:

- Liczba dzieci w wieku 7-12 lat ogółem: 1574
- Odsetek dzieci objętych wychowaniem szkolnym: 100%
- Szkoły podstawowe: 9
- Sale dydaktyczne: 62 (ilość uczniów na salę dydaktyczną: 25,38)
- Liczba dzieci w wieku 13-15 lat ogółem: 768
- Liczba uczniów uczęszczająca do szkół gimnazjalnych w gminie: 680
- Odsetek dzieci objętych wychowaniem szkolnym: 88,5%
- Gimnazja: 3
- Sale dydaktyczne: 34 (ilość uczniów na salę dydaktyczną: 20,00)
- Razem: 96 sal dydaktycznych / 23,5 ilość uczniów na salę dydaktyczną:

Stan prognozowany na rok 2045, przy założeniu wzrostu populacji do ponad 51 tys mieszkańców:

Na podstawie analizy demograficznej szacuje się ilość dzieci w wieku szkolnym podstawowym i gimnazjalnym na podstawie prognozowanej ilości urodzeń w ruchu naturalnym z uwzględnieniem migracji osób w wieku szkolnym w ruchu migracyjnym zewnętrznym i wewnętrznym.

Tabela nr 22: Ilość osób w wieku szkolnym (7-15 lat)

ROK ⁽³⁾	Ruch naturalny		Migracje wewnętrzne		Migracje zewnętrzne		Ilość osób w wieku szkolnym ⁽²⁾
	wg tab. 12	Baza (dane 2014)	wg tab. 14	Wiek szkolny ⁽¹⁾	wg tab. 15	Wiek szkolny ⁽¹⁾	
	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]	
1	2	3	4	5	6	7	8
2016	102	265	177	27	27	4	3578
2017	107	265	173	26	43	6	3640
2018	112	265	173	26	88	13	3745
2019	118	265	174	26	164	25	3903
2020	124	265	174	26	239	36	4059
2021	130	265	173	26	308	46	4204
2022	137	265	172	26	366	55	4344
2023	145	265	170	26	402	60	4462
2024	152	265	169	25	425	64	4555
2025	159	265	167	25	443	66	4640
2026	166	265	164	25	456	68	4716
2027	174	265	162	24	466	70	4799
2028	182	265	159	24	471	71	4874
2029	190	265	156	23	472	71	4943
2030	198	265	153	23	472	71	5011
2031	206	265	151	23	473	71	5081

ROK ⁽³⁾	Ruch naturalny		Migracje wewnętrzne		Migracje zewnętrzne		Ilość osób w wieku szkolnym ⁽²⁾
	wg tab. 12	Baza (dane 2014)	wg tab. 14	Wiek szkolny ⁽¹⁾	wg tab. 15	Wiek szkolny ⁽¹⁾	
	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]	[szt]	
1	2	3	4	5	6	7	8
2032	215	265	148	22	473	71	5158
2033	224	265	146	22	474	71	5238
2034	233	265	143	21	474	71	5315

(1) przyjęto udział osób w wieku szkolnym (7-15 lat) średnio na poziomie 15%, czyli wyższym niż istniejący o około 42%

(2) uproszczony model: ilość dzieci w wieku 7-15 lat: 9lat x (kol.2+kol.3+kol.5+kol.7)

(3) uwzględniono okres potrzebny urodzonym w danym roku, na wejście w średni wiek szkolny (11 lat)

- Liczba dzieci w wieku 7-15 lat ogółem: 5315
- Odsetek uczniów objętych wychowaniem szkolnym przyjęto na poziomie 100%, ze względu na prawdopodobną likwidację dwustopniowego systemu oświaty podstawowej.
- Prognozowana liczba uczniów na salę dydaktyczną: 24
- **Prognozowana do uzupełnienia liczba miejsc w szkołach przy założeniu dobrego standardu ilościowego:**

$$5315 - 96_{\text{sal}} \times 24_{\text{uczniów}} = \underline{\underline{3011 \text{ miejsc}}}$$

Potrzeby w zakresie kultury i rekreacji w prognozowanym okresie:

Przyjęto, że wraz ze wzrostem ilości mieszkańców część potrzeb związanych z kulturą i rekreacją, pomimo bardzo korzystnego położenia w stosunku do lokalnego ośrodka kulturalnego, jakim jest Bielsko-Biała, będzie realizowana przez gminę. Dla spełnienia powyższych potrzeb przyjęto dwie znaczące inwestycje obejmujące budowę centrum kultury dla 50-tysięcznej gminy oraz budowę gminnego ośrodka sportu i rekreacji z basenem krytym. Te dwie inwestycje nie są konieczne ale pozwalają uzyskać standard obsługi w infrastrukturę społeczną odpowiedni do skali gminy. Przeszło dwukrotny wzrost ilości mieszkańców wymusi również rozbudowę funkcji administracyjnych urzędu gminy, w tym ośrodka pomocy społecznej, co będzie wymagać znacznej rozbudowy istniejącego urzędu gminy.

X.5. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, KOMUNIKACYJNEJ I SPOŁECZNEJ

Możliwości finansowe gminy w zakresie realizacji infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i społecznej zostały określone w analizie ekonomicznej (patrz punkt X.2.), w perspektywie do roku 2045. Przewiduje się, że suma środków finansowych możliwych do wyasygnowania przez gminę Jasienica na wydatki majątkowe wyniesie w tym okresie 987,98 mln zł. Kwota ta jest wystarczająca dla sfinansowania potrzeb gminy związanych z niezbędnym rozwojem infrastruktury technicznej potrzebnej do obsługi istniejącej zabudowy oraz terenów przewidzianych pod zabudowę według projektu studium, oraz wzrostem infrastruktury społecznej niezbędnej dla zwiększającej się liczebnie populacji oraz rosnących potrzeb i wymagań w sytuacji zmian struktury społecznej. Dzięki temu gmina, jako jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła spełnić powierzone jej zadania wynikające z ustaw.

Tereny przewidziane pod zabudowę wymagają rozbudowy infrastruktury technicznej i społecznej w zakresie:

1. Wodociągi:

Gmina Jasienica posiada rozdzielczą sieć wodociągową mierzącą 232,3 km, która obsługuje 18213 mieszkańców (wg danych UG z dn. 09.06.2016r). Ilość przyłączy na terenie objętym opracowaniem wynosi 5428, co daje wskaźnik zwodociągowania gminy na poziomie 85%.

Na podstawie wykonanych obliczeń, aby zapewnić dostęp do wodociągu istniejącym zabudowaniom i terenom przeznaczonym pod zabudowę w projekcie studium. Gmina powinna wybudować dodatkowo 202,2 km rozdzielczej sieci wodociągowej (wg rysunku nr 5). Orientacyjny koszt rozbudowy sieci według cen stałych wyniesie:

$$202\,210,3 \text{ m} \times 400 \text{ zł/mb}^* = \mathbf{80,9 \text{ mln zł}}$$

* - na podstawie cen realizacji sieci kanalizacji sanitarnej uzyskanych z Urzędu Gminy Jasienica

2. Kanalizacja:

Sieć kanalizacji sanitarnej w gminie Jasienica mierzy 42,8 km obsługując 2993 osoby (wg danych UG z dn. 09.06.2016r). Ilość przyłączy kanalizacyjnych na terenie objętym opracowaniem wynosi 839, co stanowi o skanalizowania Gminy, w około 13%.

Przyjęto, iż kanalizację sanitarną gmina będzie realizować na terenach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, gdzie występuje ekonomiczne uzasadnienie takiej inwestycji. Na pozostałych terenach, gdzie zabudowa będzie rozproszona przewiduje się odprowadzanie ścieków do przydomowych oczyszczalni ścieków lub do szamb bezodpływowych. Szacunkowa długość sieci kanalizacji sanitarnej przewidziana do realizacji na podstawie obliczeń (wg rysunku nr 5) wynosi 110,86 km. Orientacyjny koszt rozbudowy sieci według cen stałych,

z uwzględnieniem potrzeby przebudowy i uzupełnienia sieci istniejącej wyrażonej poprzez dodatkowy wskaźnik szacowanych nakładów wynoszący 2,0, wyniesie:

$$110\,862,8\text{ m} \times (2,0 \times 620,98\text{ zł/mb}^*) = \mathbf{137,7\text{ mln zł}}$$

- na podstawie cen realizacji rozdzielczej sieci wodociągowej uzyskanych z Urzędu Gminy Jasienica

3. Infrastruktura drogowa:

Jasienica jest gminą dobrze skomunikowaną, jednak istniejąca sieć drogowa wymaga dalszych modernizacji i rozbudowy. Przez teren gminy przebiega: 66,451 km dróg powiatowych, 308,983 km dróg gminnych, droga wojewódzka o długości 3,7 km oraz droga krajowa S52 o długości 8,44 km.

Dla obsługi całości terenów budowlanych według projektu zmiany studium przewiduje się konieczność realizacji około 77,95 km dróg gminnych (wg rysunku nr 5). Orientacyjny koszt rozbudowy według cen stałych, z uwzględnieniem wskaźnika wynikającego z przewidywanego podnoszenia standardu realizowanych dróg, w tym ich wyposażenia w infrastrukturę, wyrażonej poprzez dodatkowy wskaźnik szacowanych nakładów wynoszący 1,6 wyniesie:

$$77\,951,99\text{ km} \times (1,6 \times 785\text{ zł/mb}^*) = \mathbf{97,9\text{ mln zł}}$$

* - na podstawie cen realizacji dróg gminnych uzyskanych z Urzędu Gminy Jasienica

4. Infrastruktura społeczna - urządzenia:

Ze względu na trudność w szczegółowym opracowaniu mierników oddających realne potrzeby na powierzchni oświatowej przyjęto syntetyczny miernik liczby sal dydaktycznych na ilość uczniów. Dla potrzeb prognozy przyjęto, że pomiędzy rokiem 2015-2045 struktura wieku mieszkańców nie ulegnie zasadniczym zmianom. Obliczenia poziomu niezbędnych inwestycji uproszczono do wyliczenia wartości kosztów realizacji budynków, zagospodarowania terenów oraz wyposażenia. Przyjęto, że szkoły i przedszkola będą realizowane na gruntach w 50% należących do gminy Jasienica.

Potrzeby w zakresie wychowania przedszkolnego w prognozowanym okresie, zgodnie z pkt X.4:

- Prognozowana liczba dzieci na salę dydaktyczną: 20
- Prognozowana, wymagana do realizacji ilość miejsc w przedszkolach publicznych: 554 Przyjęto powstanie 28 sal dydaktycznych w ramach 7 przedszkoli.
- Średnia powierzchnia użytkowa przedszkola: $(80\text{ osób} \times 3,0\text{m}^2/\text{osobę}) \times 2,0 = 480\text{m}^2$
Średnia powierzchnia działki 1500m
- Koszty budynku z wyposażeniem: $2600\text{ zł/m}^2 \times 1,1 + 400\text{ zł/m}^2 = 3240\text{ zł/m}^2$
- Koszty działki i zagospodarowania terenu: $0,5 \times 100\text{ zł/m}^2 + 250\text{ zł/m}^2 = 300\text{ zł/m}^2$

Szacowane koszty infrastruktury przedszkolnej:

$$7 \times (480\text{m}^2 \times 3\,260\text{ zł/m}^2 + 1500\text{m}^2 \times 300\text{ zł/m}^2) = \mathbf{14,1\text{ mln zł}}$$

Potrzeby w zakresie szkolnictwa podstawowego (w tym gimnazjalnego) w prognozowanym okresie, zgodnie z pkt X.4:

- Prognozowana liczba uczniów na salę dydaktyczną: 24,
- Prognozowana, wymagana do realizacji ilość miejsc w szkołach publicznych: 3011,
- Przyjęto powstanie 125 sal dydaktycznych w ramach 7 nowych szkół oraz rozbudowy szkół istniejących (przyjęto koncepcję mniejszych szkół rozproszonych równomiernie w gminie ze względu na rozproszenie zabudowy),
- Przyjęto jako miarodajne realizację szkół każda o średnio 12 salach dydaktycznych oraz rozbudowę szkół istniejących o brakujące 41 sal lekcyjnych,

- Koszty realizacji nowej szkoły o 12 salach dydaktycznych z salą gimnastyczną, nowoczesnym wyposażeniem sal lekcyjnych i boiskami przyszkolnymi, oszacowano na podstawie faktycznie zrealizowanych przedsięwzięć podobnych na około 12 mln zł,
- Średnia powierzchnia użytkowa sali dydaktycznej oraz powierzchni jej towarzyszących, takich jak: szatnie, komunikacja, sanitariaty: $(24 \text{ osoby} \times 2,5 \text{ m}^2 / \text{osobę})_{\text{sala}} \times 2,0 = 120 \text{ m}^2$,
- Koszt realizacji rozbudowy szkół istniejących wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu oszacowano na około $3000 \text{ zł/m}^2 \times 1,1 + 300 \text{ zł/m}^2 = 3380 \text{ zł/m}^2$.

Szacowane koszty infrastruktury oświatowej:

$$7 \times 12 \text{ mln zł} + 41 \times 120 \text{ m}^2 \times 3600 \text{ zł/m}^2 = \mathbf{101,7 \text{ mln zł}}$$

Potrzeby w zakresie pozostałej infrastruktury społecznej, zgodnie z pkt X.3:

Dla osiągnięcia standardu charakterystycznego dla gmin przeszło 50-tysięcznych, zasadnym jest realizacja inwestycji:

- Centrum kultury – przyjęto 20 mln zł^(*)
- Ośrodek sportu i rekreacji z basenem 25-metrowym – przyjęto 20 mln zł^(*)
- Rozbudowa urzędu gminy do około 3500 m^2 powierzchni użytkowej tj. o około 1500 m^2
- Dodatkowo przyjęto, że około 25 mln zł należy zainwestować w rozbudowę rozproszonej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej.

^(*) - Wartość inwestycji przyjęto orientacyjnie na podstawie analizy podobnych przedsięwzięć

Szacowane koszty infrastruktury społecznej, za wyjątkiem infrastruktury oświatowej:

$$20 \text{ mln zł} + 20 \text{ mln zł} + 1500 \text{ m}^2 \times 4000 \text{ zł/m}^2 + 25 \text{ mln zł} \sim \mathbf{71,0 \text{ mln zł}}$$

5. Infrastruktura społeczna – koszty obsługi:

Rozrost urządzeń infrastruktury społecznej oraz zmieniająca się struktura społeczna, spowoduje bardzo znaczący wzrost wydatków na obsługę tej infrastruktury. Do oszacowania niezbędnych nakładów w tym zakresie przyjęto:

- wskaźniki wzrostu kosztów infrastruktury w stosunku do wzrostu populacji wynoszący 1,0, przy czym dla administracji publicznej przyjęto 0,5, a dla kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przyjęto 0,9,
- utrzymanie się proporcji dochodów i wydatków z budżetu na poszczególne działy infrastruktury,
- że część wydatków na infrastrukturę wynikającą ze wzrostu populacji, stanowiącą różnicę pomiędzy dochodami z danego działu (w szczególności dotacjami) a wydatkami, będzie rosła rocznie o około 1,5%, co będzie wystarczające dla zrównoważenia rosnących wymagań społeczeństwa na skutek postępującej zmian w strukturze społecznej,

Tabela 23: Analiza części wydatkowej budżetu nie pochodzącej z dotacji celowych:

	Dochody	Wydatki	Bilans dochodów i wydatków	Wskaźnik wzrostu	
I	2	3	4	5	6
Administracja publiczna	143	6259	-6116	0,5	-3058
Oświata i wychowanie	22537	31039	-8502	1	-8502
Edukacja i opieka wychowawcza	136	964	-828	1	-828
Pomoc społeczna	5452	6946	-1494	1	-1494

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	270	2282	-2012	0,9	-1810,8
Kultura fizyczna	307	647	-340	1	-340
				Razem	-16032,8

Tabela 24: Szacowane koszty obsługi infrastruktury społecznej, wynikające ze wzrostu populacji w latach 2016-2045:

Rok	Wzrost ilości mieszkańców w danym roku:						Ilość mieszkańców	wzrost ilości mieszkańców w stosunku do roku 2015.	Wydatki na infrastrukturę społeczną w części pochodzącej z dochodów gminy, innych niż dotacje, odpowiadające wzrostowi populacji	Wzrost wydatków w stosunku do roku 2015.	Wydatki na infrastrukturę społeczną po uwzględnieniu postępującego wzrostu wydatków kol (9) x kol (10)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	[osób]	[%]	[tyś. zł]	[wskaźnik]	[tyś. zł]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015							(23200)		Poziom wyjściowy (16 033)		
2016	102	177	27	306	1,3	398	23598	1,71	275	1,015	279
2017	107	173	43	323	1,3	420	24018	3,52	565	1,03	582
2018	112	173	88	373	1,3	485	24503	5,61	900	1,045	941
2019	118	174	164	456	1,3	593	25095	8,17	1 310	1,06	1 388
2020	124	174	239	537	1,3	698	25794	11,18	1 792	1,075	1 927
2021	130	173	308	611	1,3	794	26588	14,60	2 341	1,09	2 552
2022	137	172	366	675	1,3	878	27465	18,38	2 948	1,105	3 257
2023	145	170	402	717	1,3	932	28397	22,40	3 592	1,12	4 023
2024	152	169	425	746	1,3	970	29367	26,58	4 262	1,135	4 837
2025	159	167	443	769	1,3	1000	30367	30,89	4 953	1,15	5 696
2026	166	164	456	786	1,3	1022	31389	33,02	5 293	1,165	6 167
2027	174	162	466	802	1,3	1043	32431	39,79	6 380	1,18	7 528
2028	182	159	471	812	1,3	1056	33487	44,34	7 109	1,195	8 495
2029	190	156	472	818	1,3	1063	34550	48,92	7 844	1,21	9 491
2030	198	153	472	823	1,3	1070	35620	53,54	8 583	1,225	10 515
2031	206	151	473	830	1,3	1079	36699	58,19	9 329	1,24	11 568
2032	215	148	473	836	1,3	1087	37786	62,87	10 080	1,255	12 650

Rok	Wzrost ilości mieszkańców w danym roku:						Ilość mieszkańców	wzrost ilości mieszkańców w stosunku do roku 2015.	Wydatki na infrastrukturę społeczną w części pochodzącej z dochodów gminy, innych niż dotacje, odpowiadające wzrostowi populacji	Wzrost wydatków w stosunku do roku 2015.	Wydatki na infrastrukturę społeczną po uwzględnieniu postępującego wzrostu wydatków kol (9) x kol (10)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	[osób]	[%]	[tyś. zł]	[wskaźnik]	[tyś. zł]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2033	224	146	474	844	1,3	1097	38883	67,60	10 838	1,27	13 765
2034	233	143	474	850	1,3	1105	39988	72,36	11 602	1,285	14 909
2035	242	140	475	857	1,3	1114	41102	77,17	12 372	1,3	16 083
2036	251	140	470	861	1,3	1119	42222	81,99	13 145	1,315	17 286
2037	261	140	461	862	1,3	1121	43342	86,82	13 920	1,33	18 513
2038	271	140	448	859	1,3	1117	44459	91,63	14 692	1,345	19 760
2039	281	140	431	852	1,3	1108	45567	96,41	15 457	1,36	21 022
2040	291	140	411	842	1,3	1095	46661	101,13	16 213	1,375	22 293
2041	299	140	387	826	1,3	1074	47735	105,75	16 956	1,39	23 568
2042	310	140	362	812	1,3	1056	48791	110,30	17 685	1,405	24 847
2043	321	140	335	796	1,3	1035	49825	114,76	18 400	1,42	26 128
2044	332	140	307	779	1,3	1013	50838	119,13	19 100	1,435	27 409
2045	344	140	278	762	1,3	991	51829	123,40	19 785	1,45	28 688
Razem									277 720 tys zł		366 168 tys zł

(1) Ruch naturalny wg tabeli nr 12

(2) – Migracje wewnętrzne wg tabeli nr 14

(3) – Migracje zewnętrzne wg tabeli nr 15

(4) – Prognozowany wzrost ilości mieszkańców – suma kolumn (2), (3) i (4)

(5) – Maksymalny wskaźnik niepewności procesów rozwojowych, określony w art. 10 ust. 7 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

(6) - Prognozowany wzrost ilości mieszkańców po uwzględnieniu maksymalnego wskaźnika niepewności procesów rozwojowych, określony w art. 10 ust. 7 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

Szacowane koszty obsługi infrastruktury społecznej, wynikające ze wzrostu populacji:

366,2 mln zł

Łączne wydatki związane z realizacją infrastruktury technicznej i społecznej oraz obsługi infrastruktury społecznej dla rosnącej populacji, w 30-to letnim okresie objętym prognozą, oszacowano na:

80,9 + 137,7 + 97,9 + 14,1 + 101,7 + 71,0 + 366,2 = 869,5 mln zł

Różnica pomiędzy potencjalnymi środkami finansowymi możliwymi do przeznaczenia na realizację i obsługę infrastruktury technicznej i społecznej a szacowaną kwotą wydatków na te cele wynosi:

988,0 mln zł – 869,5 mln zł = +118,5 mln zł

Uzyskany wynik potwierdza pełną zdolność gminy Jasienica do przeprowadzenia inwestycji w rozwój infrastruktury technicznej i społecznej wynikającej ze wzrostu populacji. Prognoza wskazuje, że potencjał rozwojowy gminy jest bardzo wysoki a prognozowane nadwyżki budżetowe są w stanie pokryć potrzeby związane z realizacją infrastruktury technicznej dla dynamicznie rozwijającej się gminy. Co więcej, w przypadku nawet znacznego przeszacowania

w niniejszej prognozie poziomu rozwoju, i co za tym idzie wpływów budżetowych realizacja zadań własnych gminy wydaje się niezagrażona. Dodatkowo gmina posiada możliwości finansowe do znaczącego zwiększenia inwestycji poza zakres określony w Studium, na co wskazuje ostateczny bilans zamykający się kwotą 118 mln zł w 30-to letniej perspektywie.

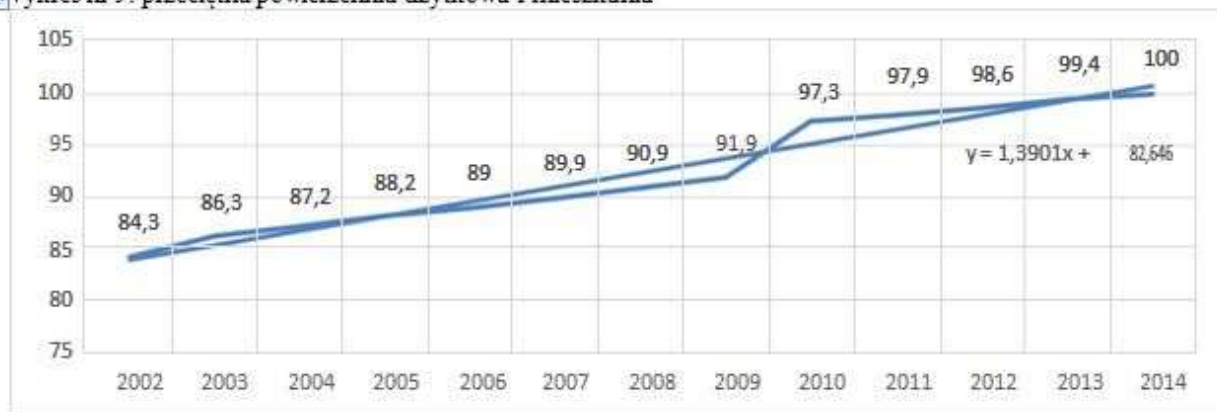
X.6. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

X.6.1. Analiza chłonności terenów zabudowy mieszkaniowej

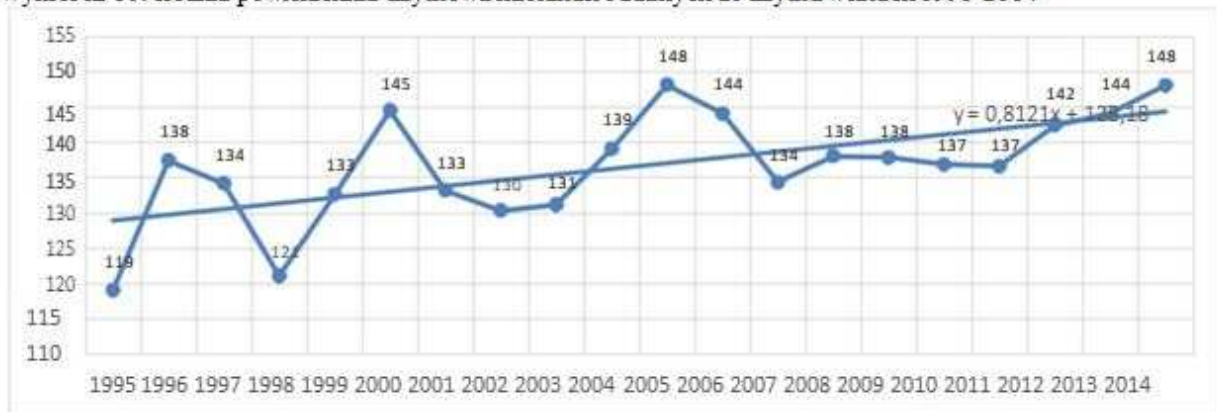
Analiza zapotrzebowania w 30-letnim okresie objętym prognozą, na nowe mieszkania oraz powierzchnie użytkowe mieszkalne przypadające na jednego mieszkańca wymaga analizy trendów wskaźników określających to zapotrzebowanie. Wraz ze wzrostem zamożności społeczeństwa oraz zmian w modelu rodziny zauważalne są trzy tendencje.

Po pierwsze rośnie średnia powierzchnia mieszkania (wykres nr 9), co jeszcze lepiej oddaje wykres nr 10, który analizuje mieszkania nowo budowane w okresie 1995-2014.

Wykres nr 9: przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania

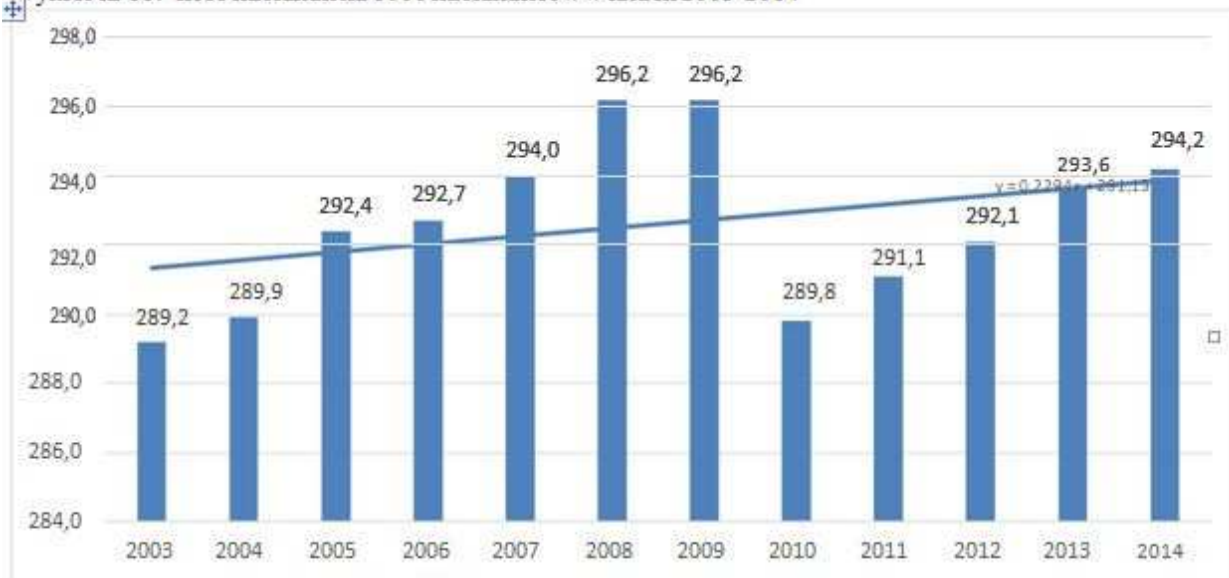
Wykres nr 10: średnia powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytku w latach 1995-2014

Biorąc pod uwagę ograniczony wpływ znacznie zwiększonej powierzchni mieszkań nowych oddawanych do użytku w latach objętych prognozą, trend wzrostowy zostanie utrzymany, ale przyjmie średni wzrost na poziomie około $0,70\text{m}^2/\text{rok}$, co jest wartością zbliżoną do trendu utrzymującego się w ostatnich 5 latach. W 30-to letniej perspektywie otrzymujemy średnią powierzchnię mieszkania wynoszącą 121m^2 .

Po drugie zaznacza się trend wzrostowy ilości mieszkań na 1000 mieszkańców (wykres nr 11). Wartość trendu to wzrost o około 0,23 mieszkania na 1000 mieszkańców na 1 rok co w 30-to letniej perspektywie daje średnią ilość mieszkań na 1000 mieszkańców na poziomie $301,3$.

Wykres nr 11: Ilość mieszkań na 1000 mieszkańców w latach 2003-2014

Po trzecie utrzymuje się tendencja do realizacji przede wszystkim zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wykres nr 12), co oznacza że zabudowa wielorodzinna nie jest popularną formą zabudowy w gminie. Spadkowa tendencja może się utrzymywać, ale najprawdopodobniej nie przekroczy wskaźnika **1,2** mieszkania na budynek.

Wykres nr 12: Średnia ilość mieszkań na budynek w okresie 2008-2014:

Powyższa analiza wskazuje na naturalną tendencję do wzrostu ilości budynków i ich łącznej powierzchni użytkowej, nawet w sytuacji braku przyrostu liczby mieszkańców. O ile na rok 2014 przypada około 294,2 mieszkania na 1000 mieszkańców o średniej powierzchni 100,0m² w ramach 241 budynków, to prognozowane na 2045 rok wskaźniki osiągną wartości na poziomie odpowiednio 301,3 mieszkania na 1000 mieszkańców, o średniej powierzchni mieszkania 121,0m² w ramach 251 budynków.

Powyższe wyliczenie prowadzi do konkluzji, iż w 2045 roku średnia powierzchnia użytkowa mieszkania wzrośnie o 21% w stosunku do roku 2014, a ilość mieszkań i budynków zwiększy się w przeliczeniu na jednego mieszkańca o odpowiednio: 2,41% i 4,2%.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę w odniesieniu do ilości mieszkańców prognozowanych na 2045 rok tj. w 30-to letniej perspektywie osiągnie wartości:

Ilość mieszkańców: $23200_{(2015)} + 28628_{(2045)} = 51\,828$

Wzrost o **123,3%** w stosunku do 2015 roku

Ilość mieszkań: $51828 / 1000 \times 301,3 = 15\,616$

Wzrost o **129,5%** w stosunku do 2014 roku

Ilość budynków: $15\,616 / 1,2 = 13\,013$

Wzrost o **133,9%** w stosunku do 2014 roku

Prognozowane zapotrzebowanie na powierzchnie użytkowe zabudowy mieszkaniowej w roku 2045:

$$15\,616 \times 121m^2 = 1\,889\,536 m^2$$

Wzrost o **177,8%** w stosunku do 2014 roku

X.6.2. Bilans terenów w zakresie zabudowy mieszkaniowej.

Przeznaczenie oraz sposób wykorzystania nieruchomości przeznaczonych do zabudowy mieszkaniowej zostały przeanalizowane graficznie na rys. nr 4 „Bilans terenów”. Funkcje podobne zebrano w podstawowe kategorii przeznaczenia terenów oraz przyjęto wskaźniki określające udział poszczególnych funkcji w przypadku funkcji mieszanych.

Wszystkie tereny o dominującym charakterze mieszkaniowym zebrano w jedną kategorię ze względu na bardzo mały udział terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz brak zapotrzebowania na tego rodzaju zabudowę w projekcie studium. Tereny o funkcji mieszanej mieszkaniowo-usługowej uwzględniono poprzez zastosowanie wskaźnika wynoszącego 70% powierzchni terenu, tj. przyjęto, że w około 2/3 teren zostanie wykorzystany na funkcje mieszkalne a w 1/3 na funkcje usługowe. Zabudowę zagrodową ujęto w 80% jako zabudowę mieszkaniową gdyż zdecydowanie dominuje tutaj zabudowa o charakterze mieszkaniowym. Zatem łączna uogólniona powierzchnia terenów przeznaczonych na funkcje mieszkaniowe w obowiązującym planie wynosi:

$$1022,74 \text{ ha}_{(MN)} + 564,06 \text{ ha}_{(MM)} + 0,51 \text{ ha}_{(MW)} + 3,80 \text{ ha}_{(MP)} + 8,31 \text{ ha}_{(MN/MW)} + 70\% \times 1,24 \text{ ha}_{(MN/U)} + 70\% \times 2,05 \text{ ha}_{(MN/MW/U)} + 80\% \times 66,72 \text{ ha}_{(RM)} = \underline{\underline{1655,1 \text{ ha}}}$$

W ramach tego przeznaczenia dokonano analizy wykorzystania terenów w przeliczeniu na powierzchnię terenu:

- Tereny faktycznie wykorzystane, w tym posiadające decyzję o pozwoleniu na budowę budynków mieszkalnych, obejmują powierzchnię: **974,5 ha (58,9%)** – kolor szary na rysunku nr 4 „Bilans terenów”.
- Tereny niewykorzystane dotychczas, o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej mają powierzchnię: **484,8ha (29,3%)** – kolor jasno czerwony na rysunku nr 4 „Bilans terenów”.
- Tereny niewykorzystane dotychczas, położone poza obszarami o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej mają powierzchnię: **195,8ha (11,8%)** – kolor ciemno czerwony na rysunku nr 4 „Bilans terenów”.

Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową, mieszkaniową, wynikające ze wzrostu populacji o 123,1% w prognozowanym okresie tj. do roku 2045, z uwzględnieniem trendów

kształtujących zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową przypadającą na jednego mieszkańca, osiągnie wartość 277,4% stanu obecnie istniejącego (wg obliczeń w pkt X.6.1), tj. **1,8895 mln m²** powierzchni użytkowej.

Dotychczasowa powierzchnia użytkowa mieszkań (stan na 2014r) wynosi:

$$6803 \text{ mieszkań} \times 100,0 \text{ m}^2 = \mathbf{680\,300 \text{ m}^2}$$

Brakująca powierzchnia użytkowa, zgodnie z prognozą wynosi:

$$1\,889\,500 \text{ m}^2 - 680\,300 \text{ m}^2 = \mathbf{1\,209\,200 \text{ m}^2}$$

Zmodyfikowany wskaźnik intensywności zabudowy uwzględniający, nie powierzchnię całkowitą zabudowy, a powierzchnię użytkową przypadającą na 1ha terenu zabudowy, dla terenów faktycznie wykorzystanych w roku 2014r., wynosi:

$$6803 \text{ mieszkań} \times 100,0 \text{ m}^2 / 974,5 \text{ ha} = \mathbf{698,1 \text{ m}^2/\text{ha}}$$

Stosując powyższy wskaźnik do zabudowy prognozowanej oraz przyjmując, że jedna osoba wymaga średnio zapewnienia: $1\,889\,500 \text{ m}^2 / 51\,628 \text{ osób} = \mathbf{36,59 \text{ m}^2}$ powierzchni użytkowej mieszkania, otrzymujemy zapotrzebowanie na powierzchnię terenu zabudowy na jednego mieszkańca. Co istotne wskaźniki te, jako uśrednione, a nie obliczone wyłącznie dla nowej zabudowy, odnoszą się do średniego zapotrzebowania określonego na koniec prognozowanego okresu, do całości terenów zabudowy mieszkaniowej.

- Dla terenów dotychczas niewykorzystanych, o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej posiadających areał 484,8 ha, ilość prognozowanej powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej na nich zlokalizowanych wyniesie: $484,8 \text{ ha} \times 698,1 \text{ m}^2/\text{ha} = 338\,439 \text{ m}^2$ co odpowiada 9 250 mieszkańcom.
- Dla terenów dotychczas niewykorzystanych, położonych poza obszarami o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej posiadających areał 195,8 ha, ilość prognozowanej powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej na nich zlokalizowanych wyniesie: $195,8 \text{ ha} \times 698,1 \text{ m}^2/\text{ha} = 136\,688 \text{ m}^2$ co odpowiada 3 736 mieszkańcom.
- Dla terenów wyznaczonych w studium dotychczas obowiązującym, posiadających areał 815,5 ha, ilość prognozowanej powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej na nich zlokalizowanych wyniesie: $[815,5 \text{ ha} \times (100\% - 12\%)]^2 \Rightarrow 717,6 \text{ ha} \times 698,1 \text{ m}^2/\text{ha} = 500\,957 \text{ m}^2$ co odpowiada 13 691 mieszkańcom.
- Tereny dotychczas wykorzystane, posiadające areał 974,5 ha oraz powierzchnię mieszkań wynoszącą 680 300 m² na koniec okresu objętego prognozą, będą dawać zamieszkanie 18 592 mieszkańcom.

Wykorzystanie terenów, o których mowa wyżej zapewnia realizację zabudowy dla:

$$9\,250 + 3\,736 + 13\,691 + 18\,592 = \mathbf{45\,269 \text{ osób}}$$

Prognoza demograficzna wykazała możliwość wzrostu populacji do 51 628 osób w 30-letnim okresie, co wskazuje, iż w zmianie studium można wyznaczyć nowe tereny mieszkaniowe dla 6359 osób. Przyjmując niepełne wykorzystanie terenu zgodnie z zasadą określoną w przypisie²,

² Przyjęto, że średnio około 12% terenu określonego w studium jako mieszkaniowy, nie zostanie przeznaczone w planach miejscowych na cele mieszkaniowe – część około 5% będą stanowiły drogi, 4% to inne funkcje które uzupełniać będą funkcje mieszkaniowe, pozostałe 3% to tereny, które z różnych względów (własnościowych, ukształtowania działki czy innych uwarunkowań) nie będą mogły zostać przeznaczone w planach pod zabudowę.

można obliczyć dodatkowy maksymalny areał terenów przeznaczonych dla zabudowy mieszkaniowej:

$$6359 \times 36,59 \text{ m}^2 / 698,1 \text{ m}^2/\text{ha} / (100\% - 12\%)^{(2)} = 379 \text{ ha}$$

W celu zachowania warunków określonych w art. 10 ust. 5 pkt 4 lit b, po uwzględnieniu wyników prognozy demograficznej, niezbędne okazało się ograniczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej do nie więcej niż 379ha, pomimo iż wnioskowano o znacznie większe arealy.

Ostatecznie pozwoliło to na uwzględnienie na etapie pierwszego wyłożenia do publicznego wglądu większości wnioskowanych nowych terenów proponowanych pod budownictwo mieszkaniowe, natomiast po drugim wyłożeniu pozwoliło już tylko na częściowe uwzględnienie kilkunastu szczególnie uzasadnionych uwag, spośród 145 złożonych, odnoszących się do zmiany przeznaczenia na tereny zabudowy mieszkaniowej. Po drugim wyłożeniu do publicznego wglądu na skutek uwzględnienia części uwag, tereny mieszkaniowe powiększono w stosunku do projektu wyłożonego po raz drugi o 1,3ha oraz wprowadzono korekty o powierzchni 3,6ha nie będące skutkiem rozpatrzenia uwag, zachowując warunek określony w art. 10 ust. 5 pkt 4 lit b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

X.6.3. Bilans terenów w zakresie zabudowy usługowej sportu, rekreacji i turystyki.

Plan obowiązujący wyznacza 20,72 ha terenów na cele usług sportu:

W studium tereny wyznaczone na cele sportu i rekreacji oraz turystyki mają areał:

$$6,06 \text{ ha}_{(UT)} + 9,70 \text{ ha}_{(US)} + 60,49 \text{ ha}_{(US/UT)} = \underline{\underline{76,25 \text{ ha}}}$$

Rozbieżności powierzchni przeznaczonej na cele usług sportu i rekreacji a także turystyki wynikają z różnej metodologii oznaczania terenów usługowych przeznaczonych na skonkretyzowane cele. Tereny sportu i rekreacji wyznaczone w planie obowiązującym w zdecydowanej większości nie zachowują swego dotychczasowego przeznaczenia a pojawiają się nowe tereny, pełniące zupełnie inne zadania. Studium w mniejszym stopniu przesądza o ukierunkowaniu terenów usługowych niż zostało to zapisane w planach obowiązujących, pozostawiając decyzję miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego, co do przeznaczenia terenów o szeroko rozumianej funkcji usługowej, na skonkretyzowane cele. Skutkiem tego jest obniżenie ilości terenów usług sportu i rekreacji (US) oraz wprowadzenie usług turystycznych jako wyodrębnionej kategorii terenu. Co istotne Studium przewiduje powstanie około 60 hektarowego terenu wieloprzestrzennych usług związanych z funkcją turystyczną (US/UT), powiązanych z projektowanym zbiornikiem przeciwpowodziowym „Międzyrzecze” (zadania strategiczne odpowiednio nr 34 i 24), przy czym z założenia te tereny w większości nie będą terenami budowlanymi, a raczej terenami przeznaczonymi w większości na funkcje rekreacji w zieleni.

Próba wykazania skali potrzeb w tym zakresie przeznaczenia, szczególnie w odniesieniu do powierzchni użytkowej zabudowy, nie ma żadnego uzasadnienia, gdyż tereny te w przytłaczającej większości będą terenami zielonymi do rekreacyjnego wykorzystania lub uprawiania sportu (infrastruktura społeczna) w tym np. sportów hipicznych, które zgodnie z metodologią stosowaną w przepisach będą raczej terenami rolniczymi.

X.6.4. Bilans terenów w zakresie zabudowy usługowej.

Obliczając wyznaczoną ilość terenów o funkcji usługowej, tereny o funkcji mieszanej, mieszkaniowo-usługowej uwzględniono poprzez zastosowanie wskaźnika wynoszącego 30% powierzchni terenu, tj. przyjęto, że w około 30% teren mieszkaniowo-usługowy zostanie wykorzystany na funkcje usługowe a w 70% na funkcje mieszkaniowe. Tereny o funkcji mieszanej, produkcyjno-usługowej uwzględniono poprzez zastosowanie wskaźnika wynoszącego również 30%, tj. przyjęto, że tereny w 70% zostaną wykorzystane na funkcje produkcyjne a w 30% na usługowe, przy czym w stanie istniejącym wykorzystanie ma nieco inną strukturę, tj. w 60% są to funkcje produkcyjne a w 40% funkcje usługowe:

Plan obowiązujący wyznacza na cele usługowe, wg zasad wyliczenia przyjętych powyżej:

$$43,61 \text{ ha}_{(U/P)} + 70,09 \text{ ha}_{(U)} + 40\%^{(1)} \times 68,62 \text{ ha}_{(U/P)} + 30\% \times 1,24 \text{ ha}_{(MN/U)} + 30\% \times 2,05 \text{ ha}_{(MN/MW/U)} = \underline{142,14 \text{ ha}}$$

(1) - według pkt. X.6.5

w studium tereny wyznaczone na cele usługowe mają areal:

$$150,24 \text{ ha}_{(U)} + 30\% \times 314,19 \text{ ha}_{(U/P)} + 30\% \times 54,23 \text{ ha}_{(MN/U)} = \underline{260,77 \text{ ha}}$$

co stanowi wzrost o **84%** w stosunku do planu obowiązującego. Studium w bardzo dużym stopniu zachowuje tereny usługowe planu obowiązującego w szczególności zlokalizowane wśród terenów mieszkaniowych w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, ale pojawiają się nowe zadania strategiczne, nr 3, 6, 7, 18, 20, 26, 27 i 30 obejmujące 251-hektarowy obszar terenów aktywności gospodarczej, niezbędny dla zrównoważonego funkcjonowania gminy w kontekście wyczerpujących się terenów aktywności gospodarczej miasta Bielska-Białej. Prognozowany wzrost ilości mieszkańców jest w dużej mierze skutkiem rozszerzenia strefy aktywności gospodarczej Bielska na tereny przyległe tj. gminy Jasienica, zapewniając pracę na terenie gminy znacznej części populacji, co też nie pozostaje bez wpływu na planowany budżet i możliwość finansowania zwiększonej ilości zadań własnych z budżetu, bez posiłkowania się długookresowymi kredytami. Jako, że gmina wchodzi w fazę intensywnego rozwoju, zapewnienie zarówno miejsc pracy jak i znacznego zwiększenia potencjału gospodarczego gminy jest kluczowym instrumentem skali planowanego rozwoju. Potwierdza to ilość podmiotów gospodarczych powstających na terenie gminy i poszukujących dogodnej lokalizacji dla swojej działalności gospodarczej w gminie, właśnie w kontekście wyczerpujących się terenów w granicach miasta Bielska Białej. Próba szacowania potrzeb w zakresie terenów usługowych na podstawie danych historycznych, nie ma tutaj żadnego uzasadnienia w świetle dokonujących się w ostatnim czasie zmian w strukturze gminy. Brak wskazania nowych atrakcyjnych terenów usługowo-produkcyjnych o dużych arealach, dających silne podstawy planowania rozwoju, oznaczałaby również brak perspektywy szybkiego rozwoju, wpisanego w strategię gminy, a mającego dużą szansę na realizację ze względu na bardzo korzystne położenie w strukturze regionu.

Analiza w zakresie przeznaczenia, uwzględniająca historyczne wykorzystanie terenów, nie ma tutaj uzasadnienia, gdyż przyjęcie rozwoju dotychczasowego za miarę rozwoju w prognozowanej przyszłości, oznaczałoby zastój, brak możliwości rozwoju i zmarnowanie szansy rozwojowej gminy. Szacując ilość wykorzystanych terenów, użytkowanych usługowo na terenie gminy na około 65ha, rozwój o około 300% w kontekście zwiększenia ilości mieszkańców o 123% oraz dokonującej się zmiany w strukturze osadniczej gminy, wydaje się zrównoważony.

X.6.5. Bilans terenów w zakresie zabudowy produkcyjnej.

Obliczając wyznaczoną ilość terenów o funkcji produkcyjnej, tereny o funkcji mieszanej produkcyjno-usługowej uwzględniono poprzez zastosowanie wskaźnika powierzchni produkcyjnej terenu. Ze względu na zmianę struktury terenów produkcyjno-usługowych w kierunku bardziej produkcyjnym niż dotychczasowy (w szczególności mowa tu o 148 hektarach strefy niskoemisyjnej), przyjęto, że dotychczas tereny produkcyjno-usługowe w 60% były wykorzystywane na funkcje produkcyjne a w 40% na usługowe, natomiast docelowo tereny produkcyjno-usługowe zostaną wykorzystywane w 70% na funkcje produkcyjne, składy i magazyny, a w 30% na funkcje usługowe.

Plan obowiązujący wyznacza na cele produkcyjne, wg zasad wyliczenia przyjętych powyżej:

$$172,20 \text{ ha}_{(P)} + 60\% \times 68,62 \text{ (U/P)} = \underline{213,37 \text{ ha}}$$

w studium tereny wyznaczone na cele produkcji, składów i magazynów mają areał:

$$151,44 \text{ ha}_{(P)} + 2,14 \text{ ha}_{(PI)} + 70\% \times 314,19 \text{ (U/P, P/U)} = \underline{373,51 \text{ ha}}$$

co stanowi wzrost o 75% w stosunku do planu obowiązującego. Zgodnie analizą z pkt X.6.4 niepoprawnym i silnie niekorzystnym dla gminy byłaby analiza potrzeb w zakresie zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów w oparciu o dane historyczne, które nie uwzględniają dokonujących się w ostatnim czasie zmian w strukturze gminy i jej znaczenia w regionie.

Analiza w zakresie przeznaczenia, uwzględniająca historyczne wykorzystanie terenów, nie ma również tutaj uzasadnienia, gdyż przyjęcie rozwoju dotychczasowego za miarę rozwoju w prognozowanej przyszłości, oznaczałoby zastój, brak możliwości rozwoju i zmarnowanie szansy rozwojowej gminy. Szacując jednak ilość wykorzystanych terenów, użytkowanych produkcyjnie lub jako składy i magazyny na terenie gminy na około 95ha, rozwój o około 285% w kontekście zwiększenia ilości mieszkańców o 123% oraz dokonującej się zmiany w strukturze osadniczej gminy, wydaje się zrównoważony.

XI. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY JASZENICA

XI.1. POLITYKA PRZESTRZENNA:

XI.1.1. Polityka przestrzenna - uwagi ogólne

Polityka przestrzenna jest wyrazem świadomej działalności podmiotu publicznego w odniesieniu do przestrzeni podlegającej jego jurysdykcji. Polityka przestrzenna jest, a raczej ma szansę być najbardziej integrującą polityką częściową jaką realizują organy władzy publicznej. Jej holistyczny i integrujący charakter wynika z coraz istotniejszych relacji jakie zachodzą pomiędzy jakością zagospodarowania a współczesnym rozwojem społeczno-gospodarczym. Sposób zagospodarowania, rozmieszczenie obiektów, funkcji, forma zainwestowania infrastruktury, jakość środowiska antropogenicznego itd. decydują o wyjściowym poziomie konkurencyjności produktów i usług jednostek działających w regionie. Polityka przestrzenna musi zatem być przestrzennym wyrazem polityk częściowych, takich jak polityka terenami, polityka ochrony środowiska, polityka społeczna, polityka komunikacyjna, polityka rozwoju gospodarczego, polityka kultury i wypoczynku itp.

XI.1.2. Cele polityki przestrzennej gminy Jasienica i ich odzwierciedlenie w „Studium”

Uznaje się, że konkretyzacja celu generalnego polityki przestrzennej związanego z: „ukierunkowaniem procesu podnoszenia jakości życia mieszkańców i poziomu funkcjonowania gminy ...” następuje poprzez działania wiążące się z osiągnięciem celów pośrednich wyrażanych w formach właściwych polityce przestrzennej, a w tym głównie poprzez:

- stałe rozpoznawanie stanu przestrzeni gminy. Dotyczy to zagospodarowania i użytkowania przestrzeni z uwzględnieniem racjonalizowania powiązań zewnętrznych i strukturalnych zależności wewnętrznych, ochrony i efektywnego wykorzystywania jej walorów w myśl zasady zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałania konfliktom i barierom związanym z właściwym użytkowaniem przestrzeni a w konsekwencji dokonywania wyborów miejsc lokalizacji dla rozwoju podstawowych funkcji gminy w ramach generalnych ustaleń „STUDIUM”;
- integrowanie polityki przestrzennej państwa z interesami gminy a także wpływanie na formułowanie zadań rządowych, wojewódzkich i powiatowych związanych z priorytetami rozwoju gminy;
- tworzenie zbiorów informacji stwarzających warunki dla projekcji rozwojowego image gminy, marketingu przestrzennych walorów dla lokowania tu działalności związanej z preferowanymi formami aktywności gospodarczej i społecznej;
- dążenie do stałego wzbogacania funkcjonalno - przestrzennych i materialnych elementów zagospodarowania obszaru w celu rozwoju zapoczątkowanej już współpracy międzynarodowej, rozwoju ponadlokalnych funkcji gminy, zaspokajania rosnących potrzeb mieszkańców.

Powyższe cele zbieżne są z wizją rozwoju przedstawioną w STRATEGII rozwoju z tym, że w „STUDIUM” wyrażone zostały w formie i zakresie zgodnym z jego problematyką.

Stosunek do przedstawionych uprzednio podstawowych uwarunkowań rozwoju oraz do celów polityki przestrzennej gminy znajduje swoje odzwierciedlenie w przyjętych w „STUDIUM” kierunkach zagospodarowania przestrzennego i politykach odnoszących się do problematyki ochrony

i kształtowania środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, układu komunikacyjnego, infrastruktury komunalnej, instrumentalizacji wdrażania polityki przestrzennej zawartej w „STUDIUM”.

XI.2. GENERALNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JASIEINICA

„Kierunki zagospodarowania przestrzennego” stanowią element STUDIUM i podobnie jak „uwarunkowania” zostały imiennie wymienione w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Prezentowane kierunki są konsekwencją dotychczasowego procesu opracowywania STUDIUM i STRATEGII i wynikają głównie z:

- diagnozy dotychczasowych procesów rozwojowych gminy, w tym z historycznie ukształtowanego układu przestrzennego gminy jako całości i jej poszczególnych sołectw, szczególnie w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenów, funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- diagnozy środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- oceny walorów gminy, jej szans rozwojowych i zagrożeń tego rozwoju, opinii społecznej w tym zakresie,
- materiałów STRATEGII rozwoju gminy Jasienica a głównie sformułowanej deklaracji misji lokalnego terytorialnego samorządu, głównych i pośrednich celów strategicznych związanych z rozwojem gminy, a także sposobów osiągnięcia tych celów,
- ustaleń dotychczasowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wpływających wniosków właścicieli nieruchomości o zmianę przeznaczenie w Studium.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego określone w STUDIUM bezpośrednio nawiązują do głównych i pośrednich celów strategicznych określonych w STRATEGII oraz uwarunkowań, o których była mowa uprzednio. W ten sposób realizuje się zasada, że STUDIUM stwarza ramy przestrzenne dla rozwoju, inspirowane go oraz respektuje zasadę zrównoważonego rozwoju.

Układ funkcjonalno - przestrzenny w sposób jednoznaczny wyraża prorozwojowe tendencje w oparciu o istniejące czy też spodziewane szanse rozwojowe z jednoczesnym zwracaniem uwagi na zagrożenia rozwoju wynikające szczególnie z obecnego braku uregulowań w zakresie gospodarki ściekowej oraz gospodarki wodnej, rozumianej jako przeciwdziałanie zagrożeniom powodziowym, podtapianiu terenów i zaopatrzeniu w wodę pitną.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wyrażone poprzez jej układ funkcjonalno-przestrzenny określony w STUDIUM wyrażają dążenie do:

- przeobrażania struktury gospodarczej gminy przede wszystkim z rolniczej na wielofunkcyjną poprzez ograniczenia wykazanych w fazie „uwarunkowań” barier rozwojowych lub wręcz sytuacji konfliktowych,
- wykorzystania wielorakich szans rozwojowych gminy i stworzenia warunków dla wzrostu zasobności gminy jako organizacji samorządowej oraz dochodów jej mieszkańców,
- ochrony i racjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego, polepszenia poziomu cywilizacyjnych warunków zamieszkania, respektowania generalnej zasady rozwoju zrównoważonego.

Układ funkcjonalno-przestrzenny w STUDIUM:

po pierwsze - zapewnia warunki lokalizacyjne umożliwiające zwiększenie aktywności gospodarczej niezbędnej dla istotnego zasilenia budżetu gminy ze źródeł własnych i powiększenia dochodów ludności. Wykorzystania szansy wynikającej z położenia gminy w obszarze aglomeracji Bielsko-Bialskiej, potencjalnej aktywności gospodarczej na szlaku drogowej trasy międzynarodowej i linii kolejowej, w pobliżu granicy państwowej, w ramach powstających euroregionów - między innymi poprzez:

- wyznaczenie stref działalności gospodarczej umożliwiających lokalizację działalności wytwórczej (przez różnych inwestorów - także spoza gminy) przede wszystkim w formie średnich i małych zakładów przemysłowych, głównie przetwarzających płody rolne, hodowlane, zakładów rzemieślniczych, baz itp. przedsięwzięć,
- wyznaczenie stref koncentracji działalności usługowej i obsługi o charakterze ponadlokalnym - baz zaopatrzeniowych, salonów sprzedaży itp.,
- wyznaczeniu obszaru koncentracji usług ogólnogminnych we wsi gminnej Jasienica,
- wyznaczeniu rejonów koncentracji usług lokalnych w poszczególnych sołectwach.

Strefy aktywności gospodarczej i koncentracji dużych założeń działalności usługowej i obsługi stanowią nowe elementy w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej gminy.

Obszary działalności gospodarczej zostały wyznaczone przede wszystkim wzdłuż drogi ekspresowej S52, oraz w rejonie stacji kolejowej Jasienica - Jaworze, w Międzyrzeczu Górnym, Międzyrzeczu Dolnym, Mazańcowicach i Rudzicy. Zwiększone możliwości rozwoju przemysłowego powinny być także w pobliżu dużych zakładów, takich jak: Paged Meble oraz Ceramika Pilch. Strefy koncentracji działalności usługowej przede wszystkim powinno rozwijać się w: centrach wsi gminnych. Istotnym elementem przeobrażeń funkcjonalno - przestrzennych gminy jest także umiejętne łączenie funkcji, jak lokalizacja działalności usługowej z uzupełniającą funkcją mieszkaniową - Jasienica, Grodziec, Międzyrzecze Dolne i Górne, Rudzica.

Początkowe fazy tego typu działań już są widoczne w sąsiedztwie gminy jak i w samej gminie. Założenia te umożliwiają przeobrażenia struktury gospodarczej gminy w kierunku wielofunkcyjności. Zagospodarowanie rejonów wymaga:

- zabezpieczenia właściwej gospodarki wodno-ściekowej,
- odpowiednich dojazdów (szczególnie transportu samochodowego),
- kontroli co do przestrzegania zasady zrównoważonego rozwoju,
- opracowań planistycznych respektujących powyższe wymagania oraz zapewniających uzyskanie ładu przestrzennego i architektonicznego:

po drugie - wyraża dążenie do podniesienia cywilizacyjnych warunków życia mieszkańców gminy, zabezpieczenia realności ziszczenia się założeń rozwoju gospodarczego, podniesienia stopnia ochrony środowiska przyrodniczego - między innymi poprzez:

- aktywne przeciwdziałanie dalszemu skażeniu środowiska ze względu na brak wyposażenia gminy w kontrolowany system odprowadzania ścieków, istnienie dzikich wysypisk odpadów. Stąd generalne ustalenia dotyczące systemów kanalizacyjnych jako rozwiązania docelowego. Służyć temu ma m.in. realizowane zadanie strategiczne pod nazwą „Lokalny System Ekologiczny”,
- ustalenie, że koniecznym jest zapewnienie zdrowej wody pitnej mieszkańcom każdego sołectwa poprzez pełne zwodociągowanie sołectw,
- dalszą gazyfikację i telefonizację gminy, rozbudowę systemu elektroenergetycznego,
- dokonanie niezbędnych korekt istniejącego układu drogowego tj. obecnej sytuacji w zakresie technicznych warunków ruchu pojazdów po drogach powiatowych, gminnych

i na trasie krajowej S-1 oraz zabezpieczeniem dojazdów do wyznaczonych stref aktywności gospodarczej.

Ponadto przewidziano:

- pozostawienie rezerwy terenowej na rozbudowę układu kolejowego,
- terenowe zabezpieczenie potrzeb ludności w zakresie usług edukacji, służby zdrowia, kultury, ze szczególnym zwróceniem uwagi na potrzeby utrzymania i tworzenia takich elementów materialnych, jak: warunki dla funkcjonowania gimnazjów w pełnym zakresie, świetlice dla młodzieży i seniorów, hal sportowych w szkołach, małych boisk sportowych z zapleczem, budowa amfiteatru, budowa domów opieki społecznej, utrzymanie i rozbudowa obiektów służby zdrowia,

po trzecie - wyraża dążenie do zwiększenia stopnia wykorzystania walorów przyrodniczych gminy i jej dziedzictwa kulturowego dla jej aktywizacji gospodarczej przy jednoczesnym respektowaniu zasady zrównoważonego rozwoju - między innymi poprzez:

- uznanie, że elementy dziedzictwa kulturowego (układy przestrzenne wsi, założenia budowlane) świadczą o tożsamości gminy i jej poszczególnych sołectw, że w powiązaniu z walorami przyrodniczymi i właściwym ich eksponowaniem oraz wysokim standardem zagospodarowania mogą w zdecydowany sposób przyczynić się do intensyfikacji ruchu turystycznego, a w szerszym ujęciu do promocji gminy i jej rejonu (także i dla innych form działalności gospodarczej),
- zabezpieczenie terenów dla zapowiadanej realizacji zbiornika przeciwpowodziowego w Międzyrzeczu Górnym, który powinien rozwiązać szereg problemów gospodarki wodnej (wylewanie cieków, podtapianie terenów), a także służyć celom rekreacji przyrodnej umożliwiając powstanie w jego otoczeniu ośrodków wypoczynkowych,
- uhonorowanie wyznaczonych tras rowerowych przebiegających przez ciekawe krajobrazowo tereny,
- wykazanie rejonów szczególnie nadających się dla celów agroturystyki, w tym w szczególności w Rudzicy i Bielowicku, wykazanie stawów rybackich dla wędkarstwa,
- rozbudowę założeń sportowych w sołectwach szczególnie w rejonach szkół, określenie warunków połączenia działalności sportowej, kulturalnej, imprez masowych (w tym dalszej kultywacji bogatych tradycji regionalnych), zaadaptowanie terenu założenia zamkowego wraz z zapleczem w Grodźcu na centrum konferencyjno - turystyczne,

po czwarte - wyraża dążenie do racjonalnego wykorzystania i kształtowania zabudowy - między innymi poprzez: określenie terenów koncentracji zespołów zabudowy jednorodzinnej, letniskowej, rezydencjonalnej, a w szczególności:

- osiedli rezydencjonalnych: Mazańcowice - Kępa, Mazańcowice -Bałkan Kopiecki,
- osiedla rezydencjonalno - pensjonatowego w Grodźcu
- osiedli mieszkaniowych: „Międzyrzeczka”, „Polna” w Jasienicy, w Rudzicy, Bielowicku, Międzyrzeczu Dolnym i Górnym.
- ustalenie miejsc wymagających szczególnego potraktowania ze względu na konieczność ich porządkowania także i pod kątem estetycznym,
- ustalenie rejonów gminy wymagających dalszych opracowań planistycznych,
- uhonorowanie rozwiązań zawartych w ostatnio opracowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

- uszanowanie założeń zespołów zabudowy zabytkowej jak i projektowanych założeń związanych z ochroną środowiska.

Ustalone w STUDIUM kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy i określone istotne elementy jej struktury funkcjonalno-przestrzennej uznaje się za przestrzenną podstawę umożliwiającą realizację strategicznych celów rozwojowych gminy.

XI.3. POLITYKA PRZESTRZENNA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYRODY

XI.3.1. Uwagi ogólne

Uchwały Sejmu i Senatu RP z 1991 i 1994 roku dotyczące polityki ekologicznej państwa uznały ochronę środowiska za sprawę najwyższej doniosłości, która musi być pilnie i z dużą determinacją podjęta przez społeczeństwo.

Szczególne odpowiedzialność spoczywa w tym zakresie na organach administracji rządowej i organach samorządowych.

Zarówno deklaracje ONZ, *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*, plany zagospodarowania przestrzennego poszczególnych województw nadają polityce proekologicznej niezwykle wysoką rangę.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z kwietnia 1997 roku jednoznacznie stwierdza w art. 5, że „Rzeczpospolita Polska „... zapewnia ochronę środowiska, kieruje się zasadą zrównoważonego rozwoju”, a w art. 74, że: „Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom”.

„STUDIUM” stwarza ramy dla działań w tym zakresie, co powinno być przydatne w kształtowaniu procesów rozwoju gminy, przyczyniać się do poprawy i wzbogacania stanu środowiska a w konsekwencji standardów życia ludności.

Osiągnięcie przez gminę Jasienica celów rozwojowych możliwe będzie przez kontynuowanie i rozwijanie ogólnych zasad zrównoważonego rozwoju przyjętego w „STUDIUM” jako podstawa kształtowania jej polityki przestrzennej przede wszystkim poprzez:

- racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody,
- zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczo - krajobrazowych,
- kontynuowanie różnorodnych działań przeciwdziałających zagrożeniom środowiska.

W przedstawionych w „STUDIUM” kierunkach zagospodarowania przestrzennego problemy związane ze środowiskiem przyrodniczym uznano za niezwykle istotne. Zgodnie z cytowaną ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym określono obszary ochrony środowiska i przyrody. Podstawę tego rodzaju ustaleń stanowi określenie lokalnych wartości zasobów środowiska i ich zagrożeń, do czego zobowiązuje w/w ustawa, a co w szerokim zakresie przedstawiono w fazie „uwarunkowań”.

XI.3.2. Główne kierunki polityki przestrzennej w zakresie ochrony środowiska i przyrody

1. Szczególnej ochronie podlegać muszą wody podziemne i powierzchniowe. Zbiorniki wód podziemnych narażone są na skażenia. Wody powierzchniowe prowadzą wody pozaklasowe i obecnie nie mogą być bezpośrednio wykorzystywane dla celów gospodarczych i rekreacyjnych wymagających wód czystych, stanowią jednocześnie zagrożenie dla zasobów wód podziemnych. Stąd w „STUDIUM” uznaje się za niezbędne działania związane z:

- realizacją programów budowy kanalizacji sanitarnej,
- wprowadzeniem zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych do wód powierzchniowych i do gruntu,
- likwidacją dzikich wysypisk śmieci,
- określeniem programu przeciwdziałania wylewom cieków, podtapianiem terenów, co wiąże się z budową zbiornika „Międzyrzecze” oraz z doprowadzeniem do uzyskania co najmniej II klasy czystości przez cieki gminy.
- ochroną Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 347 „Dolina rzeki Górna Wisła” położonego na północno - zachodnim skraju gminy.

2. W stosunku do tak istotnego komponentu środowiska przyrodniczego i krajobrazu, jakim jest zieleni, w „STUDIUM” przyjmuje się następujące podstawowe kierunki związane z gospodarką przestrzenną:

ogólne:

- ochronę lasów państwowych w zarządzie Nadleśnictwa Bielsko - uznanych za ochronne na podstawie ustawy o lasach i objętych Leśnym Kompleksem Promocyjnym „Lasy Beskidu Śląskiego”,
- ochronę pozostałych obszarów leśnych oraz zadrzewień, w tym parków zabytkowych z jednoczesnym ich uporządkowaniem i zapewnieniem fachowej pielęgnacji, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, zieleni łąkowej w dolinach cieków, a także w prowadzeniu na dużą skalę zespołów sadów,
- podbudowę biologiczną i uporządkowanie ciągów dolinnych mających predyspozycje do pełnienia roli powiązań przyrodniczo - ekologicznych i nadających się do włączenia w układ nawietrzania i przewietrzania obszaru gminy, a zwłaszcza jej południowej części,
- powyższe założenia wiążą się z bezwzględną ochroną przed zabudową ciągów dolinnych,
- zabezpieczenie przed erozją silnie nachylonych zboczy poprzez staranny dobór zagospodarowania dostosowanego do intensywności procesów wynikających z nachylenia, długości, kształtu i ekspozycji stoków, użytkowania oraz warunków glebowych i gruntowo - wodnych podłoża,
- adaptację i ochronę zadrzewień przyulicznych i już urządzonych zieleni, rozwijanie systemów zieleni na terenach osiedleńczych,
- wprowadzanie zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych,
- ochronę udokumentowanych złóż kopalin (kruszywa naturalne w Międzyrzeczu Górnym oraz złoża gazu ziemnego Kowale), a także doprowadzenie do rekultywacji gruntów zdegradowanych w wyniku eksploatacji surowców mineralnych,

szczegółowe: zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz według Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego / Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach szczególnej ochronie podlegają:

- istniejąca otulina Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, obejmująca południową część gminy (określona w Rozporządzeniu nr 10/98 Wojewody Bielskiego w sprawie utworzenia Parku krajobrazowego Beskidu Śląskiego), istniejące rezerваты przyrody (utworzone na podstawie rozporządzenia ministra właściwego ds. ochrony środowiska):
- projektowane rezerваты przyrody:
- istniejące 15 pomników przyrody (pojedyncze drzewa, grupy drzew, pomniki przyrody nieożywionej) w Grodźcu, Międzyrzeczu Górnym, Rudzicy, Mazańcowicach, Bierach

i Jasienicy (ustanowione w drodze rozporządzeń właściwych wojewodów, bądź Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach),

- proponowane użytki ekologiczne
- proponowane zespoły przyrodniczo - krajobrazowe:
- proponowane pomniki florystyczne:
- obszary NATURA 2000.

3. Z uwagi na konieczność zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych ochroną należy objąć koryta cieków wraz z zielenią wzdłuż brzegów. W ich obrębie wprowadza się zakaz zabudowy, grodzienia i innej działalności powodującej degradację szaty roślinnej porastającej tereny przybrzeżne.

4. Obszary / obiekty chronione stanowiące bardzo istotny element systemu przyrodniczego wymagają respektowania następujących ogólnych zasad:

- wstrzymania ewentualnych lokalizacji obiektów powodujących zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby lub też uciążliwych dla otoczenia jako źródła hałasu i odrażającej woni, *za wyjątkiem dopuszczenia, w obszarze opracowania zmiany studium (w „Obszarze Jasienickiej Strefy Niskoemisyjnej”), przedsięwzięć, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jedynie w zakresie instalacji do obróbki metali żelaznych do nakładania powłok metalicznych z wsadem stali większym niż 2 t na godzinę oraz instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień procesowych większej niż 30 m³, niebędących w kolizji z Naturą 2000.*
- lokalizację obiektów rekreacyjnych i turystycznych podporządkować należy wymogom ochrony środowiska przyrodniczego,
- wszelkie budownictwo mieszkaniowe, usługowe, turystyczne itp. należy zharmonizować z otaczającym krajobrazem,
- prowadzić wzmożony nadzór w zakresie ładów przestrzennego i likwidacji samowoli budowlanej. Zakazuje się lokalizowania bezściółkowych przemysłowych ferm hodowlanych,
- meliorację wodną projektować i realizować w sposób nie powodujący szkody w istniejących ekosystemach dla zachowania właściwych stosunków wodnych w glebie,
- stosowanie środków ochrony roślin musi uwzględniać zasadę ich selektywnego działania, a w przyszłości ograniczenia na rzecz upowszechniania biologicznych metod zwalczania szkodników,
- dążyć do zwiększenia powierzchni leśnej oraz zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.

5. Szczegółowe zasady ochrony zawarte są w aktach prawnych powołujących te obszary i obiekty na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów odrębnych, w tym zwłaszcza ustawy o ochronie przyrody.

6. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy należy uwzględnić ograniczenia wynikające z ustanowienia w trybie ustawy o ochronie przyrody - poszczególnych obszarów i obiektów chronionych.

7. Grodzienie nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych oraz zapewnienie dostępu do powierzchniowych wód publicznych zgodnie z art. 27 i art. 28 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.).

XI.3.3. Obszary zagrożeń środowiska

A. Obszary zagrożone powodzią

1. Właściwy zarząd gospodarki wodnej nie sporządził wymaganego studium ochrony przeciwpowodziowej określającego m.in. „obszary szczególnego zagrożenia powodzią”. Nowe budynki winno się lokalizować w odległości co najmniej 15 m od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieków i minimum 3 m od rowów melioracyjnych. Zmniejszenie tych odległości może nastąpić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w wyniku zaistniałych uwarunkowań, w szczególności geometrii działki budowlanej.

B. Obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych i tereny osuwiskowe

Obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych oraz tereny osuwiskowe zostały wyznaczone i uszczegółowione w Studium w oparciu o „Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla gminy Jasienica” sporządzone przez Państwowy Instytut Geologiczny.

Kierunki zagospodarowania:

- zakaz lokalizacji nowych obiektów na osuwiskach aktywnych,
- na terenach narażonych na ruchy mas ziemnych zakazuje się prowadzenia robót ziemnych zwłaszcza u podstawy stoku, co stanowi potencjalne zagrożenie uruchomienia procesów osuwiskowych, a co za tym idzie bezpośrednie zagrożenie życia i mienia,
- dopuszczenie lokalizacji obiektów budowlanych na terenach narażonych na ruchy mas ziemnych może nastąpić wyłącznie według warunków określonych w dokumentacjach geotechnicznych bądź geologiczno - inżynierskich wykonanych *wyprzedzająco na koszt właścicieli działek*.

XI.3.4. Kierunki działań

W nawiązaniu do już podjętych działań administracji państwowej i władz samorządowych dotyczących podnoszenia poziomu jakości życia mieszkańców w „STUDIUM” przyjmuje się następujące kierunki działań:

- opracowanie programu zmierzającego do tego by każdy zakład wytwórczy posiadał ocenę oddziaływania na środowisko z programem modernizacji uwzględniającym zmiany technologiczno-techniczne łącznie z likwidacją niektórych uciążliwych źródeł, ewentualnie zmianę profilu produkcji,
- zabezpieczenie składowisk węgla, żużla i popiołu przez wtórnym pyleniem,
- rozbudowę w gminie systemów uzbrojenia komunalnego,
- występowanie o uzyskanie zgody właściwych służb ochrony środowiska na działania narażające środowisko, w tym na skażenie i zmianę bilansu wód, jak np.:
  - lokalizowanie nowych ujęć wody,
  - podejmowanie budowy zakładów produkcyjnych, które mogłyby spowodować degradację środowiska (w tym także ferm hodowlanych),
  - budowę magazynów, hurtowni, stacji paliw, myjni samochodów, warsztatów samochodowych itp. związanych z produktami chemicznymi, radioaktywnymi i skażeniami wód,
  - realizacji cmentarzy, grzebalisk,
  - realizacji tranzytowych kolektorów ścieków.

W obszarze zmiany Studium (w „Obszarze Jasienickiej Strefy Niskoemisyjnej”) dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jedynie w zakresie instalacji do obróbki metali żelaznych do nakładania powłok metalicznych z wsadem stali większym niż 2 t na godzinę oraz instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień procesowych większej niż 30 m³, niebędących w kolizji z Naturą 2000.

XI.3.5. Wnioski ogólne

1. Gmina stoi przed szansą stania się ośrodkiem ruchu krajoznawczego ze względu na historyczne i przyrodnicze walory swego regionu.
2. Sformułowane w „STUDIUM” priorytety ochrony i kształtowania środowiska nie wyczerpują całokształtu działań, uznaje się, że będą także formułowane i realizowane cele i zadania wynikające z bieżących obowiązków nakładanych przez przepisy prawa i potrzeb społecznych artykułowanych przez organizacje społeczne polityczne, zawodowe, osoby fizyczne.
3. Realizacja nakreślonej w „STUDIUM” polityki wymaga nie tylko środków finansowych, opracowań koncepcyjnych i projektowych ale także społecznej akceptacji, dla której niezbędna jest szeroko pojęta edukacja ekologiczna.

XI.4. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW

Zgodnie z cytowaną ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a głównie jej art. 10 ust. 2 pkt 3, w „STUDIUM” określa się obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Mając na uwadze walory dziedzictwa kulturowego gminy Jasienica, charakter występujących zagrożeń, obowiązek zachowania wartości rozplanowania (układów urbanistycznych), architektury, krajobrazu uznaje się, że w kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy, a w konsekwencji w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w polityce władz różnych szczebli, użytkowników i inwestorów należy:

- otaczać ochroną obiekty i założenia zabytkowe, prawnie chronione, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (których imienny wykaz przedstawiono w aneksie nr 1 i nr 2 do zmiany STUDIUM),
- przestrzegać zasad formalnych:
  - wszelkie działania inwestycyjne związane z obiektami znajdującymi się w rejestrze zabytków Urzędu Ochrony Zabytków, chronionymi w granicach stref ścisłej ochrony konserwatorskiej, oznaczonych na Rysunku nr 1 zmiany Studium wymagają decyzji i zezwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
  - podejmowanie inwestycji związanych z obiektami znajdującymi się w ewidencji zabytków oraz wykazie stanowisk archeologicznych, oznaczonych na rysunku zmiany Studium nr 1, objętych ochroną w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzenne-go, wymaga każdorazowo opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- opracować dokumentację specjalistyczną dotyczącą wartości krajobrazowych rozplanowania poszczególnych sołectw, układu zabudowy, dróg,
- rozbudować trasy turystyczne dla poznawania piękna tej ziemi,
- doprowadzić do budowy galerii, amfiteatru, rozbudowy placówek kultury w celu umożliwienia upowszechniania dziedzictwa kulturowego oraz propagowania współczesnych tendencji kultury.

XI.5. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE KOMUNIKACJI

XI.5.1. Kierunki rozwoju układu drogowego

W związku z planowanym zagospodarowaniem „Niskoemisyjnej Strefy Ekonomicznej” w Międzyrzeczu Dolnym konieczna jest rozbudowa układu drogowego w tym rejonie gminy. Działania w tym zakresie mogą obejmować:

- budowę dróg dojazdowych, łączących teren z drogą "Ligocką" i drogą "Bronowską", czyli zapewniających powiązanie planowanych terenów usługowo - produkcyjnych, z zewnętrznym układem drogowym,
- budowę dróg wewnętrznych w obrębie terenów usługowo - produkcyjnych.

W planach miejscowych obejmujących tereny przeznaczone pod zabudowę należy wyznaczyć pasy drogowe pod realizację dróg dojazdowych w zakresie niezbędnym dla prawidłowej obsługi komunikacyjnej terenów, odpowiedniej do ich planowanej funkcji, w sposób zapewniający hierarchiczne powiązanie planowanych dróg z podstawowym układem drogowym gminy. Dla nowych odcinków dróg obowiązuje zachowanie co najmniej minimalnej szerokości pasa drogowego wynikającej z przepisów o drogach publicznych dla ustalonej w studium klasy drogi. Na terenach o niekorzystnych warunkach ekofizjograficznych lub z uwagi na istniejącą zabudowę dopuszczalne jest przyjęcie na niektórych odcinkach mniejszych, niż wymagane minimum, parametrów technicznych w zakresie szerokości pasów drogowych. Dla dróg wewnętrznych należy przyjmować minimalne szerokości pasów zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi.

W pasach drogowych, jeśli pozwalają na to ich parametry techniczne, można realizować ścieżki rowerowe, pod warunkiem, że nie będzie to miało negatywnego wpływu na drzewa rosnące w pasie drogowym.

XI.5.2. Parkingi

W planach miejscowych należy ustalać obowiązek bilansowania potrzeb parkingowych w obrębie terenów planowanych inwestycji. Na terenach zabudowy usługowej i usługowo-produkcyjnej, z wyjątkiem istniejących usług publicznych, należy zbilansować potrzeby parkingowe oraz związane z niezbędnymi placami manewrowo-rozładunkowymi, stosownie do rodzaju planowanej działalności usługowej lub produkcyjnej. W przypadku usług publicznych dopuszcza się zaspokojenie potrzeb parkingowych z wykorzystaniem przyległych pasów drogowych.

XI.5.3. Ogólne wytyczne w zakresie układu kolejowego

W przypadku zamierzeń inwestycyjnych polegających na realizacji nowych linii kolejowych należy wprowadzić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w oparciu o decyzje lokalizacyjne, odpowiednie przeznaczenie terenów - z uwzględnieniem ograniczeń w zagospodarowaniu i zakazów zabudowy.

XI.5.4. Ogólne wytyczne dla drogi ekspresowej

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy dla drogi ekspresowej uwzględnić następujące warunki:

- dla projektowanej nowej zabudowy mieszkaniowej / budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi wzdłuż drogi należy ustalać linię zabudowy - min. 50,0 m od zewnętrznej krawędzi jezdni, a tereny wzdłuż drogi przeznaczać pod zielen izolacyjną;
- dla projektowanej strefy aktywności gospodarczej wzdłuż drogi należy ustalać linię zabudowy min. 40,0 m od zewnętrznej krawędzi jezdni;
- obsługa komunikacyjna terenów przyległych do drogi ekspresowej S52 wyłącznie poprzez układ dróg lokalnych, bez możliwości bezpośredniego włączenia do w/w drogi oraz do węzła „Jasienica”, w tym również do łącznic węzła;
- dopuszcza się umieszczenie nowych sieci technicznych takich jak np.: gazociągów, przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych, linii energetycznych itp. prostopadłe do osi drogi, przy czym przekroczenie drogi należy wykonać przewiertem sterowanym lub przeciskiem po uzgodnieniu z zarządcą;

- ze względu na bezpieczeństwo i estetykę należy unikać umieszczania reklam przy drodze, a na odcinku obejścia miejscowości Grodziec wprowadzić zakaz sytuowania wszelkich obiektów reklamowych.

XI.6. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

XI.6.1. System wodno-kanalizacyjny

Zaopatrzenie w wodę

Jako podstawowe i kierunkowe działania w zakresie zaopatrzenia gminy w wodę przyjmuje się:

- utrzymanie, modernizację oraz rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej administrowanej przez:
  - Przedsiębiorstwo Komunalne AQUA SA. z siedzibą w Bielsku-Białej - zaopatrzenie w wodę ok. 80% terenu gminy,
  - Przedsiębiorstwo Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. z siedzibą w Czechowicach-Dziedzicach - zaopatrzenie części sołectw Mazańcowice, Międzyrzecze Dolne, Rudzica, graniczących z gminą Czechowice,
  - Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o. z siedzibą w Ustroniu - zaopatrzenie części sołectw Bielowicko, Iłownica oraz części sołectwa Grodziec przyległego bezpośrednio do gminy Brenna,
  - Spółkę Wodno - Wodociągową w Rudzicy - zaopatrzenie części sołectwa Rudzica,
- utrzymanie i budowę ujęć indywidualnych i studni: kopanych, wierconych do 30 m głębokości i głębinowych powyżej 30 m,
- budowę zbiornika przeciwpowodziowego „MIĘDZYRZECZE” projektowanego w „Programie rozwoju małej retencji dla województwa śląskiego”.

Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków

Jako podstawowe i kierunkowe działania w zakresie odprowadzania i oczyszczenia ścieków na terenie gminy przyjmuje się:

- utrzymanie i *pilną* rozbudowę istniejącej infrastruktury kanalizacyjnej funkcjonującej w części sołectw Jasienica i Mazańcowice, *która docelowo ma obejmować obszar gminy Jasienica, zlokalizowany w zlewni cieków Jasienica i cieków Jasienica,*
- budowę kanalizacji na terenach części sołectw:
  - Międzyrzecze Górne, rejon „Rudawka”,
  - Międzyrzecze Dolne, rejon „Sekwana”,
  - Jasienica, rejony „Farzyna” i „Wygrabowice”

z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni w Wapienicy,

- budowę kanalizacji w sołectwie Grodziec z odprowadzeniem poprzez istniejącą kanalizację zlokalizowaną na pograniczu sołectwa Pogórze (gm. Skoczów) i Grodziec (gm. Jasienica) z odprowadzeniem do oczyszczalni ścieków w Skoczowie administrowanej przez Zakład Komunalny w Skoczowie,
- budowę kanalizacji w sołectwie Rudzica położonym w zlewni cieków Jasienica z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni w Wapienicy lub lokalnej oczyszczalni ścieków,
- w sołectwach: Bielowicko, Wieszczyta, Roztropice i części Łazów przyjmuje się rozwiązania koncepcji skanalizowania opracowanej przez Firmę ALL - CON w Bielsku-Białej z odprowadzeniem ścieków do projektowanej oczyszczalni zlokalizowanej w sołectwie Roztropice (rej. „Dolny Dwór”),

- tereny północne gminy tj. sołectwa: Iłownica, Landek i część Rudzicy proponuje się skanalizowanie i podłączenie do instalacji oczyszczającej w Czechowicach Dziedzicach, w przypadku braku porozumienia w tej sprawie konieczne będzie wykonanie lokalnej oczyszczalni ścieków w sołectwie Landek z odprowadzenie wód oczyszczonych do cieku Iłownicy; nie wyklucza się również alternatywy podłączenia przy możliwościach wydajności oczyszczalni w gminie Chybie,
- dla wszystkich obszarów o niskim stopniu urbanizacji i licznej zabudowie rozproszonej - zwłaszcza w części sołectw: Bielowicko, Wieszcza, Roztropice, Rudzica, Iłownica, Landek, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie i ekonomicznie nieuzasadniona, przewiduje się lokalizację osadników bezodpływowych z wywozem ścieków do stacji zlewnych, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U z 2016 r. poz. 250) oraz na terenach nieskanalizowanych dopuszcza się stosowanie urządzeń indywidualnego gromadzenia i oczyszczania ścieków do czasu realizacji systemu kanalizacji, z zastrzeżeniem, że dla terenu U.1 oraz terenu R1 zlokalizowanego w granicach obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe, położonych w obrębie zlewni źródłiskowej potoku ustala się zakaz stosowania oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania do gruntu, a także obowiązek budowy i utrzymania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki bytowo - gospodarcze lub podłączenia do kanalizacji sanitarnej oraz obowiązek budowy i utrzymania szczelnych zbiorników na gnojówkę i płyt obornikowych w gospodarstwach, w których takie odpady są lub będą wytwarzane.
- utrzymanie rezerwy terenu określonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Międzyrzecze Dolne dla możliwości lokalizacji gminnej oczyszczalni ścieków „Franciszkanie” - dla zlewni cieku Jasienica - według koncepcji opracowanej przez Firmę ALL-CON; zasadność pozostawienia wymienionej rezerwy wynika z potencjalnego ekonomicznego uwarunkowania związanego z taryfą ścieków przedstawioną przez przedsiębiorstwa wodno -kanalizacyjne.

Na terenie gminy Jasienica została wyznaczona aglomeracja Bielsko-Biała - Wapienica. Swym zasięgiem obejmuje ona na terenie gminy część sołectwa Jasienica, Mazańcowice, Międzyrzecze Dolnego oraz Międzyrzecze Górne. Aglomeracji w rozumieniu art. 43 ust. 2 Prawa wodnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 469), to tereny, na których zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych. Aktualnie trwają prace nad propozycją zmiany aglomeracji, która wynika z faktu zmiany planów inwestycyjnych gmin tworzących aglomerację w zakresie budowy kanalizacji oraz z konieczności dostosowania aglomeracji do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji, które nie obowiązywało, gdy aglomeracja była wyznaczana.

Dodatkowo, w oparciu o "Koncepcję techniczno-ekonomiczną kanalizacji w zachodniej części gminy Jasienica", w sołectwach Roztropice, Wieszcza, Bielowicko, zach. Łazy, Grodziec, Świętoszówka, na rysunku nr 1 zostały przedstawione rozwiązania układu sieci kanalizacyjnej dla wymienionych terenów. Koncepcja precyzuje możliwości skanalizowania i oczyszczenia ścieków z ok. 30% terenów całej gminy Jasienica, które zamieszkuje ok. 20% mieszkańców gminy. Sołectwa, znajdujące się w zlewni cieku Iłownica, tj. Roztropice, Wieszcza, Bielowicko i zachodnia część sołectwa Łazy nie zostały objęte gminnym systemem kanalizacyjnym, głównie ze względu na uwarunkowania terenowe oraz rozproszony charakter zabudowy. Na obszarach tych zakładano generalnie budowę indywidualnych oczyszczalni przydomowych bądź zbiorników bezodpływowych. Z uwagi na podział administracyjny - odrębne sołectwa - jak i konfigurację terenu przewiduje się budowę samodzielnych, niezależnych systemów kanalizacyjnych w poszczególnych miejscowościach. Koncepcja, opierając się na wcześniejszych opracowaniach, jak również na nowych elementach wynikających z ustaleń w UG Jasienica, przewiduje budowę sieci

kanalizacyjnej i lokalnych oczyszczalni lub pompowni ścieków dla poszczególnych sołectw, które stanowią niezależne zlewnie wynikające z konfiguracji terenu. Ostatecznie w koncepcji podano analizie techniczno-ekonomicznej poniższe rozwiązanie wariantowe:

Wariant I - budowa niezależnych systemów kanalizacyjnych wraz z lokalnymi oczyszczalniami ścieków w poszczególnych sołectwach tj. w Roztropicach, Wieszczałach, Bielowicku i Grodźcu oraz przerzut ścieków ze Świętoszówki do kanalizacji sołectwa Jasienica.

Wariant II - budowa wspólnej oczyszczalni ścieków w Roztropicach dla sołectw Roztropice, Wieszczał, Bielowicko i zach. część wsi Łazy wraz z siecią kanałów i lokalnym przerzutem ścieków oraz niezależne rozwiązania dla Grodźca i Świętoszówki jak w wariantcie I.

Należy dążyć do:

- Całkowitej likwidacji systemu szamb indywidualnych w miarę rozbudowy kanalizacji sanitarnej.
- W miarę możliwości do systematycznej rozbudowy kanalizacji deszczowej.

XI.6.2. System energetyczny. Kierunki działań własnych gminy w zakresie rozwoju sieci energetycznej

Zgodnie z Ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 roku „Prawo energetyczne” (*Dz.U. z 2012 poz. 1059 z późn. zm.*) do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe należy planowanie i organizacja zaopatrzenia w te media na obszarze gminy, planowanie oświetlenia zewnętrznego miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy oraz finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg, dla których jest zarządcą. Obowiązuje wymóg opracowania przez władze gmin założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, a po ich zatwierdzeniu, „w przypadku gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji w/w założeń” również projektu planu. Takie komplementarne podejście pozwoli na racjonalne wykorzystanie poszczególnych nośników energii wyznaczając ekonomicznie uzasadnione obszary obsługi ze względu na odległość od źródeł czy gęstość obciążenia. Zgodnie z przepisami wykonawczymi do Ustawy „Prawo energetyczne” budowa lub rozbudowa sieci ciepłowniczych, gazowniczych i elektroenergetycznych przewidziane winny być w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W związku z powyższym stanem prawnym w interesie gminy jest opracowanie planów miejscowych dla tych obszarów, dla których przewidywane są przedsięwzięcia inwestycyjne obejmujące w/w elementy infrastruktury technicznej.

Zaopatrzenie w gaz

Utrzymuje się istniejący system zaopatrzenia gminy w sieciowy gaz ziemny realizowany za pośrednictwem gazociągów wysokoprężnych i stacji redukcyjno-pomiarowych 1° Grodziec, Międzyrzecze i Jasienica, a następnie gazociągami średnioprężnymi. Dla nowych rejonów urbanizacji i grup odbiorców rozwój, modernizacja i budowa sieci gazowniczej oraz stacji redukcyjnych winna być ujęta w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy uwzględnieniu warunków określonych przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA. Utrzymuje się lokalizacje wymienionych wyżej stacji redukcyjnych 1° z zachowaniem strefy wybuchowości o szerokości określonej w przepisach odrębnych, wolnej od zabudowy.

W obszarze gminy utrzymuje się przebieg gazociągów wysokiego ciśnienia: DN 300 relacji Komorowice - Skoczów, DN 100 relacji Komorowice - Skoczów, odg. do SG Jaworze/Jasienica oraz DN 100 relacji Komorowice - Skoczów, odg. do SG Międzyrzecze oraz dopuszcza ich przebudowę. Dla istniejących gazociągów obowiązuje pas wolny od zabudowy o łącznej szerokości 30 m (po 15 m na stronę), stanowiący ich obustronną strefę techniczną. Dopuszcza się

zmianę wyżej wymienionej szerokości, zgodnie z warunkami technicznymi określonymi przez administratora gazociągów. Dla projektowanych gazociągów szerokość strefy kontrolowanej należy przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi w tym zakresie. Wraz z rozbudową sieci zasilającej i rozdzielczej należy podjąć działania zmierzające do sukcesywnego wprowadzania paliw czystych ekologicznie do ogrzewania i celów komunalno - bytowych, w celu poprawy stanu środowiska.

Dla projektowanych gazociągów obowiązują przepisy i strefy wynikające z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dn. 26.04.2013r., Dz. U. z dn. 4 czerwca 2013r., poz.640, zał. nr 2 tabela nr 3 wraz z rozbudową sieci zasilającej należy podjąć działania zmierzające do sukcesywnego ograniczenia paliw stałych do ogrzewania i celów komunalno - bytowych w celu poprawy stanu środowiska.

Konieczność zachowania stref ochronnych (odległości bezpiecznych) wokół odwiertów czynnych $R=50$ m, wokół odwiertów zlikwidowanych $R = 5$ m.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Utrzymuje się istniejący system zaopatrzenia gminy w energię elektryczną realizowany z krajowego systemu energetycznego poprzez główny punkt zasilający (GPZ) 110/115kV „Wapienica” za pomocą sieci średniego napięcia (SN) 15kV i stacji transformatorowych 15/0.4kV.

Nowe rejony urbanizacji i grupy odbiorców jak i modernizacje sieci, rozbudowy istniejących i budowa nowych sieci i stacji transformatorowych winny być ujęte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu warunków określonych przez *Operatora Systemu Dystrybucyjnego*. Utrzymuje się przebieg przez obszar gminy następujących linii elektroenergetycznych napowietrznych:

- 2-torowa linia 220 kV relacji Bujaków - Liskovec, Bieruń - Komorowice,
- 1-torowa linia 110 kV relacji: GPZ Komorowice - GPZ Czechowice,
- 2-torowa linia 110 kV relacji: GPZ Komorowice - GPZ Gwiedzna, GPZ Bielsko – GPZ Skoczów,
- 2-torowa linia 110 kV relacji: GPZ Gwiedzna - GPZ Skoczów, GPZ Bielsko -GPZ Skoczów.

Projektowana specjalna strefa gospodarcza - Jasienicka Niskoemisyjna Strefa Przemysłowa wymaga rozbudowy sieci elektroenergetycznej SN. Operator Systemu Dystrybucyjnego zakłada dwa warianty dostawy prądu, które będą uzależnione od wielkości planowanego poboru od przyszłych odbiorów.

Pierwszy wariant, w przypadku braku wystarczającej mocy, zakłada budowę GPZ, który będzie zlokalizowany na terenie Niskoemisyjnej Strefy Przemysłowej zostanie włączony do istniejącej linii elektroenergetycznej 220 kV relacji Bujaków - Komorowice.

Drugi wariant, zakłada rozbudowę sieci elektroenergetycznej SN, które będą połączone ze stacją 110/15kV GPZ Gwiedzna, która w tym momencie stanowi jeden z głównych punktów zasilających odbiorców na terenie gminy.

Oba warianty zakładają budowę linii SN w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Wisły w wykonaniu kablowym, w związku z powyższym ustala się zakaz realizacji sieci elektroenergetycznych na wyżej wymienionym obszarze w wykonaniu napowietrznym.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną z promieniowania słonecznego ustala się:

- na rysunku nr 1 wyznaczono obszary, na których przewiduje się możliwość rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z promieniowania słonecznego o mocy przekraczającej 100kW,
- na terenach oznaczonych symbolem P, U/P, **P/U**, U oraz terenach wyznaczonych w planach miejscowych jako tereny produkcyjne i usługowe dopuszcza się lokalizację urządzeń

wytwarzających energię z promieniowania słonecznego, w tym o mocy przekraczającej 100kW,

- na terenach przeznaczonych do zabudowy dopuszcza się lokalizacje urządzeń wytwarzających energię z promieniowania słonecznego, o mocy nie przekraczającej 100kW, przy czym w planach miejscowych należy określić szczegółowe warunki ich lokalizacji.

W zakresie zaopatrzenie w energię elektryczną z energii wody ustala się:

- dopuszcza się lokalizacje urządzeń do produkcji energii elektrycznej, w tym o mocy przekraczającej 100kW na ciekach wodnych przy zachowaniu ciągłości ekologicznej i migracji zwierząt, w szczególności na ciekach Łaziański, Zlewaniec i Hłownica.

W zakresie zaopatrzenie w energię elektryczną z biomasy ustala się:

- dopuszcza się lokalizacje urządzeń wytwarzających energię z biomasy o mocy przekraczającej 100kW, wyłącznie na zabudowanych terenach rolniczych.

W zakresie zaopatrzenie w energię elektryczną z biogazu ustala się:

- zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z biogazu o mocy przekraczającej 100kW.

W zakresie zaopatrzenie w energię elektryczną z wiatru o mocy nie przekraczającej 100kW ustala się:

- dopuszcza się lokalizacje przydomowych elektrowni wiatrowych na potrzeby własne właściciela wyłącznie na terenach przeznaczonych do zabudowy oraz na zabudowanych terenach rolniczych,
- na terenach oznaczonych symbolem P, U/P, P/U, U oraz terenach wyznaczonych w planach miejscowych jako tereny produkcyjne i usługowe dopuszcza się lokalizacje elektrowni wiatrowych na potrzeby własne właściciela,
- maksymalna wysokość urządzeń produkujących energię z wiatru nie może przekraczać o więcej niż 3,0m wysokości budynków dopuszczonych w ustaleniach MPZP, na danym terenie.

Zaopatrzenie w ciepło

Ustala się dla rozproszonej zabudowy indywidualne - lokalne źródła ciepła. Dla rejonów zabudowy zwartej i wyższej zaleca się stosowanie grupowych źródeł ciepła. Ze względów ochrony powietrza dla nowej zabudowy i przy modernizacji sugeruje się aby w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego ustalać obowiązek stosowania paliw ekologicznych (w tym gazu, oleju opałowego, energii elektrycznej).

Telekomunikacja

W zakresie systemów telekomunikacyjnych oraz utrzymania i rozwoju terenów, budowli i obiektów telekomunikacji ustala się:

- zabezpieczenie aktualnych potrzeb mieszkańców i podmiotów gospodarczych poprzez tworzenie możliwości modernizacji i rozbudowy sieci,
- nowe anteny telefonii bezprzewodowych należy lokalizować przy zachowaniu wszystkich wymogów lokalizacyjnych i formalno-prawnych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- w miarę możliwości należy dążyć do lokalizowania stacji i urządzeń nadawczych i centrali telekomunikacyjnych w odległości większej niż 30m od budynków o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej.

XI.7. GOSPODARKA ODPADAMI

W zakresie gospodarki odpadami należy zachować wymogi określone w obowiązującym na terenie gminy „Planie gospodarki odpadami” będącym załącznikiem do uchwały podjętej zgodnie ze znowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który to plan zawiera szczegółowe zasady w tym zakresie. Postępowanie z odpadami winno wynikać także z obowiązujących przepisów ustawy o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21, z późn. zm.).

XI.8. OBRONA CYWILNA I OBRONNOŚĆ

W zakresie problematyki związanej z obronnością i obroną cywilną na etapie opracowania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz projektowania realizacyjnego należy uwzględnić niżej określone działania:

Na terenach dużego zagęszczenia ludności oraz przewidywanych zagrożeń niebezpiecznymi środkami chemicznymi w miarę możliwości technicznych i ekonomiczno-prawnych należy zapewnić zarezerwowanie terenów niezabudowanych (w postaci terenów rekreacyjno-sportowych, parków, zalesień itp.) zachowując ich wykorzystanie dla celów ochrony środowiska naturalnego i kulturowego oraz do ewentualnego wykorzystania w sytuacjach szczególnych, przygotowanie awaryjnych ujęć wody pitnej oraz sieci hydrantowej lub zbiorników wody dla celów przeciwpożarowych i do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych, preferencje dla realizacji małej retencji na ciekach powierzchniowych, zarezerwowanie wyznaczonych wielokondygnacyjnych budynków administracyjnych i przemysłowych, odpowiednich pomieszczeń o wzmocnionej konstrukcji z przeznaczeniem dla ochrony ludności od zagrożeń szczególnych. Na etapie decyzji o warunkach zabudowy lub pozwolenia na budowę dla poszczególnych inwestycji lokalizację tych obiektów należy uzgodnić z odpowiednimi służbami obrony cywilnej, w oparciu o rejonowy plan obrony, zobowiązanie administracji inwestorów i użytkowników do zapewnienia łączności telefonicznej do celów alarmowych, zwłaszcza w rejonach zatopień i na obszarach zamieszkałych.

Cześć obszaru gminy znajduje się w zasięgu powierzchni ograniczających wysokości zabudowy lotniska Aleksandrowice k/Bielska Białej. W zakresie realizacji obiektów jak i zagospodarowania terenów obowiązują parametry wysokościowe określone w dokumentacji rejestracyjnej lotniska oraz ograniczenia określone w przepisach odrębnych z zakresu Prawa lotniczego.

XII. INSTRUMENTALIZACJA WDRAŻANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY JASIEŃCA OKREŚLONEJ W STUDIUM

XII.1. ZAPIS STUDIUM DOTYCZĄCY INSTRUMENTALIZACJI POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Zasady instrumentalizacji dotyczą całego obszaru gminy Jasienica w jej granicach administracyjnych. W celu nadania jednoznaczności zapisowi STUDIUM przedstawiono ustalenia generalne na rysunku nr 1 studium i w niniejszym rozdziale.

- Zasady instrumentalizacji dotyczą całego obszaru gminy Jasienica w jej granicach administracyjnych z 2016 roku.
- Wykazano granice sołectw co powinno ułatwić odczytanie ustaleń przyjmowanych w studium odnoszących się do ich areału.

XII.2. ZASADY OGÓLNE I INSTRUMENTY WDRAŻANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ OKREŚLONEJ W STUDIUM

Zgodnie z cytowaną ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego może być sporządzany dla obszaru gminy, jej części, zespołu gmin lub jego części. W przypadku Jasienicy funkcjonują plany miejscowe dla *wszystkich* sołectw.

Opracowana „Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Jasienica w latach 2006

– 2011”, przyjęta uchwałą Nr XV/133/11 z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienicy wskazuje jednoznacznie na potrzebę aktualizacji planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze gminy Jasienica, które stały się nieaktualne w całości. Są to:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Biery, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVI/245/2005 z dnia 27 stycznia 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 22 marca 2005 r. Nr 31, poz. 848;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Iłownica, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVI/246/2005 z dnia 27 stycznia 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 22 marca 2005 r. Nr 31, poz. 849;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Landek, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVI/247/2005 z dnia 27 stycznia 2005r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 22 marca 2005 r. Nr 31, poz. 850;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Łazy, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVI/248/2005 z dnia 27 stycznia 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 23 maja 2005 r. Nr 31, poz. 1660;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Międzyrzecze Dolne, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVI/249/2005 z dnia 27 stycznia 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 22 marca 2005 r. Nr 31, poz. 851;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Bielowicko, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVI/244/2005 z dnia 27 stycznia 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 22 marca 2005 r. Nr 31, poz. 847;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Międzyrzecze Górne, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVII/257/2005 z dnia 24 lutego 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 19 kwietnia 2005 r., Nr 45, poz. 1233;

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Roztropice, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVII/258/2005 z dnia 24 lutego 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 19 kwietnia 2005 r., Nr 45, poz. 1234;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Świątoszówka, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVII/259/2005 z dnia 24 lutego 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 19 kwietnia 2005 r., Nr 45, poz. 1235;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Wieszcza, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica, Nr XXVII/260/2005 z dnia 24 lutego 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 19 kwietnia 2005 r., Nr 45, poz. 1236;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Mazańcowice, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVII/261/2005 z dnia 24 lutego 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 19 kwietnia 2005 r., Nr 45, poz. 1237;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Rudzica, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVII/262/2005 z dnia 24 lutego 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 19 kwietnia 2005 r., Nr 45, poz. 1238;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Jasienica, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XXVII/263/2005 z dnia 24 lutego 2005 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 23 maja r., Nr 64, poz. 1661;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Grodziec, uchwalony uchwałą Rady Gminy Jasienica Nr XLIV/461/2006 z dnia 26 października 2006 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 8 grudnia 2006 r., Nr 145, poz. 4192.

Zachodzi potrzeba aktualizacji zapisów planistycznych, ewentualnego dokonania zmian w planie oraz opracowania planów miejscowych dla obszarów wyznaczonych w STUDIUM.

Uznaje się, że podstawowe funkcje STUDIUM - regulacyjna i kreacyjna będą realizowane poprzez zastosowanie następujących głównych instrumentów:

- proceduralnych - polegających na wykorzystaniu ustaleń STUDIUM do aktualizacji planów miejscowych, oceny już wykonanych planów w stosunku do ustaleń STUDIUM,
- planistycznych - polegających na wykorzystaniu ustaleń STUDIUM do opracowań problemowych, związanych z gospodarką gminy,
- prawnych - polegających na tworzeniu aktów prawa lokalnego przez Radę Gminy także i na podstawie ustaleń STUDIUM;
- bezpośrednich działań inwestycyjnych - polegających na angażowaniu budżetu gminy w działania stymulujące pożądane procesy rozwoju gminy,
- ekonomiczno-finansowych - polegających na stosowaniu zróżnicowanego systemu podatków, opłat, kredytów (w ramach posiadanych kompetencji) w celu stymulacji pożądanych zachowań inwestorów w rozwoju gminy,
- informacyjno-promocyjnych - polegających na prowadzeniu szeroko rozumianej działalności informacyjnej na temat zarówno uwarunkowań rozwoju gminy, jak i kierunków jej zagospodarowania przestrzennego. Celem takiej działalności jest pobudzenie inicjatyw inwestycyjnych i społecznych na rzecz rozwoju gminy, rozwijania świadomości społeczeństwa gminy odnośnie walorów przestrzeni gminy jak i jej zagrożeń, a także potencjalnych szans rozwojowych Jasienicy.

Ponadto za istotne instrumenty realizacji ustaleń STUDIUM uznaje się:

- inspirowanie i realizowanie programów związanych z infrastrukturą komunalną gminy a głównie odprowadzeniem ścieków i zaopatrzeniem w wodę pitną,
- stymulowanie rozwoju gminy między innymi poprzez:
  - tworzenie komunalnych zasobów nieruchomości,
  - analizę i kontrolę stopnia wykorzystania gruntów przekazanych w użytkowanie czasowe.
  - tworzenie rezerw terenów uzbrojeniowych jako aportu w działaniach przetargowych, lokalizacyjnych itp.,
  - kontynuowanie procesu ewidencji nieruchomości („katastrów”), określanie ofert działek, lokali;
- udział samorządu gminy w procesie aktualizacji:
  - strategii rozwoju województwa śląskiego,
  - planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego,
  - wieloletnich programów wojewódzkich, których uchwalenie leży w kompetencji samorządu wojewódzkiego.

Jest to istotny element wdrażania polityki przestrzennej związanej z gminą ponieważ szereg elementów istniejącego i projektowanego zainwestowania gminy oraz funkcji gminy w bardzo dużym stopniu uzależnionych jest od polityki przestrzennej państwa związanej głównie z:

- strefami aktywności ekonomicznej o strategicznym znaczeniu dla państwa,
- modernizacją tras drogowych o znaczeniu międzynarodowym (E-75), krajowym i regionalnym,
- rozwiązywaniu problemów gospodarki wodnej (zbiornik przeciwpowodziowy),
- modernizacją układu kolejowego,
- obszarami i obiektami przyrodniczymi i kulturowymi objętymi ochroną,
- realizacją uzbrojenia komunalnego.

Jednym z istotnych zadań wyżej wymienionych dokumentów jest funkcja promocyjna regionu a w tym jego wydzielonych rejonów strukturalnych (jak np. gminy Jasienica). Zgodnie z procedurami Unii Europejskiej warunkiem wsparcia finansowego zamierzeń związanych z różnymi formami rozwoju lokalnego jest umieszczenie konkretnych programów rozwoju gminy w strategii rozwoju regionalnego. Stąd tak istotnym jest współdział samorządu lokalnego w tworzeniu wyżej wymienionych dokumentów ogólnowojewódzkich,

- zapewnienie współdziałania samorządu gminy z samorządem powiatowym i samorządem miasta Bielsko-Biała, w tym odnośnie prowadzonych analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, zagadnień jego rozwoju, styków pomiędzy miastem a gminą. Ma to bardzo duże znaczenie dla realizacji polityki przestrzennej gminy ponieważ szereg jej elementów jest bezpośrednio związanych z układami ponadgminnymi, z wykonywaniem przez samorząd powiatowy zadań publicznych o charakterze ponadgminnym,
- kontynuowanie i rozszerzenie porozumień międzygminnych w sferze gospodarki komunalnej, ochrony środowiska, komunikacji;
- wprowadzania stałej promocji rozwiązań urbanistycznych i architektoniczno-budowlanych dotyczących zarówno zadań przestrzennych, nowego budownictwa i systemów komunalnych, jak i modernizacja istniejących układów funkcjonalno-przestrzennych, obiektów kubaturowych, układów związanych z infrastrukturą techniczną. Szczególne honory powinny dotyczyć tych rozwiązań, które w sposób ewidentny: promują Jasenicę jako gminę atrakcyjną dla podejmowania działalności inwestycyjnej, podnoszą

walory krajobrazu gminy, jej estetykę, prowadzą do racjonalnego wykorzystania walorów środowiska.

XII.3. INTERPRETACJA ZAPISÓW USTALEŃ STUDIUM

- Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym STUDIUM nie stanowi podstawy ustalania decyzji administracyjnych dotyczących warunków zabudowy, lokalizacji inwestycji celu publicznego lub pozwolenia na budowę, ale jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy.
- Ustalenia zawarte w tekście i rysunku nr 1 wyrażają kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru, ale nie są ścisłym przesądzeniem o formie i granicach zainwestowania i użytkowania terenów.
- Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.
- Określenia dotyczące formy użytkowania terenów dotyczą dominujących rodzajów zabudowy. Oznacza to, że na terenach tych mogą być realizowane także i inne formy zabudowy, ale nie sprzeczne z formą podstawową.
- Przy opracowywaniu planów miejscowych dla obszarów przeznaczonych pod zabudowę należy przewidywać zielen publiczną stwarzającą warunki do wypoczynku /estetyki otoczenia.
- Działalność określana mianem przemysłowej, gospodarczej, przedsiębiorczości itp. nie może swoją uciążliwością i szkodliwością wykraczać poza granice terenu, do którego prowadzący ją posiada tytuł prawny.
- Dla terenów rolnych o symbolach R1, R2 i WS oraz na terenach zieleni o symbolu ZE zachowuje się w planach miejscowych istniejącą zabudowę nie wykazaną na rysunku nr 1, jeżeli została zrealizowana na podstawie decyzji administracyjnych a jej dalsze funkcjonowanie nie koliduje z innymi kierunkami zagospodarowania.
- Dla obszaru górniczego "Kowale" dopuszcza się wprowadzenie funkcji eksploatacyjnej złoża w planie miejscowym nie ujętej na rysunku nr 1.
- Dopuszcza się wydzielenia w planach miejscowych na terenach leśnych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym, związanych wyłącznie z inwestycjami infrastruktury technicznej podziemnej z zastrzeżeniem, że nie dopuszcza się realizacji infrastruktury technicznej podziemnej w obrębie obszarów kluczowych dla zachowania muchołówki białoszywej (wydzielenia leśne 60b, 60c, 60j. 60k Nadleśnictwo Bielsko, obręb Wapienica).

XII.4. KIERUNKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW WYZNACZONYCH W ZMIANIE STUDIUM

XII.4.1. Kategorie przeznaczenia terenów

Kierunki zmian w zagospodarowaniu terenów określa rysunek studium "Kierunki zagospodarowania przestrzennego" oraz tabele zawierające dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w strukturze przestrzennej gminy przy określaniu przeznaczenia terenów, o niżej wymienionych kierunkach zagospodarowania:

MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej intensywnej

MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

MM- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej

U - tereny zabudowy usługowej

US, UT - wieloprzestrzenne tereny usługowe związane z funkcją turystyczną wykorzystujące walory gminy głównie dla wypoczynku wielodniowego i świątecznego

P - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
P.1- tereny produkcji energii z odnawialnych źródeł energii
MN/U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej
MW/MN - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej
U/P - tereny usługowo – produkcyjne
P/U – tereny produkcyjno - usługowe
R2 - tereny rolnicze z zakazem zabudowy
R1 - tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy
WS - tereny wód stojących wraz z towarzyszącą infrastrukturą oraz zielenią
ZL - tereny leśne
ZLz - tereny nieleśne przeznaczone do zalesienia
ZE- teren zieleni - urządzonej i nieurządzonej
ZP - tereny zieleni parkowej
ZC - tereny cmentarzy wraz z obszarem oddziaływania cmentarza.

XII.4.2. Kierunki zmian struktury urbanistycznej

Generalne kierunki zmian w strukturze przestrzennej całej gminy dotyczą przede wszystkim zdefiniowanych poniżej problemów.

W zasięgu strefy rozwoju funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej:

W układzie przestrzennym gminy rozwój zabudowy mieszkaniowej będzie następował poprzez:

- uzupełnianie zabudowy (dogęszczanie) w istniejących zespołach zabudowy, posiadających pełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną i komunikację, wymagających ewentualnie rozbudowy sieci dróg wewnętrznych,
- realizację zabudowy w zespołach rozwijających się, wymagających budowy dróg i uzbrojenia technicznego.
- restrukturyzację istniejącej zabudowy zdekapitalizowanej, w złym stanie technicznym lub nie spełniającej wymogów prawa budowlanego.

Lokalizacja (głównie w pasach przyulicznych) usług publicznych i usług komercyjnych nieuciążliwych oraz działalności gospodarczej o charakterze produkcyjnym i usługowym, nie powodującej uciążliwości dla otoczenia.

Dla terenów oznaczonych symbolem „MN”, „MM” „MW” i „MN/U” określa się następujące wymogi dotyczące sposobu zabudowy terenu:

- dla wyznaczania nowych terenów budowlanych - parametry działek budowlanych należy dopasować do ustaleń w tym zakresie w zależności od lokalizacji w grupie funkcjonalnej,
- w przypadku rozbudowy, przebudowy lub nadbudowy istniejących budynków oraz w przypadku pojedynczych uzupełnień istniejącej zabudowy dopuszcza się indywidualne określenie parametrów i wskaźników, nawiązujące do sąsiedniej zabudowy mieszkaniowej.

Preferencje kształtowania formy architektonicznej zabudowy:

- nawiązanie do lokalnych tradycji budownictwa mieszkaniowego,
- zastosowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych (cegła, drewno, kamień),
- liczba kondygnacji nadziemnych nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych (również w zabudowie zagrodowej) oraz budynków o funkcji mieszkaniowo-usługowej - do trzech, przy czym kondygnacja druga lub trzecia w formie poddasza użytkowego w dachu stromym.

W zasięgu strefy rozwoju funkcji usługowo - produkcyjnej i produkcyjnej:

Na terenie gminy przewiduje się realizację obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, często lokalizowanych łącznie z obiektami handlowo - usługowymi, na terenach skoncentrowanych głównie wzdłuż ważniejszych dróg (krajowa, powiatowe). Szczególny nacisk powinien być położony na:

- przekształcanie funkcji i formy istniejącego zainwestowania,
- intensyfikację wykorzystania przestrzeni,
- adaptację obiektów mieszkalnych na funkcje usługowe lub produkcyjne,
- likwidację negatywnego oddziaływania na środowisko,
- wprowadzanie zieleni izolacyjnej i ozdobnej,
- ochronę terenów mieszkaniowych i rolniczych przed skutkami oddziaływania lokalizowanych inwestycji.

Należy więc kierunkować rozwój na lokalizację inwestycji nowoczesnych, wysokich technologii. Lokalizację inwestycji uciążliwych, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, dopuszcza się w strefie oddziaływania drogi krajowej i dróg powiatowych. Lokalizację obiektów uciążliwych w innych terenach uzależnia się od wykonania analiz (raportu) stwierdzających brak negatywnego oddziaływania na środowisko.

Preferencje kształtowania formy architektonicznej zabudowy:

- w przypadku rozbudowy, przebudowy lub nadbudowy istniejących budynków oraz w przypadku pojedynczych uzupełnień istniejącej zabudowy dopuszcza się indywidualne określenie wskaźników, nawiązujące do sąsiedniej zabudowy,
- dla budynków nowych wskazuje się stosowanie dachów płaskich, dwuspadowych lub wielospadowych o kącie nachylenia połaci od 0° do 30°.

W zasięgu strefy rozwoju funkcji usługowej:

Należy utrzymywać i rozwijać gminne centrum administracyjno-usługowe w Jasienicy, ze szczególnym uwzględnieniem łatwej dostępności podstawowych usług dla ludności. Centrum to powinno stanowić teren inwestycyjny dla nowych struktur centrotwórczych, takich, jak koncentracja obiektów usługowych: handlowo - gastronomicznych, administracyjnych, bankowych, telekomunikacji, zdrowia, kultury, hotelowych itp. Obiekty te winny posiadać wysokie walory użytkowe i estetyczne, przy zachowaniu skali w stosunku do obiektów historycznych. Centra wiejskie pozostałych wsi powinny preferować rozwój usług podstawowych, związanych z zaspokojeniem lokalnych potrzeb mieszkańców oraz turystów.

W procesie przekształceń należy poprawić estetykę obiektów oraz eliminować bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.

Ze względu na charakter turystyczny, struktura funkcjonalna powinna zapewniać:

- zwiększenie terenów usług gastronomii, handlu i obsługi turystów,
- rozwój centrum administracyjnego gminy w Jasienicy,
- coraz lepszy dostęp do komunikacji publicznej,
- odpowiedni system organizacji ruchu dla samochodów osobowych uwzględniający wzmożony ruch pieszy,
- odpowiednią ilość miejsc parkingowych w bezpośrednim sąsiedztwie lub w „atrakcyjnej” odległości od terenów skoncentrowanych usług publicznych;

Rozwój usług podstawowych:

- Usługi oświaty

Lokalizacja jednostek oświatowych w zakresie szkolnictwa powinna uwzględniać brak barier przestrzennych i komunikacyjnych. Poza szkolnictwem publicznym wszystkie obiekty oświatowe należy traktować jako obiekty o swobodnej lokalizacji, przy zapewnieniu im właściwego dostępu komunikacyjnego oraz nieuciążliwego sąsiedztwa.

– Usługi zdrowia

Podobnie jak w zakresie usług oświaty, dla obiektów opieki zdrowotnej zwłaszcza na szczeblu podstawowym należy likwidować bariery przestrzenne i komunikacyjne. Dopuszcza się swobodną lokalizację komercyjnych usług zdrowia. Natomiast obiekty opieki społecznej (domy opieki społecznej dla osób starszych, domy dziecka itp.) winno się lokalizować na terenach o małej intensywności zabudowy z zapewnieniem dostępności komunikacyjnej oraz dostępem do terenów zielonych.

– Usługi kultury

Działalność kulturalna - kluby, biblioteki itp., winna współdziałać z innymi formami usługowymi (np. oświatą). Należy promować przeznaczanie na potrzeby kultury obiektów zabytkowych : urządzenie pracowni rzemiosła artystycznego, galerii, wystaw, izb pamięci itp., promowanie sztuki i artystów regionu.

W zasięgu strefy rozwoju wielkoprzestrzennych terenów usługowych (US,UT):

Ze względu na uwarunkowania terenu gminy posiadającej wysokie walory, jak również ze względów ekologicznych i ekonomicznych, funkcja turystyczna powinna być preferowana jako jedna z wiodących funkcji gminy Jasienica. Należy dążyć do umocnienia pozycji atrakcyjnego ośrodka turystycznego, utworzenia silnego centrum obsługi ruchu turystycznego, wykorzystując korzystne połączenia komunikacyjne i położenie na szlakach turystycznych i krajoznawczych (droga ekspresowa Bielsko-Biała - Cieszyn), przez atrakcyjne tereny w pobliżu Beskidu Śląskiego. Atrakcyjność gminy powinna zostać również poważnie wzmocniona szeroką ofertą usług gastronomicznych i handlowych w centrach usługowych - gminnym, wiejskich i przy głównych drogach. Podstawą rozwoju turystyki wielodniowej i świątecznej jest stworzenie bazy noclegowej, która powinna uwzględniać potrzeby turystów o różnym stopniu zamożności oraz fakt nierównomiernego wykorzystania miejsc noclegowych w ciągu roku. W związku z tym hotele o zróżnicowanym standardzie i cenach powinny w okresach mniejszego ruchu turystycznego pełnić funkcję ośrodków szkoleniowych, integracyjnych, „zielonych” szkół i przedszkoli itp.

XII.4.3. Ustalenia szczegółowe dotyczące kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

Objaśnienia pojęć użytych w tabelach ustaleń szczegółowych:

- powierzchnia biologicznie czynna - minimalny udział powierzchni terenu biologicznie czynnej w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2002 nr 75 poz. 690 z późn. zm.), w obrębie wydzielonej nieruchomości,
- funkcje przeznaczenia:
  - podstawowe – należy przez to rozumieć funkcje odnoszące się do przeważającej powierzchni terenu wyznaczonego graficznie na rysunku nr 1,
  - dopuszczalne – należy przez to rozumieć przeznaczenie, stanowiące uzupełnienie przeznaczenia podstawowego;
- symbol – symbol funkcji/przeznaczenia terenu uwidoczniony na rysunku nr 1,
- usługi obsługujące funkcje mieszkaniową: handel detaliczny, z wyłączeniem obiektów wielkopowierzchniowych, gastronomia, drobne usługi kultury, galerie, biblioteki, pracownie artystyczne, gabinety lekarskie, gabinety odnowy biologicznej, biura, usługi

związane z wykonywaniem wolnego zawodu, placówki bankowe, pomieszczenia zakwaterowania turystycznego, drobne nieuciążliwe rzemiosło, itp.

- budynki usług publicznych: budynki o charakterze administracyjnym np. urzędów gminy, urzędów pocztowych, budynki szkolnictwa przedszkolnego, szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego, budynki szkół zawodowych lub kształcenia specjalistycznego, placówki badawcze (prowadzące nieuciążliwą działalność naukową), specjalne szkoły dla dzieci niepełnosprawnych, ośrodki kształcenia ustawicznego, szpitale, przychodnie, poradnie, żłobki, ośrodki pomocy społecznej dla matki i dziecka, itp.
- obiekty kultury religijnej - kościoły, kaplice, cerkwie, meczety, synagogi, domy modlitwy, plebanie, domy rekolekcyjne, plenerowe miejsca modlitwy itp.
- tereny przestrzeni publicznych, w tym tereny rekreacyjne: place zabaw, boiska do gier małych, ścieżki zdrowia, miejsca wypoczynku dla osób starszych, itp.

Zakres funkcji dominujących i dopuszczalnych obejmuje również integralnie związane z określonym rodzajem zabudowy budowle (garaże, budynki gospodarcze i administracyjno-socjalne), drogi dojazdowe, parkingi, place rozładunkowe i manewrowe) oraz zieleni urządzoną.

W planach miejscowych w obrębie poszczególnych obszarów przeznaczonych pod zabudowę, jeśli nie jest to wykluczone przepisami prawa lub szczególnymi uwarunkowaniami, dopuszczalne jest ponadto przeznaczenie części terenów (w zakresie nie większym niż niezbędny dla realizacji określonych przedsięwzięć) na cele: komunikacji (dróg, parkingów, placów, ścieżek pieszych i rowerowych), urządzeń służących ochronie środowiska i zdrowia ludzi, gospodarce wodnej i ochronie przed powodzią (w tym urządzeń melioracji wodnych), terenów zieleni, sieci i obiektów infrastruktury technicznej (w tym w zakresie sieci i infrastruktury telekomunikacyjnej) oraz komunalnej (z wyjątkiem składowisk odpadów i terenów gospodarki odpadami), niepowiązanych z obsługą terenu, a także związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i obronności państwa oraz bezpieczeństwa publicznego.

Określone w studium wskaźniki urbanistyczne (minimalną powierzchnie biologicznie czynna oraz maksymalną wysokość zabudowy) należy traktować jako ukierunkowanie działań, przy czym przy sporządzaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego możliwe jest określenie innych wskaźników jeżeli wynikać to będzie z uwzględnienia występujących na danym terenie uwarunkowań faktycznych i prawnych.

Tabela nr 25. Ustalenia dla terenów mieszkaniowych.

Symbol	Funkcje przeznaczenia	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Wytyczne do planów miejscowych
MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej intensywnej	Przeznaczenie podstawowe:	40%	1. Układ zabudowy: wolnostojąca, bliźniacza lub szeregowa. 2. Maksymalna wysokość dla nowych budynków - 10 m, z dopuszczeniem nadbudowy do maksymalnej wysokości - 12m. 3. Dopuszcza się usługi w budynkach mieszkalnych, o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 30% całkowitej powierzchni użytkowej budynku. 4. Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 5. 5. Udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 40% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania.
	<ul style="list-style-type: none"> zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna usługi obsługujące funkcje mieszkaniową 		
	Przeznaczenie dopuszczalne:		
	<ul style="list-style-type: none"> budynki usług publicznych tereny przestrzeni publicznych małe budynki wielorodzinne 		
MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	Przeznaczenie podstawowe:	30%	1. Układ zabudowy: wielorodzinna. 2. Maksymalna wysokość budynków -12 m. 3. Dopuszcza się usługi i handel wyłącznie w budynkach o funkcji podstawowej, o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 30% całkowitej powierzchni użytkowej budynku. 4. Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 5. 5. Udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 40% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania.
	<ul style="list-style-type: none"> zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna budynki zamieszkania zbiorowego z mieszkaniem socjalnym usługi obsługujące funkcje mieszkaniową 		
	Przeznaczenie dopuszczalne:		
	<ul style="list-style-type: none"> budynki usług publicznych tereny przestrzeni publicznych 		
MM - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej	Przeznaczenie podstawowe:	dla zabudowy mieszkaniowej – 60% dla zabudowy zagrodowej - 30%	1. Układ zabudowy: wolnostojąca. 2. Maksymalna wysokość dla nowych budynków - 10 m, z dopuszczeniem nadbudowy do maksymalnej wysokości - 12m. 3. Dopuszcza się prowadzenie działalności rolniczej, ogrodniczej lub wydzielenie obszaru dla tych funkcji w liniach rozgraniczających w planie miejscowym. 4. Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym, traktując je na, o którym mowa w pkt 5. 5. Udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 40% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania.
	<ul style="list-style-type: none"> zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna usługi obsługujące funkcje mieszkaniową budynki i urządzenia służące wyłącznie produkcji rolniczej, w szczególności związanej z gospodarką rybacką (zabudowa produkcyjna, usługowa i gospodarcza dla rolnictwa, budynki i budowle towarzyszące) zabudowa rekreacji indywidualnej 		
	Przeznaczenie dopuszczalne:		

	<ul style="list-style-type: none"> • budynki usług publicznych • zabudowa agroturystyczna i pensjonatowa • obiekty kultu religijnego • tereny przestrzeni publicznych • małe budynki wielorodzinne, na terenach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej 		
--	--	--	--

Tabela nr 26. Ustalenia dla terenów usługowych.

Symbol	Funkcje przeznaczenia	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Wytyczne do planów miejscowych
U - tereny zabudowy usługowej	Przeznaczenie podstawowe:	25%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaleca się formę zabudowy dopasowaną do charakteru zabudowy mieszkaniowej. 2. Maksymalna wysokość budynków -12 m. 3. Dopuszcza się zabudowę w postaci wolnostojących obiektów halowych tylko w uzasadnionych wypadkach przy zachowaniu szczególnej dbałości o formę -maksymalna wysokość budynków -12 m. 4. Zakaz lokalizacji uciążliwych i stwarzających zagrożenie zdrowia ludzi rodzajów użytkowania, np. uciążliwych obiektów produkcyjnych, funkcji transportowych. 5. Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 6. 6. Udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 30% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania, przy czym dopuszcza się wyznaczanie w MPZP terenów mieszkaniowych wyłącznie jako kontynuacja wyznaczonych w studium terenów mieszkaniowych. 7. Poza terenami, o których mowa w pkt 6 dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej związanej z prowadzoną działalnością. 8. Dla terenu usługowego (U.1) znajdującym się w bezpośrednim sąsiedztwie Obszaru NATURA 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe zakaz lokalizacji funkcji obsługi pojazdów.
	<ul style="list-style-type: none"> • budynki usług publicznych • usługi komercyjne: handel, w tym obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży do 2000m², gastronomia, hotelarstwo, administracja, usługi motoryzacji, obsługa pojazdów (w tym stacje paliw i salony sprzedaży motoryzacji), sport i turystyka, rzemiosło i nieuciążliwa produkcja, itp. • usługi kultu religijnego 		
	Przeznaczenie dopuszczalne:		
	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna 		
US, UT – wieloprzestrzenne tereny usługowe związane z funkcją turystyczną US – tereny usług sportu i rekreacji UT – tereny usług turystycznych	Przeznaczenie podstawowe:	do ustalenia w planie miejscowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakaz realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. 2. Wysokość budynków - maks. wysokość -12 m. 3. Dopuszcza się zabudowę w postaci wolnostojących obiektów halowych przy zachowaniu szczególnej dbałości o formę elewacji, 4. Realizacja zabudowy o funkcji wypoczynkowo-turystycznej w formie zorganizowanych kompleksów, uwzględniających wartości przyrodnicze i krajobrazowe terenu. 5. Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 6. 6. Udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 30% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania.
	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa o charakterze sportowo - rekreacyjnym. Tereny sportowe przeznaczone do uprawiania sportów na świeżym powietrzu, np. piłka nożna, baseball, rugby, lekkoatletyka, wyścigi rowerowe lub konne, a także tory saneczkowe, pola golfowe, ośrodki jazdy konnej, wyposażenie plaż i baz sportów wodnych, ogrody i parki publiczne, amfiteatry, skwery, ogrody botaniczne i zoologiczne, boiska do gier małych, parki, itp. • usługi agroturystyczne, pensjonaty, hotele, motele, gospody, pensjonaty, schroniska, domki kempingowe, restauracje i bary itp. 		
	Przeznaczenie dopuszczalne:		
	<ul style="list-style-type: none"> • obiekty usługowe (w tym rozrywkowe, kulturalne, handlowo-gastronomiczne) wzbogacające podstawowe przeznaczeniem 		

Tabela nr 27. Ustalenia dla terenów produkcyjnych.

Symbol	Funkcje przeznaczenia	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Wytyczne do planów miejscowych
P - tereny zabudowy produkcyjnej, baz, składów i magazynów	Przeznaczenie podstawowe:	5%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokość nowej zabudowy - maksymalna wysokość budynków - 15 m. 2. Dopuszcza się zabudowę w postaci wolnostojących obiektów halowych przy zachowaniu szczególnej dbałości o formę elewacji. 3. Zachowuje się istniejące, a także dopuszcza małe tereny zainwestowane drobną działalnością wytwórczą, w tym hodowlaną, rolniczą i ogrodniczą, 4. Zakaz lokalizacji nowych obiektów o funkcji mieszkaniowej. 5. Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 6. 6. Udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 50% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania. 7. Na terenie zadania strategicznego nr 12 dopuszcza się wyznaczenie terenu mieszkaniowego w ramach przeznaczenia podstawowego.
	<ul style="list-style-type: none"> • zakłady produkcyjne, składy i magazyny, obiekty i urządzenia obsługi komunikacji samochodowej, obiekty i urządzenia obsługi infrastruktury technicznej, • tereny zabudowy usługowej z wyjątkiem usług publicznych i innych chronionych przed hałasem, 		
	Przeznaczenie dopuszczalne:		
	<ul style="list-style-type: none"> • parkingi 		
P.1 - tereny produkcji energii z odnawialnych źródeł energii	Przeznaczenie podstawowe:		
	<ul style="list-style-type: none"> • tereny produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 100 kW 		

Tabela nr 28. Ustalenia dla terenów o funkcji mieszanej.

Symbol	Funkcje przeznaczenia	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Wytyczne do planów miejscowych
MN/U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej	Przeznaczenie podstawowe:	dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 40% dla zabudowy usługowej - 20%	1. Maksymalna wysokość budynków -12 m. 2. Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości. 3. Dopuszcza się w planach miejscowych wyznaczenie terenu na składy, magazyny oraz produkcje, z zachowaniem ładu przestrzennego oraz z ograniczeniem potencjalnej uciążliwości dla terenów sąsiednich.
	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna • zabudowa usługowa • budynki usług publicznych • tereny przestrzeni publicznych 		
MN/MW - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej	Przeznaczenie podstawowe:	dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 40% dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - 30%	1. Maksymalna wysokość budynków -12 m. 2. Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym, traktując je na zasadach przeznaczenia dopuszczalnego, przy czym nie obowiązuje % wskaźnik udziału powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego, o którym mowa w pkt 3. 3. Udział powierzchni terenu przeznaczonego dla realizacji przeznaczenia dopuszczalnego nie może przekraczać 40% powierzchni terenu o ww. kierunku zagospodarowania.
	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna • zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna • budynki zamieszkania zbiorowego z mieszkaniem socjalnymi • usługi obsługujące funkcje mieszkaniową 		
	Przeznaczenie dopuszczalne:		
	<ul style="list-style-type: none"> • budynki usług publicznych, • tereny przestrzeni publicznych 		

Symbol	Funkcje przeznaczenia	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Wytyczne do planów miejscowych
U/P - tereny zabudowy usługowej, produkcyjnej, baz, składów i magazynów	Przeznaczenie podstawowe:	dla usług - 15% dla wytwórczości, składów i magazynów – 5%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokość nowej zabudowy - maksymalna wysokość budynków - 15 m, za wyjątkiem obszaru zmiany studium („Obszaru Jasienickiej Strefy Niskoemisyjnej”), dla którego ustala się maksymalną wysokość budynków 27 m. 2. Dopuszcza się zabudowę w postaci wolnostojących obiektów halowych przy zachowaniu szczególnej dbałości o formę elewacji. 3. Zachowuje się istniejące, a także dopuszcza małe tereny zainwestowane drobną działalnością wytwórczą, w tym hodowlaną, rolniczą i ogrodniczą. 4. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej związanej z prowadzoną działalnością. 5. Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym.
	<ul style="list-style-type: none"> • zakłady produkcyjne, składy i magazyny, obiekty i urządzenia obsługi komunikacji samochodowej, obiekty i urządzenia obsługi infrastruktury technicznej, • tereny zabudowy usługowej z wyjątkiem usług publicznych i innych chronionych przed hałasem 		
P/U - tereny zabudowy produkcyjnej, usługowej, baz, składów i magazynów	Przeznaczenie podstawowe:	dla usług - 15% dla wytwórczości, składów i magazynów – 5%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokość nowej zabudowy - maksymalna wysokość budynków - 27 m, 2. Dopuszcza się zabudowę w postaci wolnostojących obiektów halowych przy zachowaniu szczególnej dbałości o formę elewacji. 3. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej związanej z prowadzoną działalnością. 4. Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym. 5. Dążenie do maksymalnego zachowania roślinności szuwarowej, zadrzewień śródpolnych, obudowy biologicznej cieków oraz cennych zadrzewień zakrzewień 6. w terenach P/U w przypadku realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie lub znacząco oddziaływać na środowisko należy wprowadzić na styku z terenami zabudowy mieszkaniowej pas zieleni izolacyjnej składający się co najmniej z dwóch rzędów drzew i krzewów
	<ul style="list-style-type: none"> • zakłady produkcyjne, składy i magazyny, obiekty i urządzenia obsługi komunikacji samochodowej, obiekty i urządzenia obsługi infrastruktury technicznej, • tereny zabudowy usługowej z wyjątkiem usług publicznych i innych chronionych przed hałasem 		

Tabela nr 29. Ustalenia dla terenów rolnych.

Symbol	Funkcje przeznaczenia	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Wytyczne do planów miejscowych
R1 - tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy	Przeznaczenie podstawowe:	-	<ol style="list-style-type: none"> 1.Utrzymanie istniejącej zieleni śródpolnej. 2.Utrzymanie istniejących zbiorników wodnych. 3.Dopuszcza się wyznaczanie ścieżek rowerowych. 4.Dopuszcza się wyznaczanie infrastruktury technicznej. 5.Dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji terenu lub nieruchomości, nie wymienionych w przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym. 6.Dla terenu R1 zlokalizowanego w granicach obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe utrzymanie istniejących terenów upraw polowych z ograniczonym prawem do ich zabudowy wyłącznie poprzez lokalizację obiektów służących obsłudze gospodarki rolnej, z zakazem budowy nowych siedlisk, za wyjątkiem nowowydzielanych gospodarstw rolnych, posiadających tytuł prawny do terenu o powierzchni w zwartym kompleksie przekraczającym 3 ha.
	<ul style="list-style-type: none"> • uprawy polowe, sadownicze, ogrodnicze 		
	Przeznaczenie dopuszczalne: <ul style="list-style-type: none"> • obiekty inwentarskie i magazyny związane z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych • zabudowa zagrodowa 		
R2 - tereny rolnicze z zakazem zabudowy	Przeznaczenie podstawowe:	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakaz zabudowy. 2. Utrzymanie istniejącej zieleni śródpolnej. 3. Utrzymanie istniejących zbiorników wodnych. 4. Dopuszcza się wyznaczanie ścieżek rowerowych. 5. Dopuszcza się wyznaczanie infrastruktury technicznej.
	<ul style="list-style-type: none"> • tereny upraw polowych 		
WS- tereny wód stojących wraz z towarzyszącą infrastrukturą oraz zielenią	Przeznaczenie podstawowe:	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dopuszcza się realizację zabudowy związanej z funkcjonowaniem stawów hodowlanych, utrzymanie istniejących stawów hodowlanych i zagospodarowania terenu.
	<ul style="list-style-type: none"> • tereny wód stojących wraz z towarzyszącą infrastrukturą oraz zielenią 		

Tabela 30. Ustalenia dla terenów zieleni.

Symbol	Funkcje przeznaczenia	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Wytyczne do planów miejscowych
ZC - tereny cmentarzy, wraz z obszarem oddziaływania cmentarza	Przeznaczenie podstawowe:	-	1. Zasady zagospodarowania obszarów oddziaływania cmentarza, zwłaszcza na tereny mieszkaniowe oraz źródła ujęcia wody, należy kształtować zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności z zakresu wymogów sanitarnych dla terenów cmentarzy.
	• tereny cmentarzy, wraz z obszarem oddziaływania cmentarza		
ZE- teren zieleni - urządzonej i nieurządzonej	Przeznaczenie podstawowe:	-	1.Zakazuje się lokalizacji zabudowy. 2.Dopuszcza się rolnicze użytkowanie zieleni łąkowej, 3.Realizacja ścieżek spacerowych i rowerowych przy zastosowaniu materiałów bezpiecznych ekologicznie i w sposób zapewniający powierzchniowe odprowadzanie wód opadowych, wraz z towarzyszącą infrastrukturą (m.in. miejsca postojowe i wypoczynkowe) i małą architekturą, 4.Dopuszcza się wyznaczanie infrastruktury technicznej.
	• teren zieleni - urządzonej i nieurządzonej, o funkcji bioklimatycznej, krajobrazowej i ekologicznej		
ZP - zieleń parkowa	Przeznaczenie podstawowe:	90%	1.Dopuszcza się lokalizowanie budowli służących rekreacji i uprawianiu sportu sieci infrastruktury oraz obiektów budowlanych zapewniającymi ich prawidłowe funkcjonowanie.
	• zieleń urządzona		
	Przeznaczenie dopuszczalne:		
	• usługi, parkingi – wyłącznie jako funkcja towarzysząca zieleni urządzonej		
ZL - tereny leśne	Przeznaczenie podstawowe:	-	1.Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z ustawą o lasach. 2.Dopuszcza się realizację sieci infrastruktury technicznej.
	• tereny leśne • tereny nieleśne przeznaczone do zalesienia		
ZLz - tereny nieleśne przeznaczone do zalesienia	Przeznaczenie podstawowe:	-	1.Zakaz lokalizowania zabudowy oraz obiektów tymczasowych nie związanych z gospodarką leśną lub rekreacją ogólnodostępną. 2.Nakaz zachowania istniejącej zieleni wysokiej. 3.Dopuszcza się wyznaczanie ścieżek rowerowych.
	• tereny nieleśne przeznaczone do zalesienia		

Tabela 31. Ustalenia strefowe.

symbol	Opis	wytyczne do uwzględnienia w MPZP
ZZ	„Obszary zagrożone podtapianiem przez wody powodziowe”	1) Obowiązuje dookreślenie „zasięgu obszaru zagrożonego podtopieniem przez wody powodziowe” w miejscowych planach zagospodarowania, z uwzględnieniem faktycznego ukształtowania terenu i zabezpieczenia koryta rzeki. 2) Zakaz lokalizacji zabudowy kubaturowej. 3) Wejście w życie „map zagrożenia powodziowego”, o których mowa w art. 88d ustawy Prawo wodne, dla rzeki, powoduje nieważność niniejszego ustalenia strefowego.
OZE	„Obszar, na którym dopuszcza się możliwość rozmieszczenia urządzeń produkujących energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW”	1) Dopuszcza się, w ramach kierunku podstawowego, jako alternatywne lub równorzędne przeznaczenie terenu pod urządzenia produkujące energię elektryczną z zastosowaniem systemów fotowoltaicznych (farmy słoneczne), w tym o mocy przekraczającej 100 kW. 2) Dopuszcza się korektę zasięgu obszaru w niezbędnym zakresie z uwagi na szczegółowe uwarunkowania, przede wszystkim prawne lub techniczne, ujawnione w trakcie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 3) Należy określić ograniczenia lokalizacji urządzeń, o których mowa w pkt. 1, na styku z terenami zabudowy mieszkaniowej, w celu wyeliminowania dysharmonii i ochrony ładu przestrzennego a także wyeliminowania konfliktów przestrzennych. 4) Zakaz lokalizacji farm wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW na całym obszarze gminy.
OS.-1	„Obszary osuwiskowe nieaktywne”	1) Dopuszczenie lokalizacji obiektów budowlanych na obszarach osuwiskowych (OS-1) może nastąpić wyłącznie według warunków określonych w dokumentacjach geotechnicznych bądź geologiczno - inżynierskich.
OS.-2	„Obszary osuwiskowe aktywne”	1) Zakaz zabudowy.

XII.5. Tereny do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i innego typu opracowaniami specjalistycznymi

Obligatoryjnie, zgodnie z obowiązującym prawem, opracowanie planów miejscowych konieczne jest dla obszarów:

- wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
- innych obszarów wymagających opracowania planów miejscowych z uwagi na przepisy odrębne (np. dla terenów przeznaczonych pod zalesienie lub obszarów, na których utworzono park kulturowy).

Wskazuje się obszary, dla których potrzeba sporządzenia planów wynika z ustaleń zmiany Studium. Dotyczy to obszarów przewidzianych dla realizacji „zadań strategicznych” przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Jasienica” na lata 2008 - 2015. Są to następujące zadania i obszary:

Tabela nr 32. Wykaz zadań strategicznych na terenie gminy.

Numer zadania strategicznego	Lokalizacja	Nazwa zadania strategicznego
1	Mazańcowice	Osiedle rezydencjonalne Mazańcowice-Kępa
2	Międzyrzecze Górne	Zespół przemysłowo-gospodarczy „Rudawka”
3	Jasienica/Międzyrzecze Górne	Dzielnica produkcyjno - usługowa „Farzyna”
4	Jasienica	Osiedle mieszkaniowe „Międzyrzeczka”
5	Jasienica	Centrum usługowo-dyspozycyjne gminy
6	Jasienica	Zespół usługowo-logistyczny
7	Jasienica	Zespół usługowy „Cieszyńska”
8	Jasienica	Osiedle mieszkaniowe „Polna”
10	Jasienica	Centrum usługowe „Topolowa”
11	Jasienica	Zespół mieszkaniowo - usługowy „Begonia”
12	Jasienica	Dzielnica magazynowa „Stacja”
13	Grodziec	Osiedle rezydencjonalne i pensjonatowe
14	Grodziec	Zespół mieszkaniowo - usługowy Kasztanowa - Bielska
15	Grodziec	Centrum konferencyjno-turystyczne „Grodziec”
16	Roztropice	Zespół przemysłowy „Roztropice”
17	Jasienica	Tereny przemysłowe - Pilch
18	Jasienica	Zespół produkcyjno-usługowy
19	Międzyrzecze Górne	Zespół produkcyjno-usługowy
20	Międzyrzecze Górne	Zespół produkcyjno-usługowy „Międzyrzecze”
22	Międzyrzecze Górne	Osiedle mieszkaniowe
23	Jasienica	Gminne Centrum Kultury i Sportu
24	Międzyrzecze Górne	Zbiornik przeciwpowodziowy „Międzyrzecze”
25	Międzyrzecze Górne	Zespół przemysłowo-gospodarczy
26	Rudzica	Zespół produkcyjno-usługowy
27	Rudzica	Zespół produkcyjno-usługowy
28	Rudzica	Zespół mieszkaniowo-usługowy
29	Rudzica	Zespół mieszkaniowo-usługowy
30	Międzyrzecze Dolne	Niskoemisyjna Strefa Przemysłowa
31	Międzyrzecze Dolne	Osiedle mieszkaniowe
33	Grodziec	Zespół mieszkaniowo-usługowy
34	Międzyrzecze Górne	Ośrodek wypoczynku nad zbiornikiem „Międzyrzecze”
35	Międzyrzecze Górne	Osiedle mieszkaniowe
36	Międzyrzecze Górne	Osiedle mieszkaniowe
37	Mazańcowice	Osiedle rezydencjonalne Mazańcowice-Bałkan Kopiecki
39	Bielowicko	Baza agroturystyczna
40	Bielowicko	Osiedle mieszkaniowe
41	Rudzica	Osiedle mieszkaniowe
44	Rudzica	Zespół produkcyjno-usługowy

Dla wymienionych planów w zależności od potrzeb należy sporządzić wymagane wnioski dotyczące zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych odpowiednio na cele-nierolnicze i nieleśne. W odniesieniu do wyznaczonych powyżej obszarów dopuszcza się możliwość sukcesywnego (etapowego) „pokrywania” miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie w ustaleniach „Studium ...” obszarów wymagających sporządzenia planów miejscowych nie wyklucza możliwości opracowania planów dla innych terenów w granicach administracyjnych gminy Jasienica.

Zgodnie z przepisami odrębnymi (ustawa o ochronie przyrody) obszary chronione położone w granicach gminy wymagają opracowania, przez odpowiednie organy, planów ochrony -w tym planu ochrony obszaru „Natura 2000”, wyznaczonego na terenie gminy. Ustalenia planów ochrony winny być uwzględnione w planach miejscowych.

Ze względu na zasięg terenowy oraz położenie w granicach obszaru Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” dla projektowanego zadania (obszaru) nr 30 „Zespół produkcyjno - usługowy” w Międzyzrzeczcu Dolnym ustala się następujące warunki:

- planowane w obszarze przedsięwzięcia nie mogą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000,
- w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru należy uwzględnić odpowiednią powierzchnię biologicznie czynną na poziomie 20% gwarantującą zachowanie istniejących siedlisk i gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000.

XII.6. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Tereny zamknięte są to tereny wyznaczone na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne, Rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 lipca 2003r. w sprawie terenów zamkniętych niezbędnych dla obronności państwa oraz resortowych decyzji administracyjnych. Rozmieszczenie terenów zamkniętych, ich granice i strefy ochronne określają decyzje ustalające ich lokalizację.

Przez obszar gminy Jasienica przebiega linia kolejowa ustanowiona jako teren zamknięty decyzją Nr 3 MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych. Tereny te stanowią obszar o powierzchni ponad 28ha. Za wyjątkiem terenów zamkniętych ustalonych przez ministra właściwego do spraw transportu, tereny zamknięte podlegają szczególnemu trybowi opracowywania planów zagospodarowania przestrzennego, wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o pozwoleniu na budowę.

Tabela nr 33. Tereny zamknięte na terenie gminy Jasienicy, z wyszczególnieniem nieruchomości

Województwo	Powiat	Gmina	Obręb	Nr działki	Pow. [ha]
śląskie	bielski	Jasienica	Bielowicko	1727/4	5,8501
śląskie	bielski	Jasienica	Grodziec	7	5,7065
śląskie	bielski	Jasienica	Jasienica	345/9 345/10	12,99
śląskie	bielski	Jasienica	Świątoszówka	24	3,56

Źródło: DECYZJA Nr 3 MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych.

XIII. BIBLIOGRAFIA

1. „Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski”, Polska Akademia Nauk Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Warszawa 1994.
2. Decyzja 142/96 Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku-Białej dotycząca koncesji na eksploatację kruszywa naturalnego w Międzyrzeczu Górnym.
3. Edukacja środowiska a kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa cz. I i cz. II - Pilica, Burchard J., Nalewajko J., Magazyn Edukacyjno - Ekologiczny nr 7, 8, 9. Agencja Wydawnicza „PILICA”, Tomaszów Maz. 1997.
4. Geografia Polski, Mezoregiony fizyczno - geograficzne, Kondracki J., Wyd. Naukowe PWN; Warszawa.
5. Gminy w Polsce w 1996 r., Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 1998.
6. Gospodarka nieruchomościami, zagospodarowanie przestrzeni i prawo budowlane, Zeszyt 6, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Warszawa 1999.
7. Informacja o przebiegu wykonania budżetu gminy Jasienica za I półrocze 1998 roku.
8. Informacja Urzędu Gminy o stanie zaludnienia poszczególnych sołectw w latach 1991-1998.
9. Informacja Urzędu Gminy o stanie zabudowy (ilość domów w sołectwach), 1999.
10. „Jak budować program ekorozwoju w gminie wiejskiej”. Poradnik dla gmin i organizacji poza-rządowych. Projekt sieci demokratycznej, Irena Krukowska - Szopa i Andrzej Ruszlewski, Jelenia Góra - Legnica 1998.
11. „Jasienica - miesięcznik lokalnej gminy”¹.
12. „Jasienica - plan gminy”, skala 1:17500, Art. Graf Studio: Bielsko-Biała; 1998.
13. Kanalizacja gminy Jasienica - Koncepcja inwestycyjno - ekonomiczna odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu gminy Jasienica położonego w zlewni rzeki Wapienicy i Jasienicy”, projektant mgr inż. Joanna Cios, Firma inżynierska „Ali - CON” Sp z o. o. Bielsko-Biała, grudzień 1998.
14. Klasyfikacja gmin pod względem występowania zagrożeń środowiska (weryfikacja obszarów ekologicznego zagrożenia). Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Warszawa 1995.
15. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET - POLSKA, IUCN - Program Europy, Liro red 1995 - Fundacja IUCN Poland, Warszawa 1995
16. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju Polska 2000 Plus - Raporty 1, 2, 3. Centralny Urząd Planowania (pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. arch. Jerzego Kołodziejskiego), Warszawa 1995.
17. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju Polska 2000 Plus - Makroregionalne konferencje konsultacyjne, Centralny Urząd Planowania Warszawa 1995
18. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju - Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26.07.2001 r. (MP Nr 26, poz. 432).
19. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, 1997.
20. Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500 000. redaktor AS. Kleczkowski.
21. Mapa sytuacyjno-wysokościowa Jasienica 1:10.000.
22. Miejscowy perspektywiczny plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica. Przedsiębiorstwo „Probus” Sp. z o.o., Bielsko Biała, Główny projektant mgr inż. arch. Eugeniusz Popek, pozostały zespół autorski: mgr Janina Truszyńska, mgr inż. Janusz Książek mgr inż. Stefan Cebo, inż. Jan Niesyt, mgr inż. Zdzisław Traczewski, mgr inż. Eugeniusz Sawicki, mgr inż. Zygmunt Wyroba.
23. Nowa Karta Ateńska 1998 - Zasady planowania miast przyjęte przez Europejską Radę Urbanistów, Towarzystwo Urbanistów Polskich, Warszawa 1998.

24. Nowy podział kompetencji i zadań w administracji rządowej i samorządzie terytorialnym - stan prawny na dzień 1 stycznia 1999 roku - Zeszyt 2, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Warszawa, styczeń - luty 1999.
25. Obwieszczenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 21 marca 1994 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy dla ratowania środowiska (Dz.U. Nr 49, poz. 196).
26. Objaśnienia mapy obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500.000, Kleczkowski AS, Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH, Kraków, 1990.
27. Pismo Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast do Wojewodów z dnia 26.06.1998 r. znak GP-5/2-56/JK/98/281 w sprawie roli planowania przestrzennego w ograniczaniu wpływu powodzi na wielkość i rozmiary powodowanych przez nią strat.
28. Pismo Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach Zamiejscowego Oddziału Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa w Bielsku Białej z 12 maja 1999 roku w związku z przystąpieniem do opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica.
29. Pismo Służby Ochrony Zabytków w Katowicach Oddział Zamiejscowy Bielsko Biała z 26 kwietnia 1999 roku w sprawie opinii konserwatorskiej do Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica.
30. Pismo Zarządu Województwa Śląskiego z 11 maja 1999 roku przekazujące informacje sporządzone w oparciu o materiały planistyczne do STUDIUM zagospodarowania przestrzennego województwa bielskiego.
31. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Marszałek Województwa Śląskiego, Katowice 2004 r. (Dz. U. Woj. Śląskiego Nr 68, poz. 2049 z 27. 07. 2004 r.)
32. Podstawowe dane o gminach i województwie - Samorząd Województwa Bielskiego, Urząd Statystyczny. Sejmik Samorządowy Województwa Bielskiego, Bielsko-Biała, październik 1998.
33. Porozumienie w sprawie gospodarki odpadami Urzędu Gminy, 1998.
34. Pół wieku Instytutu Zootechniki - Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego w Grodźcu Śląskim 1946-1996, Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu, Grodziec 1997.
35. Program ochrony środowiska województwa bielskiego do roku 2015. Urząd Wojewódzki Bielsko-Biała, 1996.
36. „Prognoza skutków wpływu zmian ustaleń miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dla sołectwa Mazańcowice w gminie Jasienica”, mgr inż. Barbara Łatkiewicz - rzeczoznawca Bielsko-Biała czerwiec 1998.
37. „Projekt - karty internetowe gminy Jasienica”, autor stron Piotr Koliber. 1999.
38. Przyrodnicze kryteria gospodarki przestrzennej w świetle ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 roku. Kozłowski S., Warszawa 1995.
39. Rejestr tworów przyrody poddanych pod ochronę, Dział B, Pomniki Przyrody - Gmina Jasienica
40. Rocznik Statystyczny Głównego Urzędu Statystycznego, 1997.
41. Rocznik Statystyczny Województwa Bielskiego, Urząd Statystyczny w Bielsku - Białej, 1998.
42. Rozporządzenie Rady Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11.08.1998r. w sprawie szczegółowych zasad ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, dopuszczalnych poziomów promieniowania jakie mogą występować w środowisku oraz wymagań obowiązujących przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania {Dz. U. Nr 107, poz. 676}.
43. Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 12.02.1990 roku w sprawie ochrony powietrza przed za-nieczyszczeniem (Dziennik Ustaw RP Nr 15, poz. 92).

44. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14.11.1995r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. Nr 139 z 1995. poz. 686).
45. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430).
46. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie utworzenia powiatów z 7 sierpnia 1996 roku (Dz. U. Nr 103, poz. 632J).
47. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1996 roku w sprawie ustalenia sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. Nr 12, poz. 63).
48. „Stan, ruch naturalny i wędrownikowy ludności w III kwartale 1998 roku”. Główny Urząd Statystyczny Departament Badań Demograficznych. Tabela bilansowa.
49. Strategia Rozwoju Gminy Jasienica na lata 2008-2012, Wójt Gminy Jasienica. Zespół autorski mgr inż. arch. Zygmunt Miętus - główny projektant, mgr Alicja Borowicz, Tomasz Miętus, 2008.
50. „Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA praca zbiorowa pod redakcją Anny Liro. Fundacja IUCN Poland. Warszawa 1998.
51. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy - przewodnik metodyczny Praca zbiorowa pod redakcją dr hab. inż. arch. prof. IGPK Zygmunta Ziobrowskiego. Ministerstwo Budownictwa. Gospodarki Przestrzennej, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Oddział w Krakowie, Kraków 1996.
52. Studium zagospodarowania przestrzennego województwa - poradnik metodyczny. Praca zbiorowa pod redakcją mgr Kazimierza Balda. Wydawnictwo. Towarzystwo Urbanistów Polskich. Zarząd Główny, Warszawa 1996, pod egidą Ministerstwa Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa -Departament Urbanistyki i Gospodarki Miejskiej.
53. Uchwała Rady Gminy w Jasienicy Nr XII/74/91 z dnia 29 sierpnia 1991 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica.
54. Uchwała Nr XXIX/189/98 Rady Gminy w Jasienicy z dnia 23 kwietnia 1998 roku w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica w sołectwie Międzyrzecze Górne - ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Bielskiego Nr 8. poz. 101 z dnia 29 maja 1998 r.
55. Uchwała Nr XXIX/188/98 Rady Gminy w Jasienicy z dnia 23 kwietnia 1998 roku w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica w sołectwie Rudzica ogłoszona w Dzienniku Urzędowy Województwa Bielskiego Nr 8, poz. 100 z dnia 29 maja 1998 r.
56. Uchwała Nr XXX/197/98 Rady Gminy w Jasienicy z 28 maja 1998 roku w sprawie założenia Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „OLZA” z siedzibą w Cieszynie.
57. Uchwała Nr XXXI/205/98 Rady Gminy w Jasienicy z dnia 18 czerwca 1998 roku dotycząca zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica w sołectwie Mazańcowice ogłoszona w dzienniku Urzędowym Województwa Bielskiego Nr 13 z dnia 17 sierpnia 1998 r.
58. Ustawa o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 roku (Dz. U. Nr 115, poz. 741).
59. Ustawa o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U Nr 13 z 1996r. poz. 74 wraz ze zmianami Dz. U. Nr 162 z 1998r. poz. 1126).
60. Ustawa o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa z 24 lipca 1998 roku (Dz. U. Nr 96, poz. 603).
61. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 roku (Dz. U. Nr 80 z 2004 r., poz. 717)
62. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U Nr 92. poz. 880 z późn. zm.)
63. Ustawa Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r (Dz. U. Nr 54, poz. 348 z późn. zm.) wraz z przepisami wykonawczymi

64. Wydruki z rejestrów REGON - Urząd Gminy w Jasienicy, 1999.
65. Wypowiedzi w ramach dyskusji makroregionalnych 1995 w „Koncepcja polityki przestrzenne-go zagospodarowania kraju. Makroregionalne Konferencje Konsultacyjne”. Warszawa 1995 r. Jan Kohut - Firma Inżynieryjna „AU - CON” w Bielsku Białej. Andrzej Melzer - Firma Inżynieryjna „ALL - CON” w Bielsku Białej. Eugeniusz Popek - Towarzystwo Urbanistów Polskich w Bielsku Białej.
66. Wytoczne archeologiczno-konserwatorskie, Śląski Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków w Katowicach. Oddział Zamiejscowy w Bielsku-Białej, 27.04.1999 w sprawie „Studium zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica”.
67. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jasienica, Opracowanie Ekofizjograficzne, Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli TEREN, Łódź 2003.
68. Strategia Rozwoju Gminy Jasienica na lata 2008-2015, Wójt Gminy Jasienica. Zespół autorski mgr inż. arch. Zygmunt Miętus - główny projektant, mgr Alicja Borowicz, Tomasz Miętus, 2008.
69. Projekt założeń do planu zaopatrzenia gminy Jasienica w ciepło, energię elektryczną oraz paliwa gazowe. Zespół autorski mgr inż. Marek Kołodziejczyk, mgr inż. Jerzy Wojtulewicz, mgr inż. Piotr Kukla, 2002.
70. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2013.
71. „Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla gminy Jasienica”, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2010 r.

XIV. ANEKSY

Aneks nr 1

GMINA JASIENICA - WYKAZ OBIEKTÓW CHRONIONYCH

na podstawie ustawy z dnia 23.07.2003 r. „o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” (Dz. U. 2014, poz. 1446 z późniejszymi zmianami)

Obiekty zabytkowe wpisane do Rejestru Zabytków (nieruchomych) prowadzonego przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach - Delegatura w Bielsku-Białej

BIELOWICKO

1. Kościół parafialny rzym.-kat. pw Św. Wawrzyńca, 1701r., - Rej. zab. Nr A-139/76,
2. Cmentarz parafialny rzym.-kat., przykościelny, ok. 1701r. - Rej. zab. Nr A-139/76.

GRODZIEC

1. Oficyna mieszk. ul. Dworska nr 3 w zesp. folwarcznym, 2 poł. XVIIIw. - Rej. zab. A-143/76,
2. Zespół zamkowo-parkowy ul. Dworska:
  - 1) Zamek ul. Dworska nr 8, w zesp. zamkowo-park. murow. 1542-80r. - Rej. zab. A-141/76,
  - 2) Park zamkowy ul. Dworska, w zesp. zamkowo-park. XVII-XIXw. - Rej. zab. A-141/76 zmieniony decyzją K-RD.5130.50.2014KL (RPW/6214/2015) z dnia 4 marca 2016r.,
  - 3) Mostek kamienny w parku zamkowym XVIIIw. na cieku Tchurzówka, - Rej. zab. A- 546/88,
  - 4) Ruiny kaplicy zamkowej pw Św. Doroty w parku zamkowym, murow. XV-XVIw., 1566-74r. - Rej. zab. R/417/53,
3. Kościół pw. św. Bartłomieja, nr 12 ul. Kościelna, murow. 1908r.-1910r. - Rej. zab. A/371/12,
4. Plebania kościoła paraf. pw Św. Bartłomieja nr 12 ul. Kościelna, - Rej. zab. A- 142/76.

IŁOWNICA

1. Dwór murow. nr 2, 1690r. - Rej. zab. nr A-146/76
2. Krzyż przydrożny – grupa figuralna Pasja, kamienny 1825r. przy posesji nr 125, dz nr 984/1, - Rej. zab. nr B/218/11

JASIENICA

1. Budynek nr 109 ul. Międzyrzecka, ok. 1845r. – 1850r., (dawna szkoła ewangelicka, ob. mieszkalny), - Rej. zab. nr A/351/11,
2. Dom nr 125 ul. Słoneczna, murow. XVIIIw, - Rej. zab. nr A-149/76. Nie istnieje. Zaleca się o wystąpienie do MKiDN o skreślenie obiektu (z działką) z rejestru zabytków,
3. Kościół ewangel.-augsb. Zmartwychwstania Pańskiego ul. Strumieńska, dz nr 298, - Rej. zab. nr A-453/86,
4. Cmentarz paraf. przy kościele ewangel.-augsb. Zmartwychwstania Pańskiego ul. Strumieńska, dz nr 298, 4 ćw. XIXw. - Rej. zab. nr A-453/86,

5. Kościół paraf. rzym.-kat pw Św. Jerzego ul. Kościelna 33, dz nr 634/4, 634/2, murow. 1787r. - Rej. zab. nr A-147/76,
6. Plebania kościoła paraf. rzym.-kat pw Św. Jerzego ul. Kościelna 33, dz nr 634/1, 634/2, 634/4, , murow. 2 poł. XVIIIw. - Rej. zab. nr A-148/76.

MAZAŃCOWICE

1. Dom nr 10 ul. Pod Kępą – nie istnieje, w jego miejscu nowy dom, - Rej. zab. A-162/76, dz nr PGR 2815, 886/3, 886/1. Zaleca się o wystąpienie do MKiDN o skreślenie obiektu (z działką) z rejestru zabytków,
2. Figura „Upadek pod krzyżem”, ul. Komorowicka nr 171 (w pobliżu kościoła) 1780r. - Rej. zab. B-177/19, Kl. III – 660/38/71 z dnia 28.12.1970r.,
3. Budynek kościoła parafialnego pod wezwaniem Świętej Marii Magdaleny na działce nr 2888, wzniesiony w latach 1898 – 1901 w stylu neogotyckim, - Rej. zab. A/471/2016,
4. Budynek plebanii na działce nr 2893, wzniesiony w latach 1907 – 1910 w stylu eklektyzmu - Rej. zab. A/471/2016.

GMINA JASIEINICA - WYKAZ OBIEKTÓW CHRONIONYCH

na podstawie ustawy z dnia 23.07.2003 r. „o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” (Dz. U. 2014, poz. 1446 późniejszymi zmianami)

Obiekty zabytkowe wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków, zgodnie z załącznikiem do zarządzenia Wójta Gminy Jasienica Nr 0050.60.2016 z dnia 4 lipca 2016r.

BIELOWICKO

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Dom nr 1, ul. Centralna, murow. ok. 1890 r., obecnie sklep, bar,
2. Dom nr 3, ul. Jesionowa, murowany, ok. 1890 r.,
3. Stodoła przy posesji nr 3, ul. Jesionowa, mur., ok. 1900 r.,
4. Dom nr 5, ul. Jesionowa murow., 1890 r. W wojew. ewid. pod błędnym numerem 6,
5. Stodoła nr 8, ul. Grabowa, murow.-drewn. 1900r. W wojewódzkiej ewidencji zabytków pod błędnym adresem nr 7,
6. Dom nr 9, ul. Kościelna, murow. 1849 r.,
7. Zagroda nr 23 ul. Do Dziedziny: dom drewn., stodoła- obora murow.- drewn. ok. 1920r. W wojewódzkiej ewidencji pod błędnym adresem nr 10,
8. Budynek d. szkoły nr 34, ul. Centralna, obecnie Centrum Kultury „Nasz Dom”,
9. Stodoła-obora kamienna, przy posesji nr 128 ul. Widokowa, dz. nr 557/14, kon. XIXw.

Zabytki sakralne

1. Krzyż kamienny ul. Centralna przy posesji nr 2, 1902r.,
2. Krzyż betonowy nr 46 ul. Lasowisko, lata 40-te XXw.,
3. Zespół kościoła parafialnego rzym.-kat. pw Św. Wawrzyńca,
4. Kościół parafialny rzym.-kat. Pw Św. Wawrzyńca, 1701r., - **Rej. zab. Nr A-139/76**,
5. Cmentarz parafialny rzym.-kat., przykościelny, ok. 1701r. - **Rej. zab. Nr A-139/76**.

Zabytki archeologiczne

- 1/ stanowisko nr 1, obszar AZP 107-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 2/ stanowisko nr 2, obszar AZP 107-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 3/ stanowisko nr 3, obszar AZP 107-46, powierzchnia 1,0 ha,
- 4/ stanowisko nr 4, obszar AZP 107-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 5/ stanowisko nr 2, obszar AZP 107-46 (przechodzi z terenu Kowale - gm. Skoczów), powierzchnia 5,0 ha.

BIERY

Zabytki sakralne

1. Kościół rzym.- kat. pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa nr 204 ul. Szkolna, murow. 1910r.,
2. Krzyż betonowy przed kościołem paraf. ul. Szkolna 1949r.

Zabytki archeologiczne

- 1/ stanowisko nr 1, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 2/ stanowisko nr 2, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 3/ stanowisko nr 3, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,

GRODZIEC

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Zespół folwarczny przy zamku, ul. Dworska nr 3, 2 poł. XIXw.,
2. Oficyna mieszk. Ul. Dworska nr 3 w zesp. Folwarcznym, 2 poł. XVIIIw. - **Rej. zab. A-143/76,**
3. Spichlerz ul. Dworska nr 3, w zesp. folwarcznym przy zamku, murow. 2 poł. XIXw.,
4. Obora ul. Dworska nr 3, w zesp. folwarcznym przy zamku, 2 poł. XIXw.,
5. Stajnia ul. Dworska nr 3, w zesp. folwarcznym przy zamku, murow. ok. 1920r.,
6. Stodoła 1 ul. Dworska nr 3, w zesp. folwarcznym przy zamku, murow. ok. 1910.,
7. Stodoła 2 ul. Dworska nr 3, w zesp. folwarcznym przy zamku, murow. 2 poł. XIXw.,
8. Zespół zamkowo-parkowy ul. Dworska:
  - 1) Zamek ul. Dworska nr 8, w zesp. Zamkowo-park. Murow. 1542-80r. - **Rej. zab. A-141/76,**
  - 2) Park zamkowy ul. Dworska, w zesp. Zamkowo-park. XVII-XIXw. - **Rej. zab. A-141/76, zmieniony decyzją nr K-RD.5130.50.2014.KL (RPW/6214/2015) z dnia 4 marca 2016r.,**
  - 3) Czworaki w zespole zamkowo-park. ul. Dworska nr 4, 2 poł. XIXw.,
  - 4) Mostek kamienny w parku zamkowym XVIIIw. na potoku Tchurzówka, - **Rej. zab. A-546/88,**
  - 5) Młyn nr 39, ul. Dworska, 2 w zasp. zamkowo-park., połowa XIXw.
9. Budynek szkoły, nr 9 ul. Kościelna, murow. 1912r. (ob. przedszkole i SP im. Wacława Grodeckiego),
10. Zagroda: dom i obora – stodoła, nr 11 ul. Palarnia, 1870r. W wojewódzkiej ewid. zabytków błędnie pod n-rem 12,
11. Zespół budynków dawnej szkoły (szkoła i bud. gospod.) nr 15 ul. Jana Bujoka, 1870r.,
12. Remiza OSP, nr 34 ul. Cieszyńska, 1926r.,
13. Dom nr 36 ul. Kościelna, murow. ok. 1920r.,
14. Dawny zajazd, nr 42 ul. Cieszyńska, 1 ćw. XXw.,
15. Zespół dawnej gorzelnii i browaru nr 68 ul. Bielowicka, dz nr 20/9, 20/10, pocz. XXw.,
16. Budynek stacji kolejowej Grodziec,
17. Park leśny na wzgórzu Goruszka,
18. Zespół folwarczny na wzgórzu Goruszka, ok. 1820r.,
19. Stodoła w zesp. folwarcznym na wzgórzu Goruszka, ok. 1820r.

Zabytki sakralne

1. Ruiny kaplicy zamkowej pw. Św. Doroty w parku zamkowym, murow. XV-XVIw., 1566-74r. - **Rej. zab. R/417/53,**
2. Pomnik nagrobny na cmentarzu obok ruin kaplicy pw. Św. Doroty, pocz. XIXw. w zasp. zamkowo-park.,
3. Kościół pw. Św. Bartłomieja, nr 12 ul. Kościelna, murow. 1908-1910r. - **Rej. zab. A/371/12,**
4. Krzyż kamienny przy kościele pw. św. Bartłomieja, ul. Kościelna, ok. 1920r,
5. Plebania kościoła paraf. pw. Św. Bartłomieja nr 12 ul. Kościelna, - **Rej. zab. A-142/76,**
6. Obora przy plebani kościoła pw. św. Bartłomieja nr 12 ul. Kościelna,
7. Kaplica grobowa Zobłów na wzgórzu Goruszka, 2 połowa XIX w.,
8. Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki ul. Kościelna, 1894r.

Zabytki archeologiczne

- 1/ stanowisko nr 1, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 2/ stanowisko nr 2, obszar AZP 108-46, powierzchnia 05,0 ha,
- 3/ stanowisko nr 3, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 4/ stanowisko nr 4, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,

- 5/ stanowisko nr 5, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 6/ stanowisko nr 6, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 7/ stanowisko nr 7, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 8/ stanowisko nr 8, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 9/ stanowisko nr 9, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 10/ stanowisko nr 10, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
- 11/ stanowisko nr 11, obszar AZP 108-46, powierzchnia 1,0 ha.

IŁOWNICA

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Zespół dworski nr 2, 1690r.,
2. Dwór murow. Nr 2, 1690r. - **Rej. zab. Nr A-146/76,**
3. Obora-stodoła w zespole dworskim nr 2 murow. 1880 r.,
4. Obora w zespole dworskim nr 2 murow. ok. 1870 r.,
5. Dom nr 10, murow. 1876 r.,
6. Dom nr 37, murow. 1 ćw. XX w.,
7. Zagroda: dom, stodoła nr 48 murow, kon. XIXw.,
8. Zespół młyna nr 50, kon. XIXw.,
9. Dom nr 96 murow, 1925r.,
10. Dom nr 110, murow. ok. 1930r.

Obiekty sakralne

1. Kapliczka murow., ok. 1910r. dz nr 447, przy posesji nr 59,
2. Kapliczka szafkowa drewn. przy posesji nr 109 z figurą drewn. ludową, dz nr 312/1, lata 20-te XXw. W wojew. ewid. zabytków błędnie przy numerze 103,
3. Krzyż przydrożny- grupa figuralna Pasja, kamienny 1825r. przy posesji nr 125, dz nr 984/1, - **Rej. zab. Nr B/218/11,**
4. Krzyż kamienny, 2 poł. XIX w. na skrzyżow. z ul. Droga Guta przy posesji nr 130
5. Krzyż przydrożny marmurowy, 1887r. ul. Roztropicka,
6. Kapliczka z 1900r. murowana, na wysepce drogowej (na drodze do Landeku),
7. Kapliczka polna murowana, wnekowa, 1920r., dz nr 111/2,
8. Kapliczka polna, drewn.-murow. szafkowa, lata 20-te XXw. dz nr 1508/4,
9. Kapliczka polna, murowana, pocz. XXw. dz nr 380/1.

JASIENICA

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Dom nr 5 ul. Wiejska, murow.-drewn. 1920 r.,
2. Dom nr 12 ul. Wiejska, murow. pocz. XXw.,
3. Dom nr 29 ul. Międzyrzecka, murowano-drewn. lata 20-te XXw.,
4. Dom nr 81 ul. Młyńska, murowany 1910r.,
5. Budynek nr 86 ul. Strumieńska, murow. ok. 1900 r., W wojew. ewidencji zabytków wykazany błędnie pod nr 85,
6. Dom nr 92, ul. Strumieńska, murow. ok. 1870 r.,
7. Dom nr 93 ul. Strumieńska, murow. ok. 1900 r.,
8. Fabryka Mebli „Mundus” nr 99 ul. Cieszyńska, ok. 1890 r. (ob. Fabryka Mebli Giętych),
9. Dom nr 100 ul. Słoneczna, murowano-drewn. lata 20-te XXw.,
10. Dom nr 101 ul. Słoneczna, murow. ok. 1846 r.,
11. Budynek nr 109 ul. Międzyrzecka, ok. 1845-1850r., (dawna szkoła ewangelicka, ob. Mieszkalny), I - **Rej. zab. nr A/351/11,**
12. Dom nr 125 ul. Słoneczna, murow. XVIIIw, - **Rej. zab. nr A-149/76. Nie istnieje.**
Zaleca się o wystąpienie do MKiDN o skreślenie obiektu(z działką) z rejestru zabytków,

13. Dom nr 132 ul. Wiejska, murowano-drewn. lata 30-te XXw.,
14. Dom nr 154 ul. Graniczna, murowano-drewn. lata 20-te XXw.,
15. Dom nr 156 ul. Strumieńska, murowano-drewn. pocz. XXw.,
16. Dom nr 234 ul. Łaziańska, murowano-drewn. lata 20-te XXw.,
17. Dom nr 248 ul. Fabryczna, murow. 1920r.,
18. Dom nr 250 ul. Kościelna, murow. 1900 r., W wojew. ewidencji zabytków wykazany błędnie pod nr 86,
19. Zespół osiedla robotniczego fabryki „Mundus” ul. Cieszyńska, ok. 1900r.,
20. Dom nr 267 + bud. gospodarczy i bud. łaźni ul. Cieszyńska – w zespole osiedla robotniczego fabryki „Mundus”, murow. ok. 1900r.,
21. Dom nr 268 + bud. gospodarczy i bud. łaźni, ul. Cieszyńska – w zespole osiedla robotniczego fabryki „Mundus”, murow. ok. 1900r.,
22. Dom nr 269 + bud. gospodarczy, ul. Cieszyńska – w zespole osiedla robotniczego fabryki „Mundus”, murow. ok. 1900r.,
23. Dom nr 270 + bud. gospodarczy i bud. łaźni, ul. Cieszyńska – w zespole osiedla robotniczego fabryki „Mundus”, murow. ok. 1900r.,
24. Budynek szkoły nr 271 ul. Strumieńska, ok. 1920 (Zespół Szkolno-Przedszkolny im. T. Kościuszki),
25. Dom nr 291 ul. Cieszyńska/ul. Cisowa, murow. kon. XIXw.,
26. Dom nr 300 ul. Strumieńska, murow. ok. 1900 r. ob. Gminna Biblioteka Publ. W wojew. ewidencji zabytków wykazany błędnie pod nr 306,
27. Dom nr 301, ul. Strumieńska murow. 1929 r.,
28. Dom nr 306, ul. Strumieńska murow. 1929 r.,
29. Dom – Bar nr 319 ul. Cieszyńska/ul. Cisowa, pocz. XX w.,
30. Dom nr 335 ul. Fabryczna, murow. ok. 1900 r.,
31. Dom nr 353 ul. Cieszyńska, murow. 1920 r.,
32. Budynek stacji kolejowej PKP Jaworze-Jasienica, ul. Kąkolowa, murow. ok. 1890r.

Zabytki sakralne

1. Zespół kościoła ewangel.-augsb. Zmartwychwstania Pańskiego ul. Strumieńska (kościół, cmentarz, strefa ochronna),
2. Kościół ewangel.-augsb. Zmartwychwstania Pańskiego ul. Strumieńska, dz nr 298, - **Rej. zab. nr A-453/86**,
3. Cmentarz paraf. przy kościele ewangel.-augsb. Zmartwychwstania Pańskiego ul. Strumieńska, dz nr 298, 4 ćw. XIXw. - **Rej. zab. nr A/453/86**,
4. Zespół kościoła rzym.-kat pw Św. Jerzego ul. Kościelna (kościół, plebania, cmentarz paraf., strefa ochronna),
5. Kościół paraf. rzym.-kat. pw Św. Jerzego ul. Kościelna 33, dz nr 634/4, 634/2, murow. 1787r. - **Rej. zab. nr A-147/76**,
6. Plebania kościoła paraf. rzym.-kat. pw Św. Jerzego ul. Kościelna 33, dz nr 634/1, 634/2, 634/4, murow. 2 poł. XVIIIw. - **Rej. zab. nr A-148/76**,
7. Krzyż przy kościele rzym.-kat pw Św. Jerzego ul. Kościelna 33, murow. 1946r.,
8. Cmentarz rzymsko-katolicki parafialny ul. Kościelna, 1911 r.,
9. Cmentarz komunalny ul. Kościelna, 1960 r.,
10. Krzyż przydrożny kamienny ul. Cieszyńska/ul. Strumieńska, 1900 r.

Zabytki archeologiczne

1. stanowisko nr 1, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
2. stanowisko nr 2, obszar AZP 108-47, powierzchnia 0,5 ha,
3. stanowisko nr 3, obszar AZP 107-46, powierzchnia 0,5 ha,
4. stanowisko nr 4, obszar AZP 107-46, powierzchnia 0,5 ha,
5. stanowisko nr 5, obszar AZP 107-46, powierzchnia 0,5 ha,

6. stanowisko nr 6, obszar AZP 107-46, nr stan. na obszarze 19.

LANDEK

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Dom nr 19, 1 ćw. XX w. W wojewódzkiej ewidencji zabytków wykazany błędnie pod nr 23,
2. Dawna gospoda nr 20, murow., 1910 r.,
3. Dom nr 23, murow. ok. 1920r.,
4. Zespół dworsko-folwarczny, przed 1836r. nr 47A, ob. Zakład Doświadczalny Gospodarki Stawowej PAN w Gołyszu, Gospodarstwo Landek,
5. Dwór w zesp. dworsko-folwarcznym nr 47A, przed 1936r.,
6. Park dworski w zesp. dworsko-folwarcznym nr 47A, przed 1936r.,
7. Obora w zesp. dworsko-folwarcznym nr 47A, 2 poł. XIXw.,
8. Spichlerz w zesp. dworsko-folwarcznym nr 47A, 2 poł. XIXw.,
9. Stodoła 1 w zesp. dworsko-folwarcznym nr 47A, 2 poł. XIXw.,
10. Stodoła 2 w zesp. dworsko-folwarcznym nr 47A, 2 poł. XIXw.,
11. Remiza OSP murowana, 1912 r..

Zabytki sakralne

1. Krzyż kamienny na rozdrożu, 1910r. w otoczeniu 2 lipy,
2. Figura św. Józefa w zespole dworsko-folwarcznym , 2 poł. XIXw. , nr 47A,
3. Kapliczka murow. z k. XIXw., przy pos. nr 6 w otoczeniu starodrzew,
4. Krzyż przydrożny kamienny z 1898r. przy pos. nr 131.

Zabytki archeologiczne

1. stanowisko nr 1, obszar AZP 106-46, nr stan. na obszarze 1 (osada epoka kamienia)

ŁAZY

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Dom nr 2, ul. Łaziańska, mur., ok. 1870 r. W wojew. ewidencji obiekt funkcjonuje jako bud. inwentarski, pomimo że posiada tabliczkę domu z nr 2. Inny bud. mieszkalny zabytkowy w obrębie posesji nie występuje,
2. Stodoła koło domu nr 2, mur. – drewn. , ok. 1900 r. W wojewódzkiej ewidencji zabytków stodołę błędnie przypisano do nr 1,
3. Dom nr 8 z częścią inwentarską, ul. Łaziańska mur., 1890 r.,
4. Budynek szkoły nr 41, mur., ok. 1920r.,
5. Budynek inwentarski, dz nr 546/2, naprzeciw domu nr 141.

Zabytki sakralne

1. Krzyż kamienny 1902r. naprzeciw domu nr 185,
2. Cmentarz rzym.-kat. parafialny 1937r.

Zabytki archeologiczne

1. stanowisko nr 1, obszar AZP 107-46, powierzchnia 0,5 ha,
2. stanowisko nr 2, obszar AZP 107-46, powierzchnia 5 ha.

MAZAŃCOWICE

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Dom nr 10 ul. Pod Kępą dz nr PGR 2815, 886/3, 886/1 - **Rej. zab. A-162/76, nie istnieje, w jego miejscu nowy dom.** Zaleca się o wystąpienie do MKiDN o skreślenie obiektu(z działką) z rejestru zabytków,
2. Dom nr 13 ul. Komorowicka, murow. ok. 1920 r.,
3. Dom nr 16 ul. Komorowicka, murow. ok. 1890r.,

4. Dom nr 19 ul. Ligocka, murow. ok. 1890r.,
5. Dom nr 42 ul. Kopiec, murow. ok. 1910r.,
6. Dom nr 56 ul. Starobielska, murow. ok. 1890 r.,
7. Dom nr 64 ul. Kopiec, murow. 1889r. W wojewódzkiej ewidencji zabytków błędnie wykazany pod n-rem 62,
8. Dom nr 73, ul. Nad Ciekim, murow.-drewn. ok. 1890 r.,
9. Zespół dworsko-parkowy nr 80 ul. Komorowicka, kon. XVIIIw., 1 poł. XIXw., dz nr 24/1,
10. Dwór nr 80 ul. Komorowicka, 1 poł. XIXw. w zesp. dworsko-park.,
11. Budynek mieszkalny (dawna gorzelnia), nr 80 ul. Komorowicka, 2 poł. XIXw. w zesp. dworsko-park.,
12. Budynek mieszkalny (dawna wozownia), nr 80 ul. Komorowicka, pocz. XXw. w zesp. dworsko-park.,
13. Park z aleją dojazdową, nr 80 ul. Komorowicka, kon. XVIIIw. w zesp. dworsko-park.,
14. Dom nr 88 ul. Przemysłowa, murow. ok. 1900r.,
15. Dom nr 90, ul. Pod Kępą, murow. ok. 1880 r. W wojew. ewidencji zabytków obiekt bez n-ru, okr. jako „nad cmentarzem”,
16. Dom nr 173 ul. Dębowa, murow. ok. 1893 r. W wojew. ewidencji zabytków pod błędnym numerem 95,
17. Dawny budynek szkoły nr 94 ul. Komorowicka, murow. 1920r.,
18. Dom nr 103, ul. Komorowicka, murow. ok. 1910r.,
19. Dom nr 109 ul. Pod Kaplicą, murow. 1880r.,
20. Dom nr 116, ul. Piekarska, murow.-drewn. ok. 1920 r.,
21. Dom nr 118 ul. Pustki, murow.-drewn. ok. 1890r.,
22. Dom nr 132 ul. Halentówka, murow. ok. 1910r.,
23. Dom nr 140 ul. Buczyzna, murow, ok. 1910r.,
24. Dom nr 145 ul. Pustki, murow., ok. 1930r.,
25. Dom nr 169, ul. Na Grobli, murow. ok. 1890 r.,
26. Dom nr 175 ul. Komorowicka, murow.- drewn. pocz. XXw.,
27. Dom Nauczyciela nr 178 ul. Komorowicka 1920 r.,
28. Dom nr 188 ul. Zielona, murow. lata 30-te XXw.,
29. Dom nr 194, ul. Ligocka, murow. ok. 1920 r. W wojew. ewidencji zabytków błędnie wykazany pod numerem 44,
30. Dom nr 200 ul. Przemysłowa, murow. ok. 1910r.

Zabytki sakralne

1. Figura „Upadek pod krzyżem”, ul. Komorowicka nr 171 (w pobliżu kościoła) 1780r. - **Rej. zab. B-177/19, Kl. III – 660/38/71 z dnia 28.12.1970r.,**
2. Budynek kościoła parafialnego pod wezwaniem Świętej Marii Magdaleny na działce nr 2888, wzniesiony w latach 1898 – 1901 w stylu neogotyckim, - **Rej. zab. A/471/2016,**
3. Budynek plebanii na działce nr 2893, wzniesiony w latach 1907 – 1910 w stylu eklektyzmu - **Rej. zab. A/471/2016,**
4. Teren w granicach działek 6/2 i 6/4, przyległy do obu wymienionych wyżej budynków, stanowiący integralną część kompleksu kościelnego, - **Rej. zab. A/471/2016,**
5. Krzyż z wizerunkiem Chrystusa Ukrzyżowanego, ustytuowany na osi kościoła parafialnego pod wezwaniem Świętej Marii Magdaleny i plebanii, wzniesiony w 1905r. w stylu neogotyckim, - **Rej. zab. B/311/2016,**
6. Cmentarz paraf. rzym.-kat. ul. Pod Kępą, kon. XIXw.,
7. Zespół kościoła ewangel.-augsb. Zbawiciela ul. Strzelców Podhal. 1859r., 1930r.,
8. Kościół ewangelicko- augsburski Zbawiciela ul. Strzelców Podhal. 1930r.,
9. Cmentarz przy kościele ewangelicko- augsburskim Zbawiciela ul. Strzelców Podhal., 1859r.,
10. Krzyż betonowy przy posesji nr 261 ul. Komorowicka, 1913r.

Zabytki archeologiczne

1. stanowisko nr 1, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
2. stanowisko nr 2, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
3. stanowisko nr 3, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
4. stanowisko nr 4, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
5. stanowisko nr 5, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
6. stanowisko nr 6, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
7. stanowisko nr 8, obszar AZP 106-47, powierzchnia 0,5 ha.

MIEDZYZRZECZE DOLNE

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Dom nr 2 ul. Bronowska, murow. kon. XIXw.,
2. Dom nr 4 ul. Woleńska, murow. pocz. XXw.,
3. Dom nr 5 ul. Woleńska, drewn. – murow. lata 20-te XXw.,
4. Dom nr 59, ul. Ligocka, murow. 1842r. - **Rej. zab. A-170/76**,
5. Dom nr 63, ul. Złocieniowa, murow. ok. 1880 r.,
6. Dom nr 67, ul. Św. Floriana, murow. lata 20-te XXw.,
7. Dom nr 68 ul. Wodna, murow. ok. 1860r.,
8. Dom nr 75 ul. Ligocka, murow. ok. 1920 r.,
9. Dom nr 109 ul. Zagrodowa, murow. – drewn. pocz. XXw.,
10. Dom nr 111 ul. Mazańcowicka, murow. pocz. XXw.,
11. Zagroda mieszk.-gospod. nr 112 ul. Mazańcowicka, murow. ok. 1900r. W wojew. ewid. zabytków błędnie wyk. jako nr 64,
12. Dom nr 115, ul. Ligocka, murow. ok. 1890 r.,
13. Dom nr 143, ul. Dobrego Pasterza, murow. XVIIIw. - **Rej. zab. A-172/76**.

Zabytki sakralne

1. Krzyż kamienny (marmur) 1917r. ul. Woleńska/ul. Bronowska,
2. Krzyż kamienny ul. Mazańcowicka, lata 30-te XXw.,
3. Krzyż kamienny ul. Mazańcowicka, 1937r. obok starodrzew (2 lipy).

Zabytki archeologiczne

1. stanowisko nr 1, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
2. stanowisko nr 2, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
3. stanowisko nr 3, obszar AZP 106-47, powierzchnia 0,5 ha,
4. stanowisko nr 4, obszar AZP 106-47, powierzchnia 0,5 ha,
5. stanowisko nr 5, obszar AZP 106-47, powierzchnia 5 ha,
6. stanowisko nr 6, obszar AZP 106-47, powierzchnia 5 ha,
7. stanowisko nr 7, obszar AZP 106-47, powierzchnia 0,5 ha,
8. stanowisko nr 8, obszar AZP 106-47, powierzchnia 0,5 ha,
9. stanowisko nr 9, obszar AZP 106-47, powierzchnia 1ha,
10. stanowisko nr 10, obszar AZP 106-47, powierzchnia 0,5 ha,
11. stanowisko nr 11, obszar AZP 106-47, powierzchnia 0,5 ha,
12. stanowisko nr 12, obszar AZP 106-47, powierzchnia 0,5 ha,
13. stanowisko nr 13, obszar AZP 106-47, powierzchnia 5 ha,
14. stanowisko nr 14, obszar AZP 106-47, powierzchnia 0,5 ha,
15. stanowisko nr 15, obszar AZP 106-47, powierzchnia 0,5 ha.

MIEDZYZRZECZE GÓRNE

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Dom nr 1 ul. Wygrabowicka, zespół z bud. gospodarczym, 1890 r.,
2. Bud. gospod. nr 1 ul. Wygrabowicka, zespół z bud. mieszkalnym 1890 r.,
3. Dom nr 8 ul. Kręta, murow. ok. 1878 r.,
4. Dom nr 10 ul. Strażacka, murow. ok. 1890 r.,
5. Dom nr 15 ul. Jasienicka, ok. 1870 r.,
6. Dom nr 18 ul. Jasienicka, murow. ok. 1890 r.,
7. Dom nr 21 ul. Jasienicka, murow. XIXw. - **Rej. zab. A-167/76. Obiekt nie istnieje.** Zaleca się o wystąpienie do MKiDN o skreślenie obiektu(z działką) z rejestru zabytków.
8. Dom nr 24 ul. Jasienicka, murow.-drewn. ok. 1890 r.,
9. Dom nr 25 ul. Jasienicka, murow. ok. 1920 r.,
10. Dom nr 32 ul. Centralna, dz nr 514, murow. ok. 1920 r.,
11. Dom nr 36 ul. Centralna, murow. 1844r. - **Rej. zab. A-168/76,**
12. Dom nr 48 ul. Centralna, murow. ok. 1910r. W wojew. ewid. zabytków obiekt błędnie wykazany pod nr 124,
13. Dom nr 49 ul. Centralna/ul. Jazowa, murow. ok. 1890r.,
14. Dom nr 50 ul. Centralna, murow. ok. 1880 r.,
15. Dom nr 51 ul. Centralna, murow. ok. 1900 r.,
16. Dom nr 53 ul. Centralna, murow. XVIII/XIXw. - **Rej. zab. A-169/76,**
17. Dom nr 57 ul. Centralna, róg ul. Spacerowa, murow. 1910 r.,
18. Dom nr 62 ul. Centralna, murow. XVIII/XIXw. - **Rej. zab. A-165/76,**
19. Dom nr 95 ul. Centralna, murow. ok. 1920r., (dawn. wł. Parafia Ewangelicko-Augsburska),
20. Dom nr 98 ul. Centralna, murow. ok. 1920 r. (ob. Rada Sołecka, Sołtysówka, Koło Gospodyń),
21. Dom nr 121 ul. Centralna, murow. ok. 1920 r.,
22. Dom nr 122 ul. Centralna, murow.-drewn. ok. 1890 r.,
23. Dom mieszk.-gospod. nr 125 ul. Centralna, dz nr 423/1, murow. ok. 1880 r., (rozebrana część drewn.). W wojew. ewid. zabytków obiekt pod błędnym n-rem 48,
24. Dom nr 134 ul. Bielska, murow. ok. 1910 r.,
25. Dom nr 136 ul. Lipowa, murow. ok. 1920 r.,
26. Dom nr 137 ul. Lipowa, murow. ok. 1890r. (ob. ośrodek jeździecki),
27. Dom nr 138 ul. Jasienicka, murow. 1 poł XIXw. - **Rej. zab. A-171/76,**
28. Dom nr 148 ul. Świerkowa/ul. Strażacka, murow. ok. 1890 r.,
29. Dom nr 153 ul. Strażacka, murow. ok. 1920 r.,
30. Spichrz nr 165 ul. Spółdzielcza, murow. ok. 1850 r., wł. RSP Rolnik, dz nr 249/86,
31. Dom nr 165 ul. Spółdzielcza, murow. lata 30-te XXw., wł. RSP Rolnik, dz nr 249/86,
32. Zagroda: dom i obora nr 169, ul. Rudzicka, murow. ok. 1880r.,
33. Dom nr 177, ul. Centralna, murow. ok. 1920 r.,
34. Dom nr 186 ul. Stroma, murow. kon. XIXw.,
35. Dom nr 195, ul. Centralna, murow. kon. XIXw.,
36. Dom nr 200 ul. Rudzicka, murow. ok. 1860 r. W wojew. ewid. zabytków wykazany błędnie pod nr 220,
37. Dom nr 235 ul. Spadzista, murow. pocz. XXw.,
38. Remiza OSP typu DEPO, 1908r., ul. Centralna.

Zabytki sakralne

1. Zespół kościoła parafii rzym.-kat. ul. Centralna nr 44,
2. Cmentarz paraf. rzym.-katolicki i teren po spalonym kościele drewn. ul. Centralna, XVIw. - **Rej. zab. A-164/76,**
3. Plebania nr 44 ul. Centralna, mur. ok. 1900 r., parafia rzym.-kat.,
4. Szkoła paraf. kościoła rzym.-kat. nr 574 ul. Centralna, pocz. XX w. (ob. przedszkole),

5. Zespół zabudowań kościoła ewang.- augsb. ul. Centralna nr 239, 240,
6. Kościół ewang.-augsb. nr 239 ul. Centralna, - **Rej. zab. A/123/04**,
7. Budynek nr 239 ul. Centralna, plebania kościoła ewang.-augsb.,
8. Budynek nr 240 ul. Centralna, dawna szkoła ewangelicka – ob. dom mieszkalny,
9. Cmentarz paraf. ewang.-augsb. ul. Ligocka/ul. Rudzicka,
10. Krzyż, kamienny ul. Centralna, obok domu nr 166, 1937 r.,
11. Krzyż kamienny ul. Strażacka (naprzeciw wylotu ul. Świerkowej) 1937r.

Zabytki archeologiczne

1. stanowisko nr 1, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
2. stanowisko nr 2, obszar AZP 107-47, powierzchnia 1 ha,
3. stanowisko nr 3, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
4. stanowisko nr 4, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
5. stanowisko nr 5, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
6. stanowisko nr 6, obszar AZP 107-47, powierzchnia 1 ha,
7. stanowisko nr 7, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
8. stanowisko nr 8, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
9. stanowisko nr 9, obszar AZP 107-46, powierzchnia 1 ha,
10. stanowisko nr 10, obszar AZP 107-47, nr stan. na obszarze 27 (osada – pradzieje).

ROZTROPICE

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Zespół folwarku górnego, 2 poł. XIXw. (ob. Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Sp. Z o.o. Grodziec, Gospodarstwo Roztropice),
2. Dwór, tzw. „zameczek” w zespole folwarku górnego, 2 połowa XIXw.,
3. Spichlerz w zespole folwarku górnego, połowa XIXw.,
4. Obora w zespole folwarku górnego, 2 połowa XIXw.,
5. Stodoła w zespole folwarku górnego, 2 połowa XIXw.,
6. Budynek mieszkalny nr 3 w zespole folwarku górnego, mur., 1890 r.,
7. Dom nr 18, murow. 1890 r., W wojew. ewidencji zabytków błędnie wykazany pod n-rem 17,
8. Dom nr 19, murow. 1890 r.,
9. Zagroda: dom, obora – stodoła nr 24 murow. , ok. 1920 r.,
10. Dom nr 55 murow. ok. 1890 r. W wojew. ewidencji zabytków błędnie wykazany pod n-rem 16,
11. Dom nr 59, murow. ok. 1870 r.,
12. Szkoła, nr 122 (ob. dom strażaka) mur., 1920 r.,
13. Zespół folwarku dolnego nr 130, 2 poł. XIXw.,
14. Stodoła mur. w zesp. folwarku dolnego nr 130, 2 poł. XIX w.

Zabytki sakralne

1. Krzyż kamienny (marmur) 1900 r., dz nr 467/2.

Zabytki archeologiczne

1. stanowisko nr 1. obszar AZP 107-46. powierzchnia 0,5 ha,
2. stanowisko nr 2. obszar AZP 107-46, powierzchnia 0,5 ha.

RUDZICA

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Zespół dworsko-parkowy ul. Zamkowa,
2. Dwór, I poł. XVIIw. Nr 1 ul. Zamkowa, - **Rej. zab. A-175/76** w zesp. Dworsko-park.,
3. Park dworski, I poł. XVIIw. nr 1 ul. Zamkowa w zesp. dworsko-park.,

4. Budynek czworaków dworskich nr 158 ul. Św. Franciszka, kon. XIXw. w zesp. dworsko-park.,
5. Dom nr 7 ul. Wierzbowa, murow. lata 20-te XXw.,
6. Dom nr 42, ul. Roztropicka, murow. 1860 r.,
7. Dom nr 85 ul. Rolnicza, murowany 1900 r.,
8. Dom nr 86 ul. Roztropicka, murow. 1900 r.,
9. Dom nr 114 ul. Roztropicka, murow. 1900 r.,
10. Dom nr 141, ul. Klubowa, murow. 1840r.,
11. Dom nr 156 ul. Międzyrzecka, murow. ok. 1920r.,
12. Dom nr 170 ul. Grabówka, murow.-drewn. lata 20-te XXw.,
13. Dom nr 218 ul. Klubowa, murow. 1910 r. W wojew. ewid. zabytków błędnie pod nr 39,
14. Dawna obora podworska (ob. pawilon handlowy), nr 541 ul. Św. Jana Chrzyciela, murow. 2 poł. XVIIIw.

Zabytki sakralne

1. Zespół kościoła parafialnego rzym.-kat. ul. Kościelna, ul. Klubowa,
2. Kościół paraf. rzym.-kat. pw Narodzenia Św. Jana Chrzyciela, murow. 1782r. - **Rej. zab. A-173/76 z dn.08.09.1976r.,**
3. Ogrodzenie kamienne wokół kościoła z bramami, 2 poł. XIXw.,
4. Kapliczka Św. Nepomucena w ogrodzeniu kościoła paraf., mur., 2 poł. XIX w.,
5. Krzyż kamienny na terenie przykościelnym, 1884 r.,
6. Plebania kościoła paraf. rzym.-kat. pw Narodzenia Św. Jana Chrzyciela, murow. 1788-99r. nr 3 ul. Klubowa. - **Rej. zab. A-174/76 z dn. 08.09.1976r.,**
7. Budynek dawn. szkoły paraf., ob. dom mieszk., murow. XIX, nr 2 ul. Kościelna,
8. Studnia kamienno-drewniana przy bud. dawn. szkoły paraf., nr 2 ul. Kościelna, kon. XIXw.,
9. Cmentarz paraf. ul. Kościelna/ul. Franciszka, 2 poł. XIXw.,
10. Kaplica mur., 1876r. Św. Wendelina, ul. Strumieńska,
11. Figura przydrożna św. Jana Nepomucena, kon. XIX w. ul. Św. Jana,
12. Figura przydrożna Św. Franciszka, ul. Św. Franciszka, mur., 2 poł. XIX w.,
13. Krzyż przydrożny, ul. Roztropicka, przy pos. nr 114, kam. 1897r.,
14. Kapliczka mur. wnękowa, 2 poł. XIX w. ul. Klubowa, przy pos. nr 280,
15. Krzyż kamienny ul. Szkolna (naprzeciw szkoły), pocz. XXw.,
16. Kapliczka murow. ul. Klubowa nr 550, 2 poł. XIXw.

Zabytki archeologiczne

1. stanowisko nr 1, obszar AZP 107-46, działka 173,
2. stanowisko nr 2, obszar AZP 107-47, powierzchnia 0,5 ha,
3. stanowisko nr 3, obszar AZP 107-46, nr stan. na obszarze 18,
4. stanowisko nr 4, obszar AZP 106-46, nr stan. na obszarze 10.

ŚWIETOSZÓWKA

Świeckie zabytki architektury i budownictwa

1. Dom nr 30 ul. Bielska, murow. pocz. XXw.,
2. Dom nr 32 ul. Bielska, murow. lata 30-te XXw.

Zabytki sakralne

1. Zespół kościelno-cmentary ewangel.-augsb. ul. Szkolna,
2. Kościół ewangel.-augsb. filialny ul. Szkolna, murow. 1910r.,
3. Cmentarz ewangelicko-augsburski ul. Szkolna 1910r..

Zabytki archeologiczne

1. stanowisko nr 1, obszar AZP 108-46, powierzchnia 0,5 ha,
2. stanowisko nr 2, obszar AZP 108-46, powierzchnia 5 ha.

WIESZCZETA

Zabytki sakralne

1. Zespół kościelno-cmentarny parafii ewang.-augsb., 1912r.,
2. Kościół ewang.-augsb., murowany, 1912r.,
3. Cmentarz przykościelny ewang.-augsb., 1912r.